

PROJEKTLIGJ
PËR INTELIGJENCËN ARTIFICIALE¹

Në mbështetje të neneve 78 dhe 83, pika 1, të Kushtetutës, me propozimin e Këshillit të Ministrave, Kuvendi i Republikës së Shqipërisë

VENDOSI:

Neni 1

Qëllimi dhe objekti

1. Qëllimi i këtij ligji është të përmirësojë funksionimin e tregut dhe të mjedisit juridik të Republikës së Shqipërisë, si dhe të promovojë zhvillimin, vendosjen në treg, vënien në shërbim dhe përdorimin e inteligjencës artificiale (IA) të përqendruar te njeriu dhe të besueshme, duke siguruar një nivel të lartë mbrojtjeje të shëndetit, sigurisë, të drejtave themelore, demokracisë, shtetit të së drejtës dhe mbrojtjes së mjedisit, kundër efekteve të dëmshme të sistemeve të IA-së, si dhe duke mbështetur inovacionin.

2. Ky ligj përcakton:

- (a) rregulla të harmonizuara për hedhjen në treg, vënien në shërbim dhe përdorimin e sistemeve IA;
- (b) ndalime të praktikave të caktuara të IA;
- (c) kërkesa specifike për sistemet e IA-së me rrezik të lartë dhe detyrime për operatorët e këtyre sistemeve;
- (d) rregulla të harmonizuara për transparencën e disa sistemeve IA;
- (e) rregulla të harmonizuara për hedhjen në treg të modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm;
- (f) rregulla mbi monitorimin e tregut, mbikëqyrjen e tregut, qeverisjen dhe zbatimin;
- (g) masa për të mbështetur inovacionin, me fokus të veçantë te ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (NVM), përfshirë ndërmarrjet fillestare (start-up).

Neni 2

Fusha e zbatimit

1. Ky ligj zbatohet për:

- (a) ofruesit që hedhin në treg ose vënë në shërbim sisteme të IA-së ose hedhin në treg modele të IA me qëllim të përgjithshëm, pavarësisht nëse këta ofrues janë të vendosur apo të lokalizuar brenda Shqipërisë apo në një vend tjetër;
- (b) përdoruesit e sistemeve IA që kanë vendbanimin ose janë të lokalizuar brenda Shqipërisë

¹ Ky ligj është përafshuar plotësisht me Rregulloren (BE) 2024/1689 e Parlamentit Evropian dhe e Këshillit të 13 qershorit 2024, e cila vendos rregulla të harmonizuara mbi inteligjencën artificiale dhe ndryshon Rregulloret (KE) Nr. 300/2008, (BE) Nr. 167/2013, (BE) Nr. 168/2013, (BE) 2018/858, (BE) 2018/1139 dhe (BE) 2019/2144 dhe Direktivat 2014/90/BE, (BE) 2016/797 dhe (BE) 2020/1828 (Akt rreth Inteligjencës Artificiale).

- (c) ofruesit dhe përdoruesit e sistemeve IA që kanë vendbanimin ose janë të lokalizuar në një vend tjetër, kur rezultati i prodhuar nga sistemi i IA-së përdoret në Shqipëri;
- (d) importuesit dhe shpërndarësit e sistemeve IA;
- (e) prodhuesit e produkteve që hedhin në treg ose vënë në shërbim një sistem IA së bashku me produktin e tyre dhe nën emrin apo markën tregtare të tyre;
- (f) përfaqësuesit e autorizuar të ofruesve që nuk janë të vendosur në Shqipëri;
- (g) personat e prekur që janë të lokalizuar në Shqipëri.

2. Ky ligj nuk zbatohet për sistemet e IA-së kur dhe për aq sa ato hidhen në treg, vihen në shërbim ose përdoren me ose pa modifikim ekskluzivisht për qëllime ushtarake, mbrojtjeje ose të sigurisë kombëtare, pavarësisht nga lloji i subjektit që kryen ato veprimtari. Ky ligj nuk zbatohet për sistemet e IA-së që nuk hidhen në treg ose vihen në shërbim në Shqipëri, kur rezultati përdoret në Republikën e Shqipërisë ekskluzivisht për qëllime ushtarake, mbrojtjeje ose të sigurisë kombëtare, pavarësisht nga lloji i subjektit që kryen ato veprimtari.

3. Ky ligj nuk zbatohet për autoritetet publike në një shtet tjetër dhe as për organizatat ndërkombëtare që bien brenda fushës së këtij ligji sipas pikës 1, kur ato autoritete ose organizata përdorin sisteme të IA-së në kuadër të bashkëpunimit ndërkombëtar ose marrëveshjeve për bashkëpunim në zbatimin e ligjit dhe bashkëpunim gjyqësor në Republikën e Shqipërisë ose me një ose më shumë vende të tjera, përderisa ky vend ose organizatë ndërkombëtare ofron garanci të mjaftueshme për mbrojtjen e të drejtave dhe lirive themelore të individëve.

4. Ky ligj nuk zbatohet për sistemet ose modelet IA, përfshirë rezultatet e tyre, të zhvilluara dhe vëna në shërbim posaçërisht për qëllimin e vetëm të kërkimit shkencor dhe zhvillimit.

5. Legjislacioni i Republikës së Shqipërisë për mbrojtjen e të dhënave personale, privatësisë dhe konfidencialitetit të komunikimeve zbatohet për të dhënat personale të përpunuara në lidhje me të drejtat dhe detyrimet e përcaktuara në këtë Ligj.

6. Ky ligj nuk zbatohet për ndonjë veprimtari kërkimi, testimi ose zhvillimi që ka të bëjë me sistemet ose modelet IA përpara se ato të hidhen në treg ose të vihen në shërbim. Këto veprimtari duhet të kryhen në përputhje me të drejtën e zbatueshme në Republikën e Shqipërisë. Testimi në kushte reale nuk përfshihet në këtë përjashtim.

7. Ky ligj nuk paragjykon rregullat e përcaktuara nga akte të tjera ligjore në Republikën e Shqipërisë që lidhen me mbrojtjen e konsumatorit dhe sigurinë e produkteve.

8. Ky ligj nuk zbatohet për detyrimet e përdoruesve që janë persona fizikë dhe që përdorin sisteme të IA-së në kuadër të një veprimtarie tërësisht personale dhe joprofessionale.

9. Ky ligj zbatohet pa cenuar dispozitat e legjislacionit të punës, legjislacionit për sigurinë dhe shëndetin në punë, si dhe marrëveshjet kolektive, kur ato parashikojnë standarde më të favorshme për mbrojtjen e punëmarrësve në lidhje me përdorimin e sistemeve të IA-së nga punëdhënësit.

10. Ky ligj nuk zbatohet për sistemet e IA-së që lëshohen nën licenca të lira dhe me burim të hapur, përveç rasteve kur ato hidhen në treg ose vihen në shërbim si sisteme të IA-së me rrezik të lartë, ose si sisteme të IA-së që bien në fushën e zbatimit të nenit 5 të këtij ligji.

Neni 3 ***Përkufizimet***

Për qëllimet e këtij ligji, vlejné përkufizimet e mëposhtme:

1. “sistem IA” do të thotë një sistem i bazuar në makineri që është projektuar të funksionojë me nivele të ndryshme autonomie dhe që mund të shfaqë adaptueshmëri pas vendosjes në funksion, dhe që, për objektiva të shprehur ose të nënkuptuar, nxjerr, nga të dhënat hyrëse që merr, mënyrën për të gjeneruar rezultate si parashikime, përmbajtje, rekomandime ose vendime që mund të ndikojnë në mjedise fizike ose virtuale;
2. “rrezik” do të thotë kombinimi i probabilitetit të ndodhjes së dëmit dhe pasojave të atij dëmi;
3. “ofrues” do të thotë një person fizik ose juridik, autoritet publik, agjenci ose organ tjetër që zhvillon një sistem IA ose model të IA-së me qëllim të përgjithshëm ose që ka një sistem IA ose model të IA-së të zhvilluar dhe e hedh në treg ose e vë në shërbim nën emrin apo markën e vet, qoftë me pagesë apo falas;
4. “përdorues” do të thotë një person fizik ose juridik, autoritet publik, agjenci ose organ tjetër që përdor një sistem IA nën autoritetin e tij përveç rasteve kur sistemi i IA-së përdoret në kuadër të një aktiviteti thjesht personal joprofesional;
5. “përfaqësues i autorizuar” do të thotë një person fizik ose juridik i lokalizuar ose i vendosur në Republikën e Shqipërisë i cili ka marrë dhe pranuar një mandat me shkrim nga një ofrues i një sistemi i IA-së ose modeli IA me qëllim të përgjithshëm për të kryer detyrimet dhe procedurat sipas këtij ligjin në emër të tij;
6. “importues” do të thotë një person fizik ose juridik i vendosur në Republikën e Shqipërisë që hedh në treg një sistem IA që mban emrin ose markën tregtare të një subjekti të vendosur në një shtet tjetër;
7. “shpërndarës” do të thotë një person fizik ose juridik në zinxhirin e furnizimit, tjetër nga ofruesi ose importuesi, që e vë në dispozicion një sistem IA në tregun e Republikës së Shqipërisë;
8. “operator” do të thotë ofrues, prodhues i produktit, përdorues, përfaqësues i autorizuar, importues ose shpërndarës;
9. “hedhje në treg” do të thotë vënia për herë të parë në dispozicion e një sistemi i IA-së ose modeli IA me qëllim të përgjithshëm në tregun e Republikës së Shqipërisë;
10. “vënie në dispozicion në treg” do të thotë furnizimi i një sistemi i IA-së ose modeli IA me qëllim të përgjithshëm për shpërndarje ose përdorim në tregun e Republikës së Shqipërisë në kuadër të një veprimtarie tregtare, qoftë me pagesë ose falas;
11. “vënie në shërbim” do të thotë furnizimi i një sistemi i IA-së për përdorim të parë direkt tek përdoruesi ose për përdorim të vet në Republikën e Shqipërisë për qëllimin e parashikuar;
12. “qëllim i parashikuar” do të thotë përdorimi për të cilin një sistem IA është parashikuar nga ofruesi, përfshirë kontekstin dhe kushtet specifike të përdorimit, siç përcaktohen në

informacionin e dhënë nga ofruesi në udhëzimet për përdorim, materialet promovuese ose teknike;

13. “përdorim i parashikueshëm në mënyrë të arsyeshme” do të thotë përdorimi i një sistemi të IA-së në kushte ose për qëllime që nuk janë të parashikuara nga ofruesi, por që mund të priten në mënyrë të arsyeshme si rezultat i sjelljes së parashikueshme njerëzore ose ndërveprimit me sisteme të tjera, përfshirë sisteme të tjera të IA-së.”
14. “komponent sigurie” do të thotë një komponent i një produkti ose sistemi i IA-së që përmbush një funksion sigurie për atë produkt ose sistem, ose dështimi ose mosfunksionimi i të cilit rrezikon shëndetin dhe sigurinë e njerëzve ose pronës;
15. “udhëzime për përdorim” do të thotë informacioni i dhënë nga ofruesi për të informuar përdoruesin, veçanërisht për qëllimin e parashikuar dhe përdorimin e duhur të sistemit IA;
16. “tërheqje e një sistemi i IA-së” do të thotë çdo masë që synon kthimin te ofruesi ose nxjerrjen jashtë funksioni ose ndalimin e përdorimit të një sistemi i IA-së të vënë në dispozicion të përdoruesve;
17. “tërheqje nga tregu e një sistemi i IA-së” do të thotë çdo masë që synon të parandalojë që një sistem IA në zinxhirin e furnizimit të vihet në dispozicion në treg;
18. “performanca e një sistemi i IA-së” do të thotë aftësia e një sistemi i IA-së për të arritur qëllimin e tij të parashikuar;
19. “autoritet njoftues” do të thotë autoriteti kombëtar përgjegjës për krijimin dhe zbatimin e procedurave për vlerësimin, emërimin dhe njoftimin e organeve të vlerësimit të konformitetit dhe për monitorimin e tyre;
20. “vlerësim i konformitetit” do të thotë procesi i demonstrimit nëse kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2 për një sistem IA me rrezik të lartë janë përmbushur;
21. “organ vlerësimi i konformitetit” do të thotë një organ që kryen veprimtari vlerësimi të konformitetit të palës së tretë, përfshirë testimin, certifikimin dhe inspektimin;
22. “organ i njoftuar” do të thotë një organ vlerësimi i konformitetit i njoftuar në përputhje me këtë Ligj dhe legjislacionin përkatës të harmonizuar të Republikës së Shqipërisë;
23. “modifikim i rëndësishëm” do të thotë një ndryshim në një sistem IA pas hedhjes në treg ose vënies në shërbim, që nuk është parashikuar apo planifikuar në vlerësimin fillestar të konformitetit të kryer nga ofruesi dhe si rezultat i të cilit preket konformiteti me kërkesat e Kapitullit III, Seksioni 2, ose ndryshohet qëllimi për të cilin është vlerësuar sistemi;
24. “shenjë CE” do të thotë një shenjë me të cilën një ofrues tregon se një sistem IA është në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2 dhe në legjislacionin përkatës të harmonizuar në Republikën e Shqipërisë që parashikon vendosjen e saj;
25. “sistem monitorimi pas tregut” do të thotë të gjitha veprimtaritë e kryera nga ofruesit e sistemeve IA për të mbledhur dhe shqyrtuar përvojat e fituara nga përdorimi i sistemeve IA që ata hedhin në treg ose vënë në shërbim, për të identifikuar çdo nevojë për të marrë menjëherë masa korigjuese ose parandaluese;

26. “autoritet mbikëqyrjeje tregu” do të thotë autoriteti kombëtar përgjegjës për kryerjen e aktiviteteve të mbikëqyrjes së tregut dhe marrjen e masave në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbikëqyrjen e tregut në Republikën e Shqipërisë;
27. “standard i harmonizuar” standard i miratuar sipas legjislacionit në fuqi të adoptuar në Republikën e Shqipërisë;
28. “specifikim i përbashkët” do të thotë një grup specifikimesh teknike të miratuara nga autoritetet kompetente për të siguruar konformitetin me kërkesat e këtij ligji;
29. “të dhëna trajnuese” do të thotë të dhënat që përdoren për të trajnuar një sistem IA përmes përshtatjes së parametrave të tij që mund të mësohen;
30. “të dhëna për vlefshmëri” do të thotë të dhënat që përdoren për të vlerësuar një sistem IA të trajnuar dhe për të rregulluar parametrat e tij të pandryshueshëm dhe procesin e të mësuarit, ndër të tjera, për të parandaluar mbimësimin ose nënmësimin;
31. “grup të dhënash për vlefshmëri” do të thotë një grup i ndarë të dhënash ose pjesë e grupit të të dhënave trajnuese, qoftë si ndarje e fiksuar apo e ndryshueshme;
32. “të dhëna testuese” do të thotë të dhëna që përdoren për të bërë një vlerësim të pavarur të një sistemi i IA-së me qëllim konfirmimin e performancës së prititur të atij sistemi para se të hidhet në treg apo të vihet në shërbim;
33. “të dhëna hyrëse” do të thotë të dhëna që i jepen ose merren drejtpërdrejt nga një sistem IA mbi bazën e të cilave ai prodhon një rezultat;
34. “të dhëna biometrike” do të thotë të dhëna personale që rezultojnë nga përpunimi teknik specifik në lidhje me karakteristikat fizike, fiziologjike ose të sjelljes së një personi natyror, si për shembull imazhe të fytyrës ose të dhëna të gjurmëve të gishtërinjve;
35. “identifikim biometrik” do të thotë njohja automatike e karakteristikave njerëzore për qëllimin e përcaktimit të identitetit të një personi përmes krahasimit të të dhënave të tij biometrike me të dhënat e ruajtura në një bazë të dhënash;
36. “verifikim biometrik” do të thotë verifikimi një-për-një i identitetit të një personi në mënyrë automatike, përmes krahasimit të të dhënave të reja biometrike me ato të dhëna të dhëna më parë;
37. “kategori të veçanta të të dhënave personale” sipas legjislacionit në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale në Republikën e Shqipërisë
38. “të dhëna operationale të ndjeshme” do të thotë të dhëna që lidhen me aktivitetet e parandalimit, zbulimit, hetimit ose ndjekjes penale të veprave penale, zbulimi i të cilave mund të rrezikojë integritetin e procedurave penale;
39. “sistem njohjeje të emocioneve” do të thotë një sistem IA që ka për qëllim të identifikojë ose të nxjerrë emocione ose qëllime të personave në bazë të të dhënave të tyre biometrike;
40. “sistem kategorizimi biometrik” do të thotë një sistem IA që ka për qëllim të caktojë persona në kategori specifike në bazë të të dhënave të tyre biometrike, përveç kur kjo është e nevojshme për arsye teknike objektive dhe është pjesë ndihmëse e një shërbimi tjetër tregtar;

41. “sistem identifikimi biometrik në distancë” do të thotë një sistem IA që synon të identifikojë persona pa pjesëmarrjen aktive të tyre, zakonisht nga distanca, përmes krahasimit të të dhënave të tyre biometrike me ato të ruajtura në një bazë të dhënash referuese;
42. “sistem identifikimi biometrik në kohë reale” do të thotë një sistem i tillë ku mbledhja, krahasimi dhe identifikimi ndodhin pa vonesë të konsiderueshme, përfshirë identifikimin e menjëhershëm ose me vonesë shumë të kufizuar;
43. “sistem pas-identifikimi biometrik në distancë” do të thotë një sistem i tillë që nuk funksionon në kohë reale;
44. “hapësirë publike e lejuar” do të thotë çdo vend fizik, publik ose privat, ku një numër i pacaktuar personash ka akses, pavarësisht nëse aplikohen kushte për hyrje apo kufizime kapaciteti;
45. “autoritet i zbatimit të ligjit” do të thotë çdo autoritet publik kompetent për parandalimin, hetimin, zbulimin ose ndjekjen penale të veprave penale ose për ekzekutimin e sanksioneve penale, përfshirë mbrojtjen kundër kërcënimeve ndaj sigurisë publike dhe parandalimin e tyre.
46. “organ i zbatimit të ligjit” do të thotë çdo organ ose njësi që vepron në emër të një autoriteti të zbatimit të ligjit në përputhje me legjislacionin në fuqi të Republikës së Shqipërisë.
47. “Struktura IA-së” do të thotë funksioni i Autoritetit që ka për detyrë zbatimin, monitorimin dhe mbikëqyrjen e sistemeve IA dhe modeleve IA me qëllim të përgjithshëm
48. “autoritet kompetent” do të thotë autoriteti njoftues, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut, Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, AKSHI si autoritet koordinues/Strukturë për IA-në, si dhe çdo autoritet tjetër i përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave për zbatimin e këtij ligji;
49. “incident serioz” do të thotë incident ose defekt i një sistemi i IA-së që çon drejtpërdrejt ose tërthorazi në ndonjërin nga pasojat e mëposhtme:
 - (a) vdekja ose dëmtim serioz i shëndetit të një personi;
 - (b) ndërprerje serioze dhe e pakthyeshme e menaxhimit të infrastrukturës kritike;
 - (c) shkelje të të drejtave themelore sipas ligjit të Republikës së Shqipërisë;
 - (d) dëmtim serioz i pronës ose mjedisit;
50. “të dhëna personale” sipas legjislacionit në fuqi për të dhënat personale
51. “të dhëna jopersonale” sipas legjislacionit në fuqi për të dhënat personale;
52. “mjedis testimi” do të thotë një mjedis i kontrolluar për zhvillimin, testimin dhe validimin e sistemeve të IA-së përpara vënies së tyre në treg ose në shërbim.
53. “plan testimi në kushte reale” do të thotë një dokument që përshkruan objektivat, metodologjinë, përfshirjen gjeografike, popullsinë dhe kohën, si dhe mënyrën e monitorimit dhe organizimit të testimit jashtë mjediseve laboratorike;
54. “plan sandbox-i” do të thotë një dokument i rënë dakord mes ofruesit dhe autoritetit kompetent që përshkruan objektivat, kushtet, afatet dhe metodologjinë e testeve brenda një kuadri të mbikëqyrur rregullator (sandbox);

55. “sandbox rregullator për IA” do të thotë një kuadër i kontrolluar i ngritur nga një autoritet kompetent që u ofron ofruesve të mundshëm të IA-së mundësinë për të zhvilluar, trajnuar dhe testuar një sistem inovativ IA për një kohë të kufizuar nën mbikëqyrje;
56. “aftësi në IA (IA literacy)” do të thotë njohuritë dhe aftësitë që u mundësojnë ofruesve, përdoruesve dhe personave të prekur të kuptojnë, përdorin dhe vlerësojnë teknologjitë IA në mënyrë të informuar;
57. “testim në kushte reale” do të thotë testimi i përkohshëm i një sistemi i IA-së për qëllimin e tij të synuar jashtë një mjedisi të simuluar, për të mbledhur të dhëna të besueshme dhe për të verifikuar konformitetin me kërkesat e rregullores, për sa kohë plotësohen kushtet e nenit 60 të këtij ligji;
58. “subjekt” do të thotë një person natyror që merr pjesë në testim në kushte reale;
59. “pëlqim i informuar” do të thotë shprehje e qartë, specifike, vullnetare dhe e vetëdijshme e dëshirës për të marrë pjesë në një testim të tillë;
60. “deep fake” do të thotë përmbajtje e krijuar ose manipuluar nga IA që ngjan me persona, objekte ose ngjarje ekzistuese dhe që i paraqitet një personi si autentike ose e vërtetë;
61. “përmbajtje sintetike” do të thotë përmbajtje audio, imazh, video ose tekst e krijuar ose e manipuluar artificialisht nga një sistem IA.
62. “infrastrukturë kritike” ka kuptimin e përcaktuar në ligjin nr. 45/2019, “Për mbrojtjen civile”, të ndryshuar, dhe në aktet nënligjore të nxjerra në zbatim të tij;
63. “model të IA-së me qëllim të përgjithshëm” do të thotë një model të IA-së, përfshirë ato të trajnuar me shumë të dhëna përmes vetë-mësimit, që shfaq kompetencë për shumë detyra të ndryshme dhe mund të integrohet në sisteme të tjera IA, përveç modeleve të përdorura vetëm për kërkim ose prototipim;
64. “aftësi me ndikim të lartë” do të thotë aftësi që përputhen ose i tejkalojnë ato të modeleve më të avancuara të IA-së me qëllim të përgjithshëm;
65. “rrezik sistemik” do të thotë rrezik i lidhur me aftësitë me ndikim të lartë të modeleve të IA-së që ka ndikim të konsiderueshëm në tregun e Shqipërisë ose në shëndetësinë publike, sigurinë, të drejtat themelore ose shoqërinë;
66. “sistem IA me qëllim të përgjithshëm” do të thotë sistem IA i bazuar në një model të tillë që mund të përdoret drejtpërdrejt ose të integrohet në sisteme të tjera IA;
67. “operacion me presje dhjetore (floating-point operation)” do të thotë çdo operacion matematikor me numra realë të përfaqësuar në kompjuter me precizion të caktuar;
68. “ofrues në zinxhirin e poshtëm (downstream provider)” do të thotë ofruesi i një sistemi i IA-së që integron një model të IA-së, qoftë i zhvilluar vetë ose i ofruar nga një palë tjetër.

Neni 4

Aftësim në IA

1. Ofruesit dhe përdoruesit e sistemeve të IA duhet të marrin masa për të siguruar, sa më mirë që të mundin, një nivel të mjaftueshëm të aftësisë në IA për stafin e tyre dhe personat e tjerë që merren

me operimin dhe përdorimin e sistemeve të IA në emër të tyre, duke marrë parasysh njohuritë teknike, përvojën, arsimin dhe trajnimet e tyre, si dhe kontekstin ku do të përdoren sistemet e IA, dhe duke konsideruar personat ose grupet e personave mbi të cilët do të përdoren sistemet e IA.

KREU II

PRAKTIKAT E NDALUARA TË IA-së

Neni 5

Praktikat e ndaluara të IA-së

1. Praktikat e mëposhtme të IA-së do të ndalohen:

- (a) Vënia në treg, vënia në përdorim ose përdorimi i një sistemi i IA-së që përdor teknika të pavullnetshme përtej ndërgjegjes së një personi ose teknika që janë qëllimisht manipulues ose mashtruese, me objektivin ose efektin e shtrembërimit të rëndësishëm të sjelljes së një personi ose grupi personash duke dëmtuar ndjeshëm aftësinë e tyre për të marrë një vendim të informuar, duke i bërë ata të marrin një vendim që normalisht nuk do ta merrnin, në mënyrë që të shkaktojë ose të jetë me shumë mundësi që të shkaktojë dëm të rëndësishëm për atë person, një person tjetër ose një grup personash;
- (b) Vënia në treg, vënia në përdorim ose përdorimi i një sistemi i IA-së që shfrytëzon ndonjë nga dobësitë e një personi fizik ose një grupi të caktuar personash për shkak të moshës, aftësisë së kufizuar ose situatës së tyre sociale ose ekonomike, me objektivin ose efektin e shtrembërimit të rëndësishëm të sjelljes së atij personi ose personave në atë grup në mënyrë që të shkaktojë ose të jetë me shumë mundësi që të shkaktojë dëm të rëndësishëm për atë person ose një person tjetër;
- (c) Vënia në treg, vënia në përdorim ose përdorimi i sistemeve IA për vlerësimin ose klasifikimin e personave fizikë ose grupeve të personave gjatë një periudhe të caktuar kohore bazuar në sjelljen e tyre sociale ose karakteristikat personale ose të personalitetit të njohura, të nxjerra në përfundim ose të parashikuara, me rezultat të një vlerësimi social që çon në një trajtim të dëmshëm ose të pafavorshëm të disa personave fizikë ose grupeve të tyre në kontekste shoqërore që nuk lidhen me kontekstet ku janë gjeneruar ose mbledhur të dhënat;
- (d) Vënia në treg, vënia në përdorim ose përdorimi i një sistemi i IA-së për vlerësimin e rrezikut të personave fizikë për të vlerësuar ose parashikuar rrezikun që një person të kryejë një veprë penale, bazuar vetëm në profilizimin e personit fizik ose në vlerësimin e karakteristikave dhe tipareve të personalitetit të tij; kjo ndalim nuk zbatohet për sistemet e IA-së që përdoren për të mbështetur vlerësimin njerëzor të përfshirjes së një personi në një aktivitet kriminal, i cili është tashmë bazuar në fakte objektive dhe të verifikueshme të lidhura drejtpërdrejt me aktivitetin kriminal;
- (e) Vënia në treg, vënia në përdorim ose përdorimi i sistemeve IA që krijojnë ose zgjerojnë bazat e të dhënave të njohjes së fytyrës përmes mbledhjes së pafokusuar të imazheve të fytyrës nga interneti ose regjistrimet e kamerave të sigurisë;

- (f) Vënia në treg, vënia në përdorim ose përdorimi i sistemeve IA për të nxjerrë në përfundim emocionet e një personi fizik në vendet e punës dhe institucionet arsimore, përveç rasteve kur përdorimi i sistemit IA është për qëllime mjekësore ose sigurie;
- (g) Vënia në treg, vënia në përdorim ose përdorimi i sistemeve të kategorizimit biometrik që kategorizojnë personat fizikë individualisht bazuar në të dhënat e tyre biometrike për të nxjerrë në përfundim racën, opinionet politike, anëtarësinë në sindikatë, besimet fetare ose filozofike, jetën seksuale ose orientimin seksual; ky ndalim nuk përfshin etiketimin ose filtrimin e grupeve biometrike të fituara ligjërisht, si imazhet, bazuar në të dhëna biometrike ose kategorizimin e të dhënave biometrike në fushën e zbatimit të ligjit;
- (h) Përdorimi i sistemeve të identifikimit biometrik “në kohë reale” në hapësira publike për qëllime të zbatimit të ligjit, përveç në rastet kur përdorimi është domosdoshmërisht i nevojshëm për një nga objektivat e mëposhtme:
 - (i) Kërkimi i synuar për viktima të rrëmbimit, trafikimit të qenieve njerëzore ose shfrytëzimit seksual, si dhe kërkimi i personave të zhdukur;
 - (ii) Parandalimi i një kërcënimi specifik, të konsiderueshëm dhe të menjëhershëm për jetën ose sigurinë fizike të personave fizikë ose një kërcënimi të vërtetë dhe të pranishëm ose të parashikueshëm për një sulm terrorist;
 - (iii) Lokalizimi ose identifikimi i një personi të dyshuar për kryerjen e një vepre penale, për qëllimin e hetimit penal, ndjekjes penale ose ekzekutimit të një dënimi për veprat penale të përmendura në Aneksin II të këtij ligji, të ndëshkueshme me burgim ose masa të tjera të detentimit për një periudhë minimale prej katër vjetësh.

2. Përdorimi i sistemeve të identifikimit biometrik “në kohë reale” në hapësira publike duhet të përdoret vetëm për konfirmimin e identitetit të individit të synuar dhe duhet të marrë parasysh elementet e mëposhtme:

- (a) Natyrën e situatës që mund të justifikojë përdorimin, në veçanti seriozitetin, probabilitetin dhe shkallën e dëmit që do të shkaktohej nëse sistemi nuk do të përdorej;
- (b) Pasojat e përdorimit të sistemit për të drejtat dhe liritë e të gjitha personave të përfshirë, duke vlerësuar seriozitetin, probabilitetin dhe shkallën e këtyre pasojave.

3. Përdorimi i sistemeve të identifikimit biometrik “në kohë reale” në hapësira publike për qëllime të zbatimit të ligjit autorizohet vetëm në kushtet, kufizimet dhe garancitë e përcaktuara në këtë ligj, në legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale dhe në legjislacionin procedural penal, veçanërisht lidhur me kufizimet kohore, gjeografike dhe personale. Përdorimi lejohet vetëm pasi autoriteti përgjegjës për zbatimin e ligjit ka kryer vlerësimin e ndikimit në të drejtat themelore sipas nenit 42 të këtij ligji dhe ka regjistruar sistemin në regjistrin kombëtar të sistemeve të IA-së sipas nenit 49 të këtij ligji. Në raste emergjente, përdorimi mund të fillojë pa regjistrim paraprak, por regjistrimi kryhet pa vonesë të panevojshme.

4. Për qëllimet e pikës 1, shkronja “h”, dhe të pikës 2 të këtij neni, përdorimi i sistemeve të identifikimit biometrik “në kohë reale” në hapësira publike për qëllime të zbatimit të ligjit lejohet vetëm me autorizim paraprak të gjykatës kompetente, mbi bazën e kërkesës së arsyetuar të autoritetit përgjegjës për zbatimin e ligjit dhe në përputhje me këtë ligj, Kodin e Procedurës Penale

dhe legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale. Në raste emergjente, përdorimi mund të nisë pa autorizim paraprak, me kusht që kërkesa për autorizim të paraqitet brenda 24 orëve. Nëse autorizimi refuzohet, përdorimi ndërpritet menjëherë dhe të dhënat dhe rezultatet e përfuara fshihen, përveç kur ruajtja e tyre kërkohet nga legjislacioni procedural penal.

5. Autoriteti kompetent do të japë autorizimin vetëm nëse është i bindur, bazuar në prova objektive ose indikacione të qarta, se përdorimi është i nevojshëm dhe proporcional për arritjen e njërit nga qëllimet e përmendura në paragraf 1 pika (h), dhe se përdorimi mbetet i kufizuar në periudhën kohore, zonën gjeografike dhe personat e përfshirë. Nuk mund të merret asnjë vendim me efekt negativ ligjor për një person vetëm bazuar në rezultatin e sistemit të identifikimit biometrik në kohë reale.

6. Pa cenuar pikën 3 të këtij neni, çdo përdorim i këtyre sistemeve për qëllime të zbatimit të ligjit njoftohet te autoriteti përgjegjës për mbikëqyrjen e tregut dhe te Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale. Njoftimi përmban informacionin e nevojshëm për qëllimin, kohëzgjatjen, bazën ligjore, zonën gjeografike, kategorinë e personave të përfshirë dhe masat mbrojtëse, pa përfshirë të dhëna operationale të ndjeshme.

7. Rregullat e hollësishme për kërkesën, dhënien, përdorimin, mbikëqyrjen, dokumentimin dhe raportimin e autorizimeve për përdorimin e sistemeve të identifikimit biometrik “në kohë reale” në hapësira publike për qëllime të zbatimit të ligjit miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave, në përputhje me kufizimet dhe kushtet e parashikuara në këtë nen.

Kreu III

SISTEMET IA ME RREZIK TË LARTË

Seksioni 1

Klasifikimi i sistemeve IA si me rrezik të lartë

Neni 6

Rregullat e klasifikimit për sistemet e IA-së me rrezik të lartë

1. Pavarësisht nëse një sistem IA vendoset në treg ose vihet në shërbim në mënyrë të pavarur nga produktet e përmendura në pikat (a) dhe (b), ai sistem IA do të konsiderohet me rrezik të lartë kur plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:

(a) sistemi i IA-së është i destinuar të përdoret si një komponent sigurie i një produkti, ose sistemi i IA-së vetë është një produkt, i mbuluar nga legjislacioni i harmonizuar i Republikës së Shqipërisë të përmendur në Aneksin I të këtij ligji;

(b) produkti për të cilin komponent sigurie sipas pikës (a) është sistemi i IA-së, ose sistemi i IA-së vetë si produkt, është i detyruar të kalojë një vlerësim të konformitetit nga një palë e tretë, me qëllim vendosjen në treg ose vënien në shërbim të atij produkti sipas legjislacionit të harmonizuar në Republikës së Shqipërisë të përmendur në Aneksin I të këtij ligji.

2. Përveç sistemeve IA me rrezik të lartë të përmendura në pika 1, sistemet e IA-së të përmendura në Aneksin III të këtij ligji do të konsiderohen gjithashtu me rrezik të lartë.

3. Me përjashtim nga pika 2, një sistem IA i përmendur në Aneksin III të këtij ligji nuk do të konsiderohet me rrezik të lartë nëse nuk paraqet një rrezik të konsiderueshëm për shëndetin, sigurinë ose të drejtat themelore të personave fizikë, përfshirë edhe nëse nuk ndikon në mënyrë të konsiderueshme në rezultatin e marrjes së vendimeve.

4. Pika 3 e këtij neni zbatohet kur plotësohet ndonjë nga kushtet e mëposhtme:

- (a) sistemi i IA-së është i destinuar të kryejë një detyrë procedurale të kufizuar;
- (b) sistemi i IA-së është i destinuar të përmirësojë rezultatin e një veprimtarie njerëzore të përfunduar më parë;
- (c) sistemi i IA-së është i destinuar të zbulojë modelet e marrjes së vendimeve ose devijimet nga modelet e mëparshme të marrjes së vendimeve dhe nuk ka për qëllim të zëvendësojë ose të ndikojë në vlerësimin e kryer nga një njeri më parë, pa rishikim të duhur njerëzor; ose
- (d) sistemi i IA-së është i destinuar të kryejë një detyrë përgatitore për një vlerësim që ka rëndësi për qëllimet e rasteve të përdorimit të përmendura në Aneksin III të këtij ligji.

5. Pavarësisht nga pika 3 e këtij neni, një sistem IA i përmendur në Aneksin III të këtij ligji konsiderohet gjithmonë me rrezik të lartë kur kryen profilizimin e personave fizikë.

6. Ofruesi që konsideron se një sistem IA i përmendur në Aneksin III të këtij ligji nuk është me rrezik të lartë duhet të dokumentojë vlerësimin e tij para se sistemi të vendoset në treg ose të vihet në shërbim. Ky ofrues do të jetë subjekt i detyrimit të regjistrimit të përmendur në nenin 49 të këtij ligji. Sipas kërkesës së autoriteteve kompetente kombëtare, ofruesi duhet të sigurojë dokumentacionin e vlerësimit.

7. Autoritetet kompetente për zbatimin e këtij ligji, përgjegjësitë, detyrat, mënyra e bashkëpunimit dhe funksionimi i tyre përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave, në përputhje me nenet 28–30, 45–49 dhe 72 të këtij ligji për Autoritetin njoftues, Autoritetin e mbikëqyrjes së tregut, AKSHI-n si Strukturë për IA-në dhe Komisionerin për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

Neni 7

Ndryshimet në Aneksin III të këtij ligji

1. Këshilli i Ministrave ka fuqinë të miratojë akte nënligjore në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar Aneksin III të këtij ligji duke shtuar ose modifikuar rastet e përdorimit të sistemeve IA me rrezik të lartë, kur plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:

- (a) sistemet e IA-së janë të destinuara për t'u përdorur në çdo nga fushat e përmendura në Aneksin III të këtij ligji;
- (b) sistemet e IA-së paraqesin një rrezik për shëndetin dhe sigurinë, ose ndikim negativ në të drejtat themelore, dhe ky rrezik është i barabartë ose më i madh se rreziku i dëmshëm ose ndikimi negativ i shkaktuar nga sistemet e IA-së me rrezik të lartë që tashmë përmenden në Aneksin III të këtij ligji.

2. Kur vlerëson kushtin e parashikuar në pika 1, pika (b), autoritetet kompetente duhet të marrin parasysh kriteret e mëposhtme:

- (a) qëllimi i synuar i sistemit IA;
 - (b) shkalla në të cilën një sistem IA është përdorur ose ka gjasa të përdoret;
 - (c) natyra dhe sasia e të dhënave të përpunuara dhe të përdorura nga sistemi i IA-së, veçanërisht nëse përpunohen kategori të veçanta të të dhënave personale;
 - (d) shkalla në të cilën sistemi i IA-së vepron në mënyrë autonome dhe mundësia që një njeri të anulohet një vendim ose rekomandim që mund të shkaktojë dëm potencial;
 - (e) shkalla në të cilën përdorimi i një sistemi i IA-së ka shkaktuar dëme për shëndetin dhe sigurinë, ka pasur ndikim negativ në të drejtat themelore ose ka ngritur shqetësime të rëndësishme lidhur me mundësinë e këtij dëmi ose ndikimi negativ, siç tregohet, për shembull, nga raporte ose akuza të dokumentuara të paraqitura tek autoritetet kompetente ose nga raporte të tjera, sipas rastit;
 - (f) shkalla e mundshme e këtij dëmi ose ndikimi negativ, veçanërisht në aspektin e intensitetit dhe aftësisë për të prekur shumë persona ose për të ndikuar në mënyrë disproporcionale një grup të caktuar personash;
 - (g) shkalla në të cilën personat që potencialisht dëmtohen ose vuajnë një ndikim negativ janë të varur nga rezultati i prodhuar nga sistemi i IA-së, veçanërisht sepse për arsye praktike ose ligjore nuk është e mundur të shmangen nga ky rezultat;
 - (h) shkalla në të cilën ekziston një pabarazi pushteti, ose personat që potencialisht dëmtohen ose vuajnë një ndikim negativ janë në një pozicion të cenueshëm në lidhje me përdoruesin e sistemit IA, veçanërisht për shkak të statusit, autoritetit, njohurive, rrethanave ekonomike ose sociale, ose moshës;
 - (i) shkalla në të cilën rezultati i prodhuar nga sistemi i IA-së është lehtësisht i korigjueshëm ose i kthyeshëm, duke marrë parasysh zgjidhjet teknike të disponueshme për ta korigjuar ose kthyer atë, ku rezultatet që kanë ndikim negativ në shëndet, siguri ose të drejtat themelore nuk do të konsiderohen lehtësisht të korigjueshme ose të kthyeshme;
 - (j) madhësia dhe probabiliteti i përfitimit nga përdorimi i sistemit IA për individët, grupet, ose shoqërinë në përgjithësi, përfshirë përmirësimet e mundshme në sigurinë e produktit;
 - (k) shkalla në të cilën ligji ekzistues i Republikës së Shqipërisë siguron:
 - (i) masa efektive kompensimi në lidhje me rreziqet që sjell një sistem IA, me përjashtim të kërkesave për dëmtime;
 - (ii) masa efektive për parandalimin ose minimizimin e këtyre rreziqeve.
3. Këshilli i Ministrave ka fuqinë të miratojë akte nënligjore në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar listën në Aneksin III të këtij ligji duke hequr sistemet e IA-së me rrezik të lartë kur plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:
- (a) sistemi i IA-së me rrezik të lartë i përmendur nuk paraqet më asnjë rrezik të konsiderueshëm për të drejtat themelore, shëndetin ose sigurinë, duke marrë parasysh kriteret e listuara në pika 2;
 - (b) heqja nuk ul nivelin e përgjithshëm të mbrojtjes së shëndetit, sigurisë dhe të drejtave themelore sipas ligjit të Republikës së Shqipërisë.

SEKSIONI 2

Kërkesat për sistemet e IA-së me rrezikshmëri të lartë

Neni 8

Përputhshmëria me kërkesat

1. Sistemet IA me rrezik të lartë duhet të përmbushin kërkesat e përcaktuara në këtë Seksion, duke marrë parasysh qëllimin e tyre të synuar si dhe nivelin e njohur dhe të pranuar të zhvillimit në fushën e IA dhe teknologjive të lidhura me IA. Sistemi i menaxhimit të rrezikut, i përmendur në nenin 9 të këtij ligji, duhet të merret në konsideratë gjatë sigurimit të konformitetit me këto kërkesa.

2. Kur një produkt përmban një sistem IA, për të cilin zbatohen kërkesat e këtij ligji si dhe kërkesat e legjislacionit të harmonizuar në Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji, ofruesit janë përgjegjës për sigurimin që produkti i tyre të jetë plotësisht në përputhje me të gjitha kërkesat e zbatueshme sipas legjislacionit të harmonizuar të Republikës së Shqipërisë. Për të siguruar konformitetin e sistemeve IA me rrezik të lartë të përmendura në pika 1 me kërkesat e këtij Seksioni, dhe për të siguruar qëndrueshmëri, shmangie të dyfishtë dhe minimizim të barrëve shtesë, ofruesit kanë mundësinë të integrojnë, sipas rastit, proceset e nevojshme të testimit dhe raportimit, informacionin dhe dokumentacionin që ofrojnë për produktin e tyre në dokumentacionin dhe procedurat që tashmë ekzistojnë dhe kërkohen sipas legjislacionit të harmonizuar në Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji.

3. Zbatimi i kërkesave bëhet në përputhje me parimin e proporcionalitetit dhe nivelin e rrezikut

Neni 9

Sistemi i menaxhimit të rrezikut

1. Për menaxhimin e rrezikut në lidhje me sistemet e IA-së me rrezik të lartë krijohet, zbatohet, dokumentohet dhe mirëmbahet sistemi i menaxhimit të rrezikut. Rregullat e hollësishtme për funksionimin dhe dokumentimin e këtij sistemi miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

2. Sistemi i menaxhimit të rrezikut kuptohet si një proces i vazhdueshëm dhe iterativ, i planifikuar dhe i kryer gjatë gjithë ciklit të jetës së sistemit IA me rrezik të lartë, që kërkon rishikim dhe përditësim sistematik dhe të rregullt. Ai përfshin hapat e mëposhtëm:

- (a) identifikimi dhe analiza e rreziqeve të njohura dhe të arsyeshëm të parashikueshme që sistemi i IA-së me rrezik të lartë mund të shkaktojë ndaj shëndetit, sigurisë ose të drejtave themelore kur përdoret në përputhje me qëllimin e tij të synuar;
- (b) vlerësimi dhe estimimi i rreziqeve që mund të lindin kur sistemi i IA-së përdoret sipas qëllimit të tij dhe në kushtet e keqpërdorimit të arsyeshëm të parashikueshëm;
- (c) vlerësimi i rreziqeve të tjera që mund të lindin, bazuar në analizën e të dhënave të mbledhura nga sistemi i monitorimit pas-mbikqyrjes, i përmendur në nenin 72 të këtij ligji;
- (d) marrja e masave të përshtatshme dhe të synuara për menaxhimin e rrezikut që adresojnë rreziqet e identifikuara sipas pikës (a).

3. Rreziqet e përmendura në këtë Nen duhet të përfshijnë vetëm ato që mund të minimizohen ose eliminohen në mënyrë të arsyeshme përmes zhvillimit ose dizajnit të sistemit IA me rrezik të lartë, ose përmes sigurimit të informacionit teknik adekuat.
4. Masat e menaxhimit të rrezikut të përmendura në pika 2, pika (d), duhet të marrin në konsideratë efektet dhe ndërveprimet që mund të lindin nga zbatimi i përbashkët i kërkesave të këtij Seksioni, me qëllim minimizimin më efektiv të rreziqeve dhe arritjen e një bilanci të përshtatshëm në zbatimin e masave për përmbushjen e këtyre kërkesave.
5. Masat e menaxhimit të rrezikut duhet të jenë të tilla që rreziku mbetur përkatës i lidhur me çdo rrezik, si dhe rreziku i përgjithshëm i sistemeve IA me rrezik të lartë të konsiderohet i pranueshëm.
6. Në identifikimin e masave më të përshtatshme të menaxhimit të rrezikut, duhet të sigurohet:
 - (a) eliminimi ose zvogëlimi i rreziqeve të identifikuara dhe të vlerësuara sipas pika 2 përmes dizajnit dhe zhvillimit të përshtatshëm të sistemit IA, sa më shumë që të jetë teknikisht e mundur;
 - (b) kur është e përshtatshme, zbatimi i masave të mjaftueshme të zbutjes dhe kontrollit për rreziqet që nuk mund të eliminohen;
 - (c) sigurimi i informacionit të kërkuar sipas nenit 13 të këtij ligji dhe, kur është e përshtatshme, trajnimi për përdoruesit.
7. Duke pasur për synim eliminimin ose zvogëlimin e rreziqeve që lidhen me përdorimin e sistemit IA me rrezik të lartë, duhet të merret në konsideratë njohuria teknike, përvoja, arsimi, trajnimi që pritet të ketë përdoruesi, si dhe konteksti i supozuar i përdorimit të sistemit.
8. Sistemet IA me rrezik të lartë duhet të testohen për qëllim identifikimi të masave më të përshtatshme dhe të synuara për menaxhimin e rrezikut. Testimi duhet të sigurojë që këto sisteme performojnë në mënyrë të qëndrueshme për qëllimin e tyre dhe që janë në përputhje me kërkesat e këtij Seksioni.
9. Procedurat e testimit mund të përfshijnë testim në kushte reale në përputhje me nenin 60 të këtij ligji.
10. Testimi i sistemeve IA me rrezik të lartë duhet të kryhet, sipas rastit, gjatë gjithë procesit të zhvillimit dhe në çdo rast para se ato të vendosen në treg ose të përdoren. Testimi duhet të kryhet kundrejt matjeve dhe pragjeve probabilitike të përcaktuara më parë, të përshtatshme për qëllimin e synuar të sistemit IA.
11. Kur zbatohet sistemi i menaxhimit të rrezikut siç parashikohet në paragrafët 1 deri 7, ofruesit duhet të marrin në konsideratë nëse, duke pasur parasysh qëllimin e synuar, sistemi i IA-së me rrezik të lartë mund të ketë ndikim negativ në persona nën moshën 18 vjeç, dhe, kur është e përshtatshme, në grupe të tjera të cenueshme.
12. Për ofruesit e sistemeve IA me rrezik të lartë që janë subjekt i kërkesave për proceset e brendshme të menaxhimit të rrezikut sipas dispozitave të tjera të ligjit të Republikës së Shqipërisë, aspektet e parashikuara në paragrafët 1 deri 9 mund të jenë pjesë ose të kombinohen me procedurat e menaxhimit të rrezikut të vendosura sipas atij ligji.

Neni 10

Të dhënat dhe qeverisja e të dhënave

1. Sistemet IA me rrezik të lartë që përdorin teknika që përfshijnë trajnim të modeleve IA me të dhëna, duhet të zhvillohen bazuar në grupe të dhënash për trajnim, verifikim dhe testim që plotësojnë kriteret e cilësisë të përmendura në paragrafët 2 deri 5 sa herë që përdoren të tilla grupe të dhënash.

2. Grupet e të dhënave për trajnim, verifikim dhe testim duhet të jenë subjekt i praktikave të qeverisjes dhe menaxhimit të të dhënave që janë të përshtatshme për qëllimin e synuar të sistemit IA me rrezik të lartë. Këto praktika përfshijnë, veçanërisht:

- (a) zgjedhjet përkatëse të dizajnit;
- (b) proceset e mbledhjes së të dhënave dhe origjinën e tyre, dhe në rastin e të dhënave personale, qëllimin origjinal të mbledhjes së tyre;
- (c) operacionet përgatitore të të dhënave, si anotimi, etiketimi, pastrimi, përditësimi, pasurimi dhe agregimi;
- (d) formulimin e supozimeve, veçanërisht në lidhje me informacionin që të dhënat synojnë të matin dhe përfaqësojnë;
- (e) vlerësimin e disponueshmërisë, sasisë dhe përshtatshmërisë së grupeve të të dhënave të nevojshme;
- (f) ekzaminimin për mundësi paragjykimesh që mund të ndikojnë në shëndetin dhe sigurinë e personave, të kenë ndikim negativ në të drejtat themelore ose të çojnë në diskriminim të ndaluar nga ligji, veçanërisht kur rezultatet e të dhënave ndikojnë në të dhënat hyrëse për operacionet e ardhshme;
- (g) masat e përshtatshme për të zbuluar, parandaluar dhe zbutur paragjykimet e mundshme të identifikuar sipas pikës (f);
- (h) identifikimin e mungesave ose dobësive përkatëse në të dhëna që pengojnë konformitetin me këtë Ligj dhe mënyrën se si ato mund të adresohen.

3. Grupet e të dhënave për trajnim, verifikim dhe testim duhet të jenë të rëndësishme, mjaftueshëm përfaqësuese, dhe sa më shumë të jetë e mundur, pa gabime dhe të plota në lidhje me qëllimin e synuar. Ato duhet të kenë vetitë statistikore të përshtatshme, duke përfshirë, kur është e aplikueshme, ato që lidhen me personat apo grupet e personave për të cilët sistemi i IA-së me rrezik të lartë është synuar. Këto karakteristika mund të plotësohen në nivelin e grupeve individuale të të dhënave ose në nivelin e një kombinimi të tyre.

4. Grupet e të dhënave duhet të marrin parasysh, në masën që kërkohet nga qëllimi i synuar, karakteristikat ose elementët që janë të veçantë për kontekstin gjeografik, kontekstual, sjellësor ose funksional ku sistemi i IA-së me rrezik të lartë do të përdoret.

5. Në masën që është absolutisht e nevojshme për qëllimin e zbulimit dhe korrigjimit të paragjykimeve lidhur me sistemet e IA-së me rrezik të lartë sipas pikës 2, pikave (f) dhe (g), ofruesit e këtyre sistemeve mund të përpunojnë në mënyrë përjashtuese kategori speciale të të dhënave

personale, duke u nënshtruar masave të përshtatshme për të drejtat dhe liritë themelore të personave fizikë dhe duhet të plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme që ky përpunim të kryhet:

- (a) zbulimi dhe korigjimi i paragjykimeve nuk mund të realizohet në mënyrë efektive duke përpunuar të dhëna të tjera, duke përfshirë të dhënat sintetike ose anonimizuar;
 - (b) kategoritë speciale të të dhënave personale janë subjekt i kufizimeve teknike për ri-përdorimin e tyre, dhe masave më të avancuara për sigurinë dhe privatësinë, duke përfshirë pseudonimizimin;
 - (c) kategoritë speciale të të dhënave personale janë subjekt i masave që sigurojnë që këto të dhëna të jenë të sigurta, të mbrojtura, me masa të përshtatshme mbrojtëse, duke përfshirë kontroll strikt dhe dokumentim të aksesit, për të parandaluar keqpërdorimin dhe për të siguruar që vetëm personat e autorizuar kanë akses, me detyrime të përshtatshme konfidencialiteti;
 - (d) kategoritë speciale të të dhënave personale nuk do të transmetohen, transferohen ose nuk do të aksesohen nga palë të tjera;
 - (e) kategoritë speciale të të dhënave personale fshihen sapo paragjykimi të jetë korigjuar ose sapo të dhënat të arrijnë fundin e periudhës së ruajtjes, çfarëdo të ndodhë më parë;
6. Për zhvillimin e sistemeve IA me rrezik të lartë që nuk përdorin teknika që përfshijnë trajnim të modeleve IA, paragrafët 2 deri 5 zbatohen vetëm për grupet e të dhënave të testimit.
7. Përpunimi i të dhënave personale kryhet në përputhje me legjislacionin në fuqi dhe nën mbikëqyrjen e Komisionerit për Mbrojtjen e të Dhënave Personale.

Neni 11

Dokumentacioni teknik

1. Dokumentacioni teknik i një sistemi të IA-së me rrezik të lartë duhet të përpilohet para se ai sistem të vihet në treg ose të vihet në shërbim dhe duhet të mbahet i përditësuar.
2. Dokumentacioni teknik duhet të përpilohet në mënyrë që të demonstron se sistemi i IA-së me rrezik të lartë përputhet me kërkesat e përcaktuara në këtë Seksion dhe të sigurojë autoriteteve kombëtare kompetente dhe organeve të njoftuara informacionin e nevojshëm në një formë të qartë dhe gjithëpërfshirëse për të vlerësuar konformitetin e sistemit të IA-së me ato kërkesa. Ai duhet të përmbajë, të paktën, elementet e përcaktuara në Aneksin IV të këtij ligji. Ndërmarrjet e vogla dhe të mesme (NVM-të), përfshirë edhe start-up-et, mund të sigurojnë elementet e dokumentacionit teknik të specifikuar në Aneksin IV të këtij ligji në një mënyrë të thjeshtuar. Për këtë qëllim, Këshilli i Ministrave do të krijojë një formë të thjeshtuar të dokumentacionit teknik e cila do të jetë e përshtatur për nevojat e ndërmarrjeve të vogla dhe mikro. Kur një NVM, përfshirë start-up-in, zgjedh të sigurojë informacionin e kërkuar në Aneksin IV të këtij ligji në një mënyrë të thjeshtuar, ajo duhet të përdorë formën e përmendur në këtë paragraf. Organet e njoftuara duhet të pranojnë këtë formë për qëllimet e vlerësimit të konformitetit.
3. Kur një sistem IA me rrezik të lartë i lidhur me një produkt të mbuluar nga legjislacioni i harmonizuar i Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji vihet në treg ose vihet në shërbim, duhet të përpilohet një set i vetëm dokumentacioni teknik që përmban të

gjithë informacionin e përmendur në pikën 1, si dhe informacionin e kërkuar sipas atyre akteve ligjore.

4. Këshilli i Ministrave ka kompetencë të miratojë aktet e deleguara në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar Aneksin IV të këtij ligji, kur është e nevojshme, për të siguruar që, në dritën e përparimit teknik, dokumentacioni teknik të sigurojë gjithë informacionin e nevojshëm për të vlerësuar konformitetin e sistemit me kërkesat e përcaktuara në këtë Seksion.

Neni 12

Mbajtja e regjistrave

1. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të mundësojnë teknikisht regjistrimin automatik të ngjarjeve (log-eve) gjatë gjithë jetës së sistemit.

2. Për të siguruar një nivel të gjurmueshmërisë së funksionimit të një sistemi i IA-së me rrezik të lartë që është i përshtatshëm për qëllimin e synuar të sistemit, kapacitetet e regjistrimit duhet të mundësojnë regjistrimin e ngjarjeve relevante për:

- (a) identifikimin e situatave që mund të çojnë në paraqitjen e një rreziku nga sistemi i IA-së me rrezik të lartë në kuptimin e nenit 79 të këtij ligji ose në një modifikim të konsiderueshëm;
- (b) lehtësimin e monitorimit pas-mbikqyrjes të përmendur në nenin 72 të këtij ligji; dhe
- (c) monitorimin e funksionimit të sistemeve IA me rrezik të lartë të përmendura në nenin 26 të këtij ligji.

3. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të përmendura në pikën 1 (a), të Aneksit III të këtij ligji, kapacitetet e regjistrimit duhet të sigurojnë, të paktën:

- (a) regjistrimin e periudhës së çdo përdorimi të sistemit (data dhe ora e fillimit dhe data dhe ora e përfundimit të çdo përdorimi);
- (b) bazën e të dhënave referuese kundrejt të cilës janë kontrolluar të dhënat hyrëse nga sistemi;
- (c) të dhënat hyrëse për të cilat kërkimi ka sjellë një përputhje;
- (d) identifikimin e personave fizikë të përfshirë në verifikimin e rezultateve, siç parashikohet në nenin 14 të këtij ligji.

Neni 13

Transparenca dhe sigurimi i informacionit për vendosësit

1. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të dizajnohen dhe zhvillohen në mënyrë të tillë që të sigurohet që funksionimi i tyre të jetë mjaftueshëm transparent për të mundësuar vendosësit të interpretojnë rezultatit e sistemit dhe ta përdorin atë në mënyrë të duhur. Duhet siguruar një lloj dhe shkallë e përshtatshme transparence me qëllim arritjen e konformitetit me detyrimet përkatëse të ofruesit dhe vendosësit të përcaktuara në Seksionin 3.

2. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të shoqërohen me udhëzime për përdorim në një format dixhital të përshtatshëm ose në formë tjetër që përfshijnë informacion të përmbledhur, të plotë, të saktë dhe të qartë, i cili është relevant, i aksesueshëm dhe i kuptueshëm për vendosësit.

3. Udhëzimet për përdorim duhet të përmbajnë të paktën informacionin e mëposhtëm:

- (a) identitetin dhe të dhënat e kontaktit të ofruesit dhe, kur është e aplikueshme, të përfaqësuesit të autorizuar të tij;
- (b) karakteristikat, kapacitetet dhe kufizimet e performancës së sistemit të IA-së me rrezik të lartë, duke përfshirë:
 - (i) qëllimin e synuar;
 - (ii) nivelin e saktësisë, përfshirë metrikat e tij, qëndrueshmërinë dhe sigurinë kibernetike të përmendura në nenit 15 të këtij ligji, kundrejt të cilave sistemi i IA-së me rrezik të lartë është testuar dhe verifikuar dhe që pritet, si dhe çdo rrethanë e njohur dhe e parashikueshme që mund të ketë ndikim në atë nivel të pritur të saktësisë, qëndrueshmërisë dhe sigurisë kibernetike;
 - (iii) çdo rrethanë e njohur ose e parashikueshme, që lidhet me përdorimin e sistemit të IA-së me rrezik të lartë në përputhje me qëllimin e tij të synuar ose në kushtet e keqpërdorimit të arsyeshëm të parashikueshëm, e cila mund të çojë në rreziqe për shëndetin dhe sigurinë ose për të drejtat themelore të përmendura në nenit 9, pika 2, të këtij ligji;
 - (iv) kur është e aplikueshme, kapacitetet teknike dhe karakteristikat e sistemit të IA-së me rrezik të lartë për të dhënë informacion që është relevant për të shpjeguar rezultatin e tij;
 - (v) kur është e përshtatshme, performancën e tij në lidhje me persona specifikë ose grupe personash mbi të cilët sistemi synohet të përdoret;
 - (vi) kur është e përshtatshme, specifikimet për të dhënat hyrëse, ose çdo informacion tjetër relevant në lidhje me setet e të dhënave të trajtimit, verifikimit dhe testimit të përdorura, duke marrë parasysh qëllimin e synuar të sistemit të IA-së me rrezik të lartë;
 - (vii) kur është e aplikueshme, informacionin për të mundësuar vendosësit të interpretojnë rezultatin e sistemit të IA-së me rrezik të lartë dhe ta përdorin atë në mënyrë të duhur;
- (c) ndryshimet në sistemin e IA-së me rrezik të lartë dhe performancën e tij që janë përcaktuar paraprakisht nga ofruesi në momentin e vlerësimit fillestar të konformitetit, nëse ka;
- (d) masat e mbikëqyrjes njerëzore të përmendura në nenit 14 të këtij ligji, duke përfshirë masat teknike të vendosura për të lehtësuar interpretimin e rezultateve të sistemeve të IA-së me rrezik të lartë nga vendosësit;
- (e) burimet kompjuterike dhe harduerike të nevojshme, jetëgjatësinë e pritur të sistemit të IA-së me rrezik të lartë dhe çdo masë të nevojshme mirëmbajtjeje dhe kujdesi, përfshirë frekuencën e tyre, për të siguruar funksionimin e duhur të atij sistemi i IA-së, përfshirë përditësimet e softuerit;
- (f) kur është relevant, një përshkrim i mekanizmave të përfshirë brenda sistemit të IA-së me rrezik të lartë që lejojnë vendosësit të mbledhin, ruajnë dhe interpretojnë në mënyrë të duhur log-et në përputhje me nenit 12 të këtij ligji.

Neni 14

Mbikëqyrja njerëzore

1. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të dizajnohen dhe zhvillohen në mënyrë të tillë, duke përfshirë mjete të përshtatshme ndërfaqeje njeri-makinë, që të mund të mbikëqyren në mënyrë efektive nga persona fizikë gjatë periudhës në të cilën janë në përdorim.

2. Qëllimi i mbikëqyrjes njerëzore është të parandalojë ose të minimizojë rreziqet për shëndetin, sigurinë ose të drejtat themelore që mund të shfaqen kur një sistem IA me rrezik të lartë përdoret në përputhje me qëllimin e tij të synuar ose në kushte të keqpërdorimit të arsyeshëm të parashikueshëm, veçanërisht kur këto rreziqe vazhdojnë të ekzistojnë pavarësisht zbatimit të kërkesave të tjera të përcaktuara në këtë Seksion.

3. Masat e mbikëqyrjes duhet të jenë të përshtatshme me rreziqet, nivelin e autonomisë dhe kontekstin e përdorimit të sistemit të IA-së me rrezik të lartë dhe duhet të sigurohen përmes një ose të dy llojeve të mëposhtme të masave:

(a) masa të identifikuar dhe të ndërtuara, kur është teknikisht e mundur, brenda sistemit të IA-së me rrezik të lartë nga ofruesi para se ai të vihet në treg ose të vihet në shërbim;

(b) masa të identifikuar nga ofruesi para vendosjes së sistemit të IA-së me rrezik të lartë në treg ose në shërbim, të cilat janë të përshtatshme për t'u zbatuar nga vendosësi.

4. Për zbatimin e paragrafëve 1, 2 dhe 3, sistemi i IA-së me rrezik të lartë duhet t'i jepet vendosësit në mënyrë që personat fizikë të ngarkuar me mbikëqyrjen njerëzore të jenë të aftë, në mënyrë të përshtatshme dhe proporcionale:

(a) të kuptojnë siç duhet kapacitetet dhe kufizimet përkatëse të sistemit të IA-së me rrezik të lartë dhe të jenë në gjendje të monitorojnë siç duhet funksionimin e tij, përfshirë zbulimin dhe adresimin e anomalive, mosfunksionimeve dhe performancës së papritur;

(b) të jenë të vetëdijshëm për prirjen e mundshme për të mbështetur automatikisht ose tepër shumë në rezultatin e prodhuar nga një sistem IA me rrezik të lartë (tendenca e automatizimit), veçanërisht për sistemet që ofrojnë informacione ose rekomandime për vendime që merren nga persona fizikë;

(c) të interpretojnë saktë rezultatin e sistemit të IA-së me rrezik të lartë, duke marrë parasysh, për shembull, mjetet dhe metodat e disponueshme të interpretimit;

(d) të vendosin, në çdo situatë të veçantë, të mos përdorin sistemin e IA-së me rrezik të lartë ose ta injorojnë, tejkalojnë ose përmbysin rezultatin e tij;

(e) të ndërhyjnë në funksionimin e sistemit të IA-së me rrezik të lartë ose ta ndalojnë atë përmes një butoni “stop” ose një procedure të ngjashme që lejon ndalimin e sistemit në një gjendje të sigurtë.

5. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të përmendura në pikën 1(a) të Aneksit III të këtij ligji, masat e përmendura në pikën 3 të këtij neni duhet të jenë të tilla që të sigurojnë, përveç të tjerash, që asnjë veprim ose vendim të mos merret nga vendosësi në bazë të identifikimit të dalë nga sistemi, nëse ai identifikim nuk është verifikuar dhe konfirmuar në mënyrë të ndarë nga të paktën dy persona fizikë me kompetencën, trajnimin dhe autoritetin e nevojshëm.

6. Kërkesa për verifikim të veçantë nga të paktën dy persona fizikë nuk zbatohet për sistemet e IA-së me rrezik të lartë që përdoren për qëllime të zbatimit të ligjit, migracionit, kontrollit kufitar ose azilit, kur legjislacioni kombëtar e konsideron këtë kërkesë si joproportionale.

Neni 15

Saktësia, qëndrueshmëria dhe siguria kibernetike

1. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të dizajnohen dhe zhvillohen në mënyrë të tillë që të arrijnë një nivel të përshtatshëm saktësie, qëndrueshmërie dhe sigurie kibernetike, dhe që të funksionojnë në mënyrë të qëndrueshme në këto aspekte gjatë gjithë ciklit të jetës së tyre.
2. Për të adresuar aspektet teknike të mënyrës së matjes së niveleve të përshtatshme të saktësisë dhe qëndrueshmërisë të përcaktuara në pikën 1 dhe çdo metrikë tjetër relevante të performancës, Autoritetet kompetente, në bashkëpunim me palët e interesuara dhe organizatat përkatëse si autoritetet e metrologjisë dhe të standardizimit, do të inkurajojë, sipas rastit, zhvillimin e standardeve dhe metodologjive të matjes.
3. Nivelet e saktësisë dhe metrikat përkatëse të saktësisë për sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të deklarohen në udhëzimet për përdorim që i shoqërojnë ato.
4. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të jenë sa më rezistente të jetë e mundur ndaj gabimeve, defekteve ose mospërputhjeve që mund të ndodhin brenda sistemit ose në mjedisin në të cilin funksionon sistemi, veçanërisht për shkak të ndërveprimit të tyre me persona fizikë ose sisteme të tjera. Duhet të merren masa teknike dhe organizative në këtë drejtim.
5. Qëndrueshmëria e sistemeve të IA-së me rrezik të lartë mund të arrihet përmes zgjidhjeve teknike të tepicës (redundancës), të cilat mund të përfshijnë plane rezervë ose të sigurtat për dështim.
6. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë që vazhdojnë të mësojnë edhe pas vendosjes në treg ose në shërbim duhet të zhvillohen në mënyrë që të eliminojnë ose të ulin sa më shumë të jetë e mundur rrezikun që rezultatet e njëanshme të ndikojnë në të dhënat hyrëse për operacionet e ardhshme (feedback loops), dhe të sigurohet që çdo loop i tillë të adresohet siç duhet me masa të përshtatshme zbutëse.
7. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë duhet të jenë rezistente ndaj përpjekjeve të palëve të paautorizuara për të ndryshuar përdorimin, rezultatet ose performancën e tyre duke shfrytëzuar dobësi të sistemit.
8. Zgjidhjet teknike që synojnë të sigurojnë sigurinë kibernetike të sistemeve të IA-së me rrezik të lartë duhet të jenë të përshtatshme me rrethanat përkatëse dhe rreziqet.
9. Zgjidhjet teknike për të adresuar dobësitë specifike të IA-së duhet të përfshijnë, kur është e përshtatshme, masa për të parandaluar, zbuluar, reaguat, zgjidhur dhe kontrolluar sulmet që përpiqen të manipulojnë setin e të dhënave të trajnimit (helmimi i të dhënave), komponentët e trajnuar paraprakisht që përdoren në trajnim (helmimi i modelit), të dhëna hyrëse të dizajnuara për të shkaktuar gabime në modelin IA (shembuj armiqësorë ose shmangie e modelit), sulmet ndaj konfidencialitetit ose defekte të modelit.

SEKSIONI 3

Detyrimet e ofruesve dhe vendosësve të sistemeve të IA-së me rrezik të lartë dhe palëve të tjera

Neni 16

Detyrimet e ofruesve të sistemeve të IA-së me rrezik të lartë

1. Ofruesit e sistemeve të IA-së me rrezik të lartë duhet të:

- (a) sigurojnë që sistemet e tyre të IA-së me rrezik të lartë janë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2;
- (b) tregojnë në sistemin e IA-së me rrezik të lartë ose, kur kjo nuk është e mundur, në paketimin ose dokumentacionin shoqërues, sipas rastit, emrin e tyre, emrin tregtar të regjistruar ose markën tregtare të regjistruar dhe adresën në të cilën mund të kontaktohen;
- (c) kenë një sistem të menaxhimit të cilësisë në përputhje me nenin 17 të këtij ligji;
- (d) ruajnë dokumentacionin e përmendur në nenin 18 të këtij ligji;
- (e) kur është nën kontrollin e tyre, të ruajnë log-et e gjeneruara automatikisht nga sistemet e tyre të IA-së me rrezik të lartë, siç parashikohet në nenin 19 të këtij ligji;
- (f) sigurojnë që sistemi i IA-së me rrezik të lartë t'i nënshtrohet procedurës përkatëse të vlerësimit të konformitetit, siç përmendet në nenin 43 të këtij ligji, para se të vihet në treg ose të vihet në shërbim;
- (g) hartojnë një deklaratë të konformitetit së Republikës së Shqipërisë në përputhje me nenin 47 të këtij ligji;
- (h) vendosin shenjën CE në sistemin e IA-së me rrezik të lartë ose, kur kjo nuk është e mundur, në paketimin ose dokumentacionin shoqërues, për të treguar konformitetet me këtë Ligj, në përputhje me nenin 48 të këtij ligji;
- (i) përmbushin detyrimet e regjistrimit të përmendura në nenin 49 të këtij ligji(1);
- (j) marrin masat e nevojshme korrigjuese dhe sigurojnë informacionin e kërkuar në përputhje me nenin 20 të këtij ligji;
- (k) pas një kërkesë të arsyetuar nga një autoritet kompetent, të dëshmojnë konformitetin e sistemit të IA-së me rrezik të lartë me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2;
- (l) sigurojnë që sistemi i IA-së me rrezik të lartë të përputhet me kërkesat për aksesueshmëri.

Neni 17

Sistemi i menaxhimit të cilësisë

1. Ofruesit e sistemeve të IA-së me rrezik të lartë duhet të vendosin një sistem menaxhimi të cilësisë që siguron konformitetin me këtë Ligj. Ky sistem duhet të dokumentohet në mënyrë sistematike dhe të rregullt në formën e politikave, procedurave dhe udhëzimeve të shkruara, dhe duhet të përfshijë të paktën aspektet e mëposhtme:

- (a) një strategji për konformitetet rregullatore, përfshirë përputhjen me procedurat e vlerësimit të konformitetit dhe procedurat për menaxhimin e ndryshimeve në sistemin e IA-së me rrezik të lartë;
- (b) teknika, procedura dhe veprime sistematike për t'u përdorur për dizajnimin, kontrollin e dizajnit dhe verifikimin e dizajnit të sistemit të IA-së me rrezik të lartë;
- (c) teknika, procedura dhe veprime sistematike për t'u përdorur për zhvillimin, kontrollin e cilësisë dhe sigurimin e cilësisë së sistemit të IA-së me rrezik të lartë;
- (d) procedura ekzaminimi, testimi dhe verifikimi që do të kryhen para, gjatë dhe pas zhvillimit të sistemit të IA-së me rrezik të lartë, si dhe frekuenca me të cilën duhet të kryhen;

- (e) specififikimet teknike, përfshirë standardet që do të zbatohen dhe, në rastet kur standardet e harmonizuara përkatëse nuk zbatohen plotësisht ose nuk mbulojnë të gjitha kërkesat përkatëse të përcaktuara në Seksionin 2, mjetet që do të përdoren për të siguruar që sistemi i IA-së me rrezik të lartë është në përputhje me ato kërkesa;
 - (f) sistemet dhe procedurat për menaxhimin e të dhënave, përfshirë marrjen, mbledhjen, analizën, etiketimin, ruajtjen, filtrimin, nxjerrjen, agregimin, ruajtjen afatgjatë të të dhënave dhe çdo operacion tjetër që kryhet mbi të dhënat përpara dhe për qëllime të vendosjes në treg ose vënies në shërbim të sistemeve të IA-së me rrezik të lartë;
 - (g) sistemi i menaxhimit të rrezikut i përmendur në nenin 9 të këtij ligji;
 - (h) krijimi, zbatimi dhe mirëmbajtja e një sistemi monitorimi pas vendosjes në treg, në përputhje me nenin 72 të këtij ligji;
 - (i) procedurat që lidhen me raportimin e një incidenti serioz në përputhje me nenin 73 të këtij ligji;
 - (j) trajtimi i komunikimeve me autoritetet kompetente, autoritete të tjera përkatëse, përfshirë ato që ofrojnë ose mbështesin aksesin në të dhëna, organet e njoftuara, operatorë të tjerë, klientë ose palë të tjera të interesuara;
 - (k) sistemet dhe procedurat për ruajtjen e të gjitha dokumenteve dhe informacionit përkatës;
 - (l) menaxhimi i burimeve, përfshirë masat që lidhen me sigurinë e furnizimit;
 - (m) një kuadër përgjegjësie që përcakton përgjegjësitë e menaxhimit dhe stafit tjetër në lidhje me të gjitha aspektet e listuara në këtë paragraf.
2. Zbatimi i aspekteve të përmendura në pikën 1 duhet të jetë proporcional me madhësinë e organizatës së ofruesit. Ofruesit duhet, në çdo rast, të respektojnë shkallën e nevojshme të rigozitetit dhe nivelin e mbrojtjes për të siguruar konformitetin e sistemeve të tyre të IA-së me rrezik të lartë me këtë Ligj.
3. Ofruesit e sistemeve të IA-së me rrezik të lartë që i nënshtrohen detyrimeve lidhur me sistemet e menaxhimit të cilësisë ose funksioneve ekuivalente sipas ligjit sektorial përkatës në Republikën e Shqipërisë mund të përfshijnë aspektet e listuara në pikën 1 si pjesë të sistemeve të tyre të menaxhimit të cilësisë në përputhje me atë legjislacion.
4. Për ofruesit që janë institucione financiare dhe që i nënshtrohen kërkesave në lidhje me qeverisjen e tyre të brendshme, rregullime ose procese sipas ligjit të shërbimeve financiare të Republikës së Shqipërisë, detyrimi për të vendosur një sistem të menaxhimit të cilësisë, me përjashtim të pikave (g), (h) dhe (i) të pikës 1 të këtij Neni, do të konsiderohet i përmbushur nëse respektohen rregullat mbi rregullimet ose proceset e qeverisjes së brendshme sipas ligjit përkatës të shërbimeve financiare të Republikës së Shqipërisë. Në këtë drejtim, çdo standard i harmonizuar i përmendur në nenin 40 të këtij ligji duhet të merret parasysh.

Neni 18

Ruajtja e dokumentacionit

1. Ofruesi duhet të mbajë në dispozicion të autoriteteve kompetente kombëtare, për një periudhë që përfundon 10 vjet pas vendosjes në treg ose vënies në shërbim të sistemit të IA-së me rrezik të lartë, dokumentacionin e mëposhtëm:

- (a) dokumentacionin teknik të përmendur në nenin 11 të këtij ligji;
- (b) dokumentacionin që lidhet me sistemin e menaxhimit të cilësisë të përmendur në nenin 17 të këtij ligji;
- (c) dokumentacionin që lidhet me ndryshimet e miratuara nga organet e njoftuara, nëse aplikohet;
- (d) vendimet dhe dokumente të tjera të lëshuara nga organet e njoftuara, nëse aplikohet;
- (e) deklaratën e konformitetit së Republikës së Shqipërisë të përmendur në nenin 47 të këtij ligji.

2. Çdo institucion duhet të përcaktojë kushtet sipas të cilave dokumentacioni i përmendur në pikën 1 do të mbetet në dispozicion të autoriteteve kompetente kombëtare për periudhën e përmendur në atë paragraf, për rastet kur një ofrues ose përfaqësuesi i tij i autorizuar i vendosur në territorin e tij falimenton ose ndërpret aktivitetin para përfundimit të kësaj periudhe.

3. Ofruesit që janë institucione financiare dhe që i nënshtrohen kërkesave lidhur me qeverisjen e brendshme, rregullime ose procese sipas ligjit të shërbimeve financiare të, duhet të ruajnë dokumentacionin teknik si pjesë e dokumentacionit të mbajtur në përputhje me atë legjislacion përkatës.

Neni 19

Regjistrat e gjeneruar automatikisht

1. Ofruesit e sistemeve të inteligjencës artificiale me rrezik të lartë duhet të mbajnë regjistrat e përmendur në nenin 12 të këtij ligji(1), të gjeneruar automatikisht nga sistemet e tyre të IA me rrezik të lartë, për aq sa këto regjistra janë nën kontrollin e tyre. Pa paragjykuar legjislacionin përkatës kombëtar, regjistrat duhet të mbahen për një periudhë të përshtatshme në përputhje me qëllimin e synuar të sistemit të IA me rrezik të lartë, për të paktën gjashtë muaj, përveç nëse përcaktohet ndryshe nga ligji kombëtar, veçanërisht nga legjislacioni i Republikën e Shqipërisë për mbrojtjen e të dhënave personale.

2. Ofruesit që janë institucione financiare dhe që i nënshtrohen kërkesave në lidhje me qeverisjen e tyre të brendshme, rregullimet ose proceset sipas legjislacionit të shërbimeve financiare të Republikës së Shqipërisë, duhet të mbajnë regjistrat e gjeneruar automatikisht nga sistemet e tyre të IA me rrezik të lartë si pjesë e dokumentacionit që mbahet sipas ligjit përkatës financiar.

Neni 20

Veprimet korrigjuese dhe detyrimi për informim

1. Ofruesit e sistemeve të IA me rrezik të lartë që mendojnë ose kanë arsye të mendojnë se një sistem IA me rrezik të lartë që kanë hedhur në treg ose kanë vënë në funksion nuk është në përputhje me këtë Ligj, duhet të marrin menjëherë masat e nevojshme korrigjuese për ta sjellë atë sistem në përputhje, për ta tërhequr, për ta çaktivizuar ose për ta tërhequr nga tregu, sipas rastit. Ata duhet të

informojnë shpërndarësit e sistemit përkatës të IA me rrezik të lartë dhe, ku është e aplikueshme, përdoruesit fundorë (deployer), përfaqësuesin e autorizuar dhe importuesit përkatës.

2. Nëse sistemi i IA-së me rrezik të lartë paraqet një rrezik në kuptimin e nenit 79 të këtij ligji dhe ofruesi bëhet i vetëdijshëm për këtë rrezik, ai duhet të hetojë menjëherë shkaqet, në bashkëpunim me përdoruesin që ka raportuar problemin, ku është e aplikueshme, dhe të informojë autoritetet kompetente të mbikëqyrjes së tregut për sistemin përkatës të IA me rrezik të lartë dhe, nëse është e aplikueshme, trupin e njoftuar që ka lëshuar një certifikatë për atë sistem IA, në përputhje me nenin 44 të këtij ligji, në veçanti për natyrën e moskonformitetit dhe çdo veprim korrigjues të ndërmarrë.

Neni 21

Bashkëpunimi me autoritetet kompetente

1. Ofruesit e sistemeve të IA me rrezik të lartë, pas një kërkesë të arsyetuar nga një autoritet kompetent, duhet t'i vënë në dispozicion këtij autoriteti të gjitha informacionet dhe dokumentacionin e nevojshëm për të demonstruar konformitetin e sistemit të IA me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2, në një gjuhë që kuptohet lehtësisht nga autoriteti në gjuhën shqipe ose në një gjuhë tjetër të përshtatshme dhe të kuptueshme për autoritetin kompetent të Republikës së Shqipërisë, sipas përcaktimit të shtetit anëtar përkatës.

2. Pas një kërkesë të arsyetuar nga një autoritet kompetent, ofruesit gjithashtu duhet t'i japin atij autoriteti akses në regjistrat e gjeneruar automatikisht të sistemit IA me rrezik të lartë të përmendur në nenin 12 të këtij ligji(1), për aq sa këta regjistra janë nën kontrollin e tyre.

3. Çdo informacion i marrë nga një autoritet kompetent në bazë të këtij neni duhet të trajtohet në përputhje me detyrimet e konfidencialitetit të përcaktuara në nenin 78 të këtij ligji.

Neni 22

Përfaqësues të autorizuar të ofruesve të sistemeve të IA me rrezik të lartë

1. Para se t'i vënë në dispozicion sistemet e tyre të IA me rrezik të lartë në tregun e Republikës së Shqipërisë, ofruesit duhet me një mandat të shkruar, të emërojnë një përfaqësues të autorizuar që është i vendosur në Republikën e Shqipërisë.

2. Ofruesi duhet t'i mundësojë përfaqësuesit të tij të autorizuar të kryejë detyrat e përcaktuara në mandat.

3. Përfaqësuesi i autorizuar duhet të kryejë detyrat e përcaktuara në mandatin e marrë nga ofruesi. Ai duhet të ofrojë një kopje të mandatit autoriteteve të mbikëqyrjes së tregut me kërkesë, në gjuhën shqipe ose në një gjuhë tjetër të përshtatshme dhe të kuptueshme për autoritetin kompetent të Republikës së Shqipërisë, sipas përcaktimit të autoritetit kompetent. Për qëllimet e këtij ligji, mandati duhet ta autorizojë përfaqësuesin të kryejë detyrat e mëposhtme:

- (a) të verifikojë që deklarata e konformitetit të përmendur në nenin 47 të këtij ligji dhe dokumentacioni teknik i përmendur në nenin 11 të këtij ligji janë hartuar dhe që është kryer një procedurë e përshtatshme e vlerësimit të konformitetit nga ofruesi;

- (b) të mbajë në dispozicion të autoriteteve kompetente dhe autoriteteve ose organeve kombëtare të përmendura në nenin 74 të këtij ligji, për një periudhë prej 10 vitesh pasi sistemi i IA-së me rrezik të lartë është vënë në treg ose është vënë në shërbim, detajet e kontaktit të ofruesit që ka emëruar përfaqësuesin e autorizuar, një kopje të deklaratës së konformitetit të përmendur në nenin 47 të këtij ligji, dokumentacionin teknik dhe, nëse aplikohet, certifikatën e lëshuar nga trupi i njoftuar;
 - (c) t'i ofrojë një autoriteti kompetent, pas një kërkesë të arsyetuar, të gjithë informacionin dhe dokumentacionin, përfshirë atë të përmendur në pikën (b) të këtij paragrafi, të nevojshëm për të demonstruar konformitetin e një sistemi i IA-së me rrezik të lartë me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2, përfshirë aksesin në regjistrat e përmendur në nenin 12 të këtij ligji, të gjeneruar automatikisht nga sistemi i IA-së, për aq sa janë nën kontrollin e ofruesit;
 - (d) të bashkëpunojë me autoritetet kompetente, pas një kërkesë të arsyetuar, në çdo veprim që këto ndërmarrin në lidhje me sistemin IA me rrezik të lartë, veçanërisht për të reduktuar dhe zbutur rreziqet që paraqet sistemi;
 - (e) nëse aplikohet, të përmbushë detyrimet e regjistrimit të përmendura në nenin 49 të këtij ligji(1), ose, nëse regjistrimi bëhet nga vetë ofruesi, të sigurojë që informacioni i përmendur në pikën 3 të Seksionit A të Shtojcës VIII është i saktë.
4. Mandati duhet ta autorizojë përfaqësuesin e autorizuar që të kontaktohet, përveç ose në vend të ofruesit, nga autoritetet kompetente, për të gjitha çështjet që lidhen me sigurimin e konformitetit me këtë Ligj.
5. Përfaqësuesi i autorizuar duhet të ndërpresë mandatin nëse mendon ose ka arsye të mendojë se ofruesi po vepron në kundërshtim me detyrimet e tij sipas këtij ligji. Në këtë rast, ai duhet të informojë menjëherë autoritetin përkatës të mbikëqyrjes së tregut dhe, nëse është e aplikueshme, trupin përkatës të njoftuar, për ndërprerjen e mandatit dhe arsyet për të.

Neni 23

Detyrimet e importuesve

1. Para se të vendosin një sistem të inteligjencës artificiale me rrezik të lartë në treg, importuesit duhet të sigurohen që sistemi është në përputhje me këtë Ligj duke verifikuar që:
 - (a) është kryer procedura përkatëse e vlerësimit të konformitetit e përmendur në nenin 43 të këtij ligji nga ofruesi i sistemit të IA me rrezik të lartë;
 - (b) ofruesi ka hartuar dokumentacionin teknik në përputhje me nenin 11 të këtij ligji dhe Shtojcën IV;
 - (c) sistemi mban shenjën përkatëse CE dhe shoqërohet me deklaratën e konformitetit së Republikës së Shqipërisë të përmendur në nenin 47 të këtij ligji dhe me udhëzimet për përdorim;
 - (d) ofruesi ka emëruar një përfaqësues të autorizuar në përputhje me nenin 22 të këtij ligji.
2. Nëse një importues ka arsye të mjaftueshme për të menduar se një sistem IA me rrezik të lartë nuk është në përputhje me këtë Ligj, ose është falsifikuar, ose është shoqëruar me dokumentacion të falsifikuar, ai nuk duhet ta vendosë sistemin në treg derisa të jetë sjellë në përputhje. Nëse sistemi

i IA-së paraqet një rrezik sipas nenit 79 të këtij ligji, importuesi duhet të informojë ofruesin, përfaqësuesin e autorizuar dhe autoritetet e mbikëqyrjes së tregut.

3. Importuesit duhet të tregojnë emrin e tyre, emrin tregtar të regjistruar ose markën tregtare të regjistruar dhe adresën ku mund të kontaktohen në sistemin IA me rrezik të lartë dhe në paketimin ose dokumentacionin shoqërues, nëse është e aplikueshme.

4. Importuesit duhet të sigurojnë që, për aq kohë sa një sistem IA me rrezik të lartë është nën përgjegjësinë e tyre, kushtet e ruajtjes ose transportit, nëse aplikohen, nuk cenojnë konformitetin e tij me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2.

5. Importuesit duhet të mbajnë, për një periudhë prej 10 vitesh pas vendosjes në treg ose vënies në shërbim të sistemit, një kopje të certifikatës së lëshuar nga trupi i njoftuar, nëse është e aplikueshme, udhëzimet për përdorim dhe deklaratën e konformitetit të përmendur në nenin 47 të këtij ligji.

6. Importuesit duhet t'i ofrojnë autoriteteve kompetente përkatëse, me kërkesë të arsyetuar, të gjitha informacionet dhe dokumentacionin e nevojshëm, përfshirë ato të përmendura në pikën 5, për të demonstruar konformitetin e një sistemi i IA-së me rrezik të lartë me kërkesat e Seksionit 2, në një gjuhë që mund të kuptohet lehtësisht prej tyre. Për këtë qëllim, ata gjithashtu duhet të sigurojnë që dokumentacioni teknik të jetë i disponueshëm për autoritetet.

7. Importuesit duhet të bashkëpunojnë me autoritetet kompetente përkatëse në çdo veprim që ato ndërmarrin lidhur me një sistem IA me rrezik të lartë që është vendosur në treg nga importuesit, veçanërisht për të reduktuar dhe zbutur rreziqet që ai paraqet.

Neni 24

Detyrimet e shpërndarësve

1. Para se të vënë në dispozicion një sistem IA me rrezik të lartë në treg, shpërndarësit duhet të verifikojnë që ai mban shenjën CE në përputhje me legjislacionin e harmonizuar të Bashkimit Evropian në Republikën e Shqipërisë, që shoqërohet me një kopje të deklaratës së konformitetit të përmendur në nenin 47 të këtij ligji dhe udhëzimet për përdorim, dhe që ofruesi dhe importuesi i atij sistemi, nëse është e aplikueshme, kanë përmbushur detyrimet e tyre përkatëse siç përcaktohet në nenin 16 të këtij ligji, pikat (b) dhe (c), dhe nenin 23 të këtij ligji.

2. Nëse një shpërndarës mendon ose ka arsye të mendojë, bazuar në informacionin në zotërimin e tij, se një sistem IA me rrezik të lartë nuk është në përputhje me kërkesat e Seksionit 2, ai nuk duhet ta vërë sistemin në dispozicion në treg derisa të sillet në përputhje me ato kërkesa. Për më tepër, nëse sistemi paraqet një rrezik sipas nenit 79 të këtij ligji, shpërndarësi duhet të informojë ofruesin ose importuesin, sipas rastit.

3. Shpërndarësit duhet të sigurojnë që, për aq kohë sa një sistem IA me rrezik të lartë është nën përgjegjësinë e tyre, kushtet e ruajtjes ose transportit, nëse aplikohen, nuk cenojnë konformitetin e sistemit me kërkesat e Seksionit 2.

4. Një shpërndarës që mendon ose ka arsye të mendojë, bazuar në informacionin që ka, se një sistem IA me rrezik të lartë që ka vënë në dispozicion në treg nuk është në përputhje me kërkesat e Seksionit 2, duhet të marrë veprimet korrigjuese të nevojshme për ta sjellë atë sistem në përputhje,

për ta tërhequr ose për ta rikujtuar nga tregu, ose të sigurohet që ofruesi, importuesi ose operatori përkatës të ndërmarrin këto veprime. Nëse sistemi i IA-së paraqet rrezik sipas nenit 79 të këtij ligji, shpërndarësi duhet të informojë menjëherë ofruesin ose importuesin dhe autoritetet kompetente, duke dhënë detaje, veçanërisht mbi moskonformitetin dhe çdo veprim të ndërmarrë.

5. Me kërkesë të arsyetuar nga një autoritet kompetent përkatës, shpërndarësit duhet t'i ofrojnë të gjitha informacionet dhe dokumentacionin mbi veprimet e ndërmarrura sipas paragrafeve 1–4 për të dëshmuar konformitetin e sistemit me kërkesat e Seksionit 2.

6. Shpërndarësit duhet të bashkëpunojnë me autoritetet kompetente përkatëse në çdo veprim që këto ndërmarrin në lidhje me një sistem IA me rrezik të lartë të vënë në treg nga shpërndarësit, veçanërisht për të reduktuar ose zbutur rrezikun që ai paraqet.

Neni 25

Përgjegjësitë përgjatë zinxhirit të vlerës së IA-së

1. Çdo shpërndarës, importues, përdorues (deployer) ose palë e tretë tjetër konsiderohet si ofrues i një sistemi i IA-së me rrezik të lartë për qëllimet e këtij ligjidhe i nënshtrohet detyrimeve të përcaktuara në nenin 16 të këtij ligji, në ndonjë nga rastet e mëposhtme:

- (a) vendos emrin ose markën tregtare të vet në një sistem IA me rrezik të lartë tashmë të vendosur në treg ose të vënë në shërbim, pa paragjykuar marrëveshjet kontraktuale që ndajnë ndryshe përgjegjësitë;
- (b) bën një modifikim të rëndësishëm në një sistem IA me rrezik të lartë tashmë të vendosur në treg ose të vënë në shërbim, në mënyrë që ai të mbetet sistem me rrezik të lartë sipas nenit 6 të këtij ligji;
- (c) ndryshon qëllimin e synuar të një sistemi i IA-së, përfshirë një IA me përdorim të përgjithshëm, që nuk është klasifikuar si me rrezik të lartë dhe tashmë është vendosur në treg ose në shërbim, në një mënyrë që bën që sistemi të bëhet me rrezik të lartë sipas nenit 6 të këtij ligji.

2. Kur ndodhin rrethanat e përmendura në pikën 1, ofruesi fillestar që ka vendosur sistemin në treg nuk konsiderohet më ofrues për atë sistem specifik. Ky ofrues duhet të bashkëpunojë ngushtë me ofruesin e ri dhe të sigurojë informacionin e nevojshëm, aksesin teknik të arsyeshëm dhe ndihmën tjetër të nevojshme për përmbushjen e detyrimeve sipas këtij ligji, veçanërisht për përputhjen me vlerësimin e konformitetit të sistemeve IA me rrezik të lartë. Ky paragraf nuk zbatohet kur ofruesi fillestar ka deklaruar qartë se sistemi i tij IA nuk duhet të shndërrohet në sistem me rrezik të lartë dhe për këtë arsye nuk ka detyrim të dorëzojë dokumentacionin.

3. Në rastin e sistemeve IA me rrezik të lartë që janë përbërës sigurie të produkteve të mbuluara nga legjislacioni i harmonizimit të Republikës së Shqipërisë i përmendur në Seksionin A të Shtojcës I, prodhuesi i produktit konsiderohet si ofrues i sistemit IA me rrezik të lartë dhe i nënshtrohet detyrimeve të nenit 16 të këtij ligji në rastet e mëposhtme:

- (a) sistemi i IA-së me rrezik të lartë vendoset në treg së bashku me produktin nën emrin ose markën e prodhuesit;

(b) sistemi i IA-së me rrezik të lartë vihet në shërbim nën emrin ose markën e prodhuesit pasi produkti është vendosur në treg.

4. Ofruesi i një sistemi i IA-së me rrezik të lartë dhe pala e tretë që furnizon një sistem IA, mjete, shërbime, përbërës ose procese që përdoren ose integrohen në një sistem IA me rrezik të lartë duhet, përmes një marrëveshjeje të shkruar, të specifikojnë informacionin e nevojshëm, kapacitetet, aksesin teknik dhe ndihmën tjetër, bazuar në gjendjen aktuale të teknologjisë, për të mundësuar që ofruesi të përmbushë plotësisht detyrimet e këtij ligji. Ky paragraf nuk zbatohet kur modeli/sistemi monetizohet, ofrohet si shërbim, integrohet në një sistem me risk të lartë, ose ka karakteristika të riskut sistematik.

5. Struktura e IA-së mund të zhvillojë dhe të rekomandojë kushte model vullnetare për kontrata midis ofruesve të sistemeve IA me rrezik të lartë dhe palëve të treta që furnizojnë mjete, shërbime, përbërës ose procese që përdoren për ose integrohen në sisteme të tilla. Këto kushte model do të publikohen dhe do të jenë falas në format elektronik të lehtë për përdorim.

6. Paragrafët 2 dhe 3 nuk cenojnë nevojën për të respektuar dhe mbrojtur të drejtat e pronësisë intelektuale, informacionin konfidencial të biznesit dhe sekretet tregtare, në përputhje me ligjin kombëtar.

Neni 26

Detyrimet e operatorëve (përdoruesve) të sistemeve IA me rrezik të lartë

1. Operatorët e sistemeve IA me rrezik të lartë duhet të marrin masa teknike dhe organizative të përshtatshme për të siguruar përdorimin e këtyre sistemeve në përputhje me udhëzimet për përdorim që shoqërojnë sistemet, në përputhje me paragrafët 3 dhe 6.

2. Operatorët duhet të caktojnë mbikëqyrje njerëzore nga persona fizikë që kanë kompetencat, trajnimet dhe autoritetin e nevojshëm, si dhe mbështetjen e duhur.

3. Detyrimet e përcaktuara në paragrafët 1 dhe 2 nuk prekin detyrimet e tjera të operatorëve sipas ligjit të Republikës së Shqipërisë, si dhe lirinë e operatorit për të organizuar burimet dhe aktivitetet e tij për të zbatuar masat e mbikëqyrjes njerëzore të përcaktuara nga ofruesi.

4. Pa prekur paragrafët 1 dhe 2, sa herë që operatori kontrollon të dhënat hyrëse, ai duhet të sigurojë që këto të dhëna të jenë relevante dhe përfaqësuese në masën e mjaftueshme në lidhje me qëllimin e synuar të sistemit IA me rrezik të lartë.

5. Operatorët duhet të monitorojnë funksionimin e sistemit IA me rrezik të lartë bazuar në udhëzimet për përdorim dhe, kur është e nevojshme, të informojnë ofruesit në përputhje me nenin 72 të këtij ligji. Kur operatorët kanë arsye të konsiderojnë se përdorimi i sistemit IA në përputhje me udhëzimet mund të paraqesë një rrezik sipas nenit 79 të këtij ligji, ata duhet, pa vonesë të paarsyeshme, të informojnë ofruesin ose shpërndarësin dhe autoritetin kompetent të mbikëqyrjes së tregut dhe të ndalojnë përdorimin e sistemit. Në rast të një incidenti serioz, operatorët duhet gjithashtu të informojnë menjëherë fillimisht ofruesin, më pas importuesin ose shpërndarësin dhe autoritetet kompetente të mbikëqyrjes së tregut. Nëse operatori nuk arrin të kontaktojë ofruesin,

aplikohet neni 73 mutatis mutandis. Kjo detyrë nuk përfshin të dhënat operative sensitive të operatorëve që janë autoritete të zbatimit të ligjit.

6. Për operatorët që janë institucione financiare të nënshtrohen rregullave të qeverisjes së brendshme sipas ligjit të shërbimeve financiare të Republikës së Shqipërisë, detyrimi për monitorim i parashikuar në paragrafët e mësipërm konsiderohet i përmbushur përmes respektimit të rregullave për qeverisje të brendshme sipas ligjit përkatës financiar.

7. Operatorët duhet të ruajnë regjistrat (log-et) automatikisht të gjeneruara nga sistemi i IA-së me rrezik të lartë, në masën që këto regjistra janë nën kontrollin e tyre, për një periudhë të përshtatshme që synon qëllimin e sistemit, së paku gjashtë muaj, përveç nëse legjislacioni në fuqi parashikon ndryshe, veçanërisht ato mbi mbrojtjen e të dhënave personale.

8. Operatorët që janë institucione financiare duhet të mbajnë regjistrat si pjesë e dokumentacionit të mbajtur në përputhje me ligjin përkatës financiar të Republikës së Shqipërisë.

9. Para se të vendosin në përdorim një sistem IA me rrezik të lartë në vendin e punës, operatorët që janë punëdhënës duhet të informojnë përfaqësuesit e punëtorëve dhe punëtorët e prekur se do të jenë subjekt i përdorimit të sistemit IA me rrezik të lartë. Kjo informacion duhet të jepet, kur është e aplikueshme, në përputhje me rregullat dhe procedurat e përcaktuara nga ligji dhe praktika e Republikës së Shqipërisë mbi informimin e punëtorëve dhe përfaqësuesve të tyre.

10. Operatorët që janë autoritete publike ose institucione, organe, Struktura ose agjenci në Republikën e Shqipërisë duhet të respektojnë detyrimet e regjistrimit sipas nenit 49 të këtij ligji. Kur këta operatorë zbulojnë se sistemi i IA-së me rrezik të lartë që parashikojnë të përdorin nuk është regjistruar në bazën e të dhënave sipas nenit 71 të këtij ligji, nuk duhet ta përdorin dhe duhet të informojnë ofruesin ose shpërndarësin.

11. Operatorët duhet të përdorin informacionin e siguruar sipas nenit 13 të këtij ligji të këtij ligjipër të përmbushur detyrimin për kryerjen e një vlerësimi të ndikimit në mbrojtjen e të dhënave sipas legjislacionit në fuqi.

12. Sipas legjislacionit në fuqi, në kuadër të një hetimi për kërkimin e synuar të një personi të dyshuar ose të dënuar për një vepër penale, operatori i një sistemi i IA-së me rrezik të lartë për identifikim biometrik post-remote duhet të kërkojë autorizim paraprak, ose pa vonesë dhe jo më vonë se 48 orë, nga një autoritet gjyqësor ose administrativ me vendim obligativ dhe tërheqshëm për kontroll gjyqësor, për përdorimin e atij sistemi, përveç kur përdoret për identifikimin fillestar të një të dyshuari të mundshëm bazuar në fakte objektive dhe të verifikueshme lidhur drejtpërdrejt me veprën penale. Çdo përdorim duhet të kufizohet vetëm në atë që është domosdoshmërisht i nevojshëm për hetimin e një vepre penale të caktuar.

13. Nëse autorizimi i kërkuar sipas pikës të parë refuzohet, përdorimi i sistemit për identifikim biometrik post-remote i lidhur me atë autorizim duhet të ndalet menjëherë dhe të dhënat personale të lidhura me përdorimin e sistemit duhet të fshihen.

14. Në asnjë rast sistemi i IA-së me rrezik të lartë për identifikim biometrik post-remote nuk duhet të përdoret nga autoritetet e zbatimit të ligjit në mënyrë të paqëllimshme, pa lidhje me një vepër penale, procedim penal, kërcënim të vërtetë dhe aktual ose të parashikueshëm për një vepër penale,

apo kërkimin e një personi të humbur specifik. Duhet të sigurohet që asnjë vendim me efekt negativ ligjor ndaj një personi nuk mund të merret vetëm mbi bazën e rezultateve të këtyre sistemeve.

15. Ky paragraf nuk preket për përpunimin e të dhënave biometrike.

16. Pavarësisht qëllimit ose operatorit, çdo përdorim i këtyre sistemeve duhet të dokumentohet në dosjen përkatëse policore dhe duhet të vihet në dispozicion të autoritetit kompetent të mbikëqyrjes së tregut dhe autoritetit kombëtar të mbrojtjes së të dhënave, me përjashtim të informacionit sensitiv operativ lidhur me zbatimin e ligjit.

17. Operatorët duhet të paraqesin raporte vjetore autoriteteve kompetente të mbikëqyrjes së tregut dhe mbrojtjes së të dhënave për përdorimin e sistemeve për identifikim biometrik post-remote, duke përjashtuar informacionin sensitiv operativ për zbatimin e ligjit. Raportet mund të jenë të përmbledhura për më shumë se një përdorim.

18. Këshilli i Ministrave mund të përcaktojë që vlerësimi dhe monitorimi i organeve të vlerësimit të konformitetit të kryhet nga organi kombëtar i akreditimit, në përputhje me legjislacionin për akreditimin dhe vlerësimin e konformitetit.

19. Pa prekur nenin 50 të këtij ligji të këtij ligji, operatorët e sistemeve IA me rrezik të lartë të përmendur në Shtojcën III që marrin vendime ose ndihmojnë në marrjen e vendimeve që lidhen me persona fizikë duhet t'i informojnë personat e prekur se janë subjekt i përdorimit të sistemit IA me rrezik të lartë.

20. Operatorët duhet të bashkëpunojnë me autoritetet kompetente përkatëse për çdo veprim që këto ndërmarrin lidhur me sistemin IA me rrezik të lartë për zbatimin e këtij ligji.

Neni 27

Vlerësimi i ndikimit mbi të drejtat themelore për sistemet e IA-së me rrezik të lartë

1. Para se të vendoset në përdorim një sistem IA me rrezik të lartë sipas nenit 6 të këtij ligji, përjashtuar sistemet e IA-së me rrezik të lartë që do të përdoren në fushën e përmendur në pikën 2 të Shtojcës III, deployer-ët që janë organet publike ose subjektet private që ofrojnë shërbime publike, si dhe deployer-ët e sistemeve IA me rrezik të lartë të përmendur në pikat 5 (b) dhe (c) të Shtojcës III, duhet të kryejnë një vlerësim të ndikimit mbi të drejtat themelore që përdorimi i këtij sistemi mund të prodhojë. Për këtë qëllim, deployer-ët duhet të kryejnë një vlerësim që përbëhet nga:

- (a) një përshkrim i proceseve të deployer-it në të cilat do të përdoret sistemi i IA-së me rrezik të lartë, në përputhje me qëllimin e tij të parashikuar;
- (b) një përshkrim i periudhës së kohës brenda së cilës dhe frekuencës me të cilën sistemi i IA-së me rrezik të lartë është parashikuar të përdoret;
- (c) kategoritë e personave fizikë dhe grupeve që pritet të preken nga përdorimi i tij në kontekstin specifik;
- (d) rreziqet specifike të dëmit që pritet të ndikojnë kategoritë e personave fizikë ose grupet e personave të identifikuar në pikën (c), duke marrë parasysh informacionin e dhënë nga ofruesi sipas nenit 13 të këtij ligji;

- (e) një përshkrim i masave për zbatimin e mbikëqyrjes njerëzore, në përputhje me udhëzimet për përdorim;
 - (f) masat që do të merren në rast të materializimit të atyre rreziqeve, përfshirë marrëveshjet për qeverisjen e brendshme dhe mekanizmat e ankesave.
2. Vlerësimi përfshin ndikimin mbi privatësinë, mosdiskriminimin dhe proporcionalitetin
 3. Ky vlerësim dokumentohet dhe vihet në dispozicion të autoriteteve kompetente.
 4. Detyrimi i parashikuar në pikën 1 zbatohet para përdorimit të parë të sistemit IA me rrezik të lartë. Deployer-i mund, në raste të ngjashme, të mbështetet në vlerësime të mëparshme të ndikimit mbi të drejtat themelore ose në vlerësime ekzistuese të kryera nga ofruesi. Nëse gjatë përdorimit të sistemit IA me rrezik të lartë deployer-i konsideron se ndonjë nga elementët e listuar në pikën 1 ka ndryshuar ose nuk është më i azhurnuar, deployer-i duhet të marrë masat e nevojshme për përditësimin e informacionit.
 5. Pasi të kryhet vlerësimi i parashikuar në pikën 1 të këtij Neni, deployer-i duhet të njoftojë autoritetin e mbikëqyrjes së tregut për rezultatet e tij, duke dorëzuar si pjesë të njoftimit formularin e plotësuar që përmendet në pikën 5 të këtij Neni. Në rastin e parashikuar në nenin 46 të këtij ligji(1), deployer-ët mund të përjashtohen nga detyrimi për të njoftuar.
 6. Zyra IA-s do të zhvillojë një formular pyetjesh, përfshirë edhe përmes një mjeti të automatizuar, për të lehtësuar deployer-ët në përmbushjen e detyrimeve të tyre sipas këtij neni në mënyrë të thjeshtuar.
 7. Zyra IA-s dhe funksionet e saj do të miratohen me vendim të Këshillit të Ministrave.

SEKSIONI 4

8. Autoritetet njoftuese dhe organet e vlerësimit të konformitetit

Neni 28

Autoritetet njoftuese

1. Këshilli i Ministrave, me vendim, cakton dhe/ose krijon autoritetin njoftues përgjegjës për vendosjen dhe zbatimin e procedurave për vlerësimin, emërimin, njoftimin dhe monitorimin e organeve të vlerësimit të konformitetit, sipas këtij ligji dhe legjislacionit përkatës të harmonizuar të Republikës së Shqipërisë.
2. Këshilli i Ministrave mund të përcaktojë që vlerësimi dhe monitorimi i organeve të vlerësimit të konformitetit të kryhet nga organi kombëtar i akreditimit, në përputhje me legjislacionin për akreditimin dhe vlerësimin e konformitetit.
3. Autoriteti njoftues duhet të krijohen, organizohen dhe funksionojnë në mënyrë që të shmangin çdo konflikt interesi me organet e vlerësimit të konformitetit dhe që të sigurojnë objektivitetin dhe paanshmërinë e aktiviteteve të tyre.
4. Autoriteti njoftues duhet të organizohen në mënyrë që vendimet që lidhen me njoftimin e organeve të vlerësimit të konformitetit të merren nga persona kompetentë të ndryshëm nga ata që kanë kryer vlerësimin e atyre organeve.

5. Autoriteti njoftues nuk duhet të ofrojnë ose të sigurojnë asnjë nga aktivitetet që kryejnë organet e vlerësimit të konformitetit, as nuk duhet të ofrojnë shërbime këshilluese në baza komerciale ose konkurruese.

6. Autoriteti njoftues duhet të ruajnë konfidencialitetin e informacionit që marrin, në përputhje me nenin 78 të këtij ligji.

7. Autoriteti njoftues duhet të kenë në dispozicion një numër të përshtatshëm personeli kompetent për kryerjen e detyrave të tyre. Personeli kompetent duhet të ketë ekspertizën e nevojshme, sipas rastit, për funksionin e tyre në fusha të tilla si teknologjitë e informacionit, IA dhe ligji, përfshirë mbikëqyrjen e të drejtave themelore.

Neni 29

Aplikimi i organit të vlerësimit të konformitetit për njoftim

1. Organet e vlerësimit të konformitetit paraqesin aplikim për njoftim pranë autoritetit njoftues të përcaktuar sipas këtij ligji.

2. Aplikimi për njoftim duhet të shoqërohet me një përshkrim të aktiviteve të vlerësimit të konformitetit, modulit ose moduleve të vlerësimit të konformitetit dhe llojeve të sistemeve IA për të cilat organi i vlerësimit pretendon të jetë kompetent, si dhe me një certifikatë akreditimi, nëse ekziston, e lëshuar nga një organ kombëtar i akreditimit që vërteton se organi i vlerësimit të konformitetit përmbush kërkesat e parashikuara në nenin 31 të këtij ligji.

3. Aplikimi shoqërohet me dokumentacionin që provon përmbushjen e kërkesave të këtij ligji, përfshirë, sipas rastit, certifikatën e akreditimit, fushën e akreditimit, përshkrimin e procedurave të vlerësimit të konformitetit, kapacitetet teknike dhe çdo dokument tjetër të kërkuar me aktin nënligjor përkatës.

4. Në rast se organi i vlerësimit të konformitetit nuk mund të sigurojë një certifikatë akreditimi, ai duhet të sigurojë autoritetit njoftues të gjitha provat dokumentare të nevojshme për verifikimin, njohjen dhe monitorimin e rregullt të konformitetit së tij me kërkesat e Nenit 31.

5. Për organet e vlerësimit të konformitetit të emëruara ose të akredituara sipas legjislacionit të harmonizuar të Republikës së Shqipërisë, dokumentet dhe certifikatat përkatëse mund të përdoren, për aq sa provojnë përmbushjen e kërkesave të këtij ligji.

Neni 30

Procedura e njoftimit

1. Autoriteti i njoftimit mund të njoftojnë vetëm organet e vlerësimit të konformitetit që kanë përmbushur kërkesat e parashikuara në nenin 31 të këtij ligji.

2. Autoriteti i njoftimit duhet të njoftojnë autoritetet e tjera kompetente, duke përdorur mjetin elektronik të njoftimit të zhvilluar dhe menaxhuar nga AKSHI, për secilin organ të vlerësimit të konformitetit të referuar në pikën 1.

3. Njoftimi i përmendur në pikën 2 të këtij neni duhet të përfshijë të gjitha detajet e aktiviteve të vlerësimit të konformitetit, modulit ose moduleve të vlerësimit të konformitetit, llojet e sistemeve

IA të përfshira dhe dëshminë përkatëse të kompetencës. Kur njoftimi nuk bazohet në një certifikatë akreditimi sipas nenit 29 të këtij ligji, autoriteti i njoftimit duhet të sigurojë autoriteteve kompetente, provat dokumentare që dëshmojnë kompetencën e organit të vlerësimit të konformitetit dhe masat që janë vendosur për të siguruar që ai organ do të monitorohet rregullisht dhe do të vazhdojë të përmbushë kërkesat e parashikuara në nenin 31 të këtij ligji.

4. Organet e vlerësimit të konformitetit mund të kryejnë aktivitetet si organ i njoftuar vetëm nëse nuk ngrihen kundërshtime nga autoritetet kompetente brenda dy javëve nga njoftimi në rastet kur është paraqitur një certifikatë akreditimi sipas nenit 29 të këtij ligji, ose brenda dy muajve në rastet kur njoftimi përfshin provat dokumentare sipas pikës 3 të nenit 29 të këtij ligji.

5. Në rast se ngrihen kundërshtime, autoritetet kompetente do të nisin konsultime pa vonesë me operatorë të përfshira dhe organin e vlerësimit të konformitetit dhe do të marrë vendim nëse autorizimi është i drejtëpërdrejtë. Autoritete kompetente do t'i dërgojë vendimin organit përkatës dhe organit përkatës të vlerësimit të konformitetit.

Neni 31

Kërkesat që lidhen me organet e njoftuara

1. Një organ i njoftuar duhet të themelohet sipas ligjit kombëtar dhe duhet të ketë personalitet juridik.

2. Organet e njoftuara duhet të përmbushin kërkesat organizative, të menaxhimit të cilësisë, burimeve dhe proceseve që janë të nevojshme për të kryer detyrat e tyre, si dhe kërkesat e përshtatshme të sigurisë kibernetike.

3. Struktura organizative, ndarja e përgjegjësisë, linjat e raportimit dhe funksionimi i organeve të njoftuara duhet të sigurojnë besueshmëri në performancën e tyre dhe në rezultatet e aktiviteteve të vlerësimit të konformitetit që kryejnë.

4. Organet e njoftuara duhet të jenë të pavarura nga ofruesi i një sistemi i IA-së me rrezik të lartë në lidhje me të cilin kryejnë vlerësimin e konformitetit. Gjithashtu duhet të jenë të pavarura nga çdo operator tjetër me interes ekonomik në sistemet e IA-së me rrezik të lartë që vlerësohen, si dhe nga çdo konkurrent i ofruesit. Kjo nuk përjashton përdorimin e sistemeve IA me rrezik të lartë të vlerësuara që janë të nevojshme për operacionet e organit të vlerësimit të konformitetit ose përdorimin e tyre për qëllime personale.

5. As organi i vlerësimit të konformitetit, as menaxhmenti i tij më i lartë, as personeli përgjegjës për detyrat e vlerësimit nuk duhet të jenë të përfshirë drejtpërdrejt në dizajnimin, zhvillimin, marketingun apo përdorimin e sistemeve IA me rrezik të lartë, as të përfaqësojnë palët që ushtrojnë këto aktivitete. Ata nuk duhet të angazhohen në ndonjë aktivitet që mund të krijojë konflikt interesi për pavarësinë e tyre në vlerësimin e konformitetit, duke përfshirë shërbimet këshilluese.

6. Organet e njoftuara duhet të jenë të organizuara dhe funksionojnë në mënyrë që të ruajnë pavarësinë, objektivitetin dhe paanshmërinë e aktiviteteve të tyre. Duhet të dokumentojnë dhe zbatojnë struktura dhe procedura për të garantuar paanshmërinë dhe për të promovuar dhe zbatuar parimet e paanshmërisë në gjithë organizatën, personelin dhe aktivitetet e vlerësimit.

7. Organet e njoftuara duhet të kenë procedura të dokumentuara që sigurojnë se personeli i tyre, komitetet, filialet, nënpërmarrjet, nënkontraktorët dhe çdo organ apo personel i jashtëm mbajnë konfidencialitetin e informacionit që marrin gjatë kryerjes së vlerësimit të konformitetit, përveç kur ligji kërkon zbardhjen e tij. Personeli është i detyruar të ruajë sekretin profesional për të gjithë informacionin që merr gjatë detyrave të tij sipas kësaj rregulloreje, përveç kur komunikohet me autoritetet njoftuese ku ata veprojnë.

8. Organet e njoftuara duhet të kenë procedura për kryerjen e aktiviteteve që marrin parasysh madhësinë e ofruesit, sektorin ku operon, strukturën dhe kompleksitetin e sistemit IA të përfshirë.

9. Organet e njoftuara duhet të kenë sigurim të përshtatshëm përgjegjësie për aktivitetet e tyre të vlerësimit të konformitetit, përveç nëse përgjegjësia mbulohet nga e nga vetë autoritetet kompetente në përputhje me ligjin kombëtar.

10. Organet e njoftuara duhet të jenë në gjendje të kryejnë të gjitha detyrat e tyre sipas kësaj rregulloreje me integritetin më të lartë profesional dhe kompetencën e kërkuar në fushën specifike, goftë duke i kryer vetë ose në emër të tyre dhe nën përgjegjësinë e tyre.

11. Organet e njoftuara duhet të kenë kompetenca të mjaftueshme të brendshme për të vlerësuar me efektivitet detyrat që kryhen nga palë të jashtme në emër të tyre. Duhet të kenë në dispozicion të përhershme personel administrativ, teknik, ligjor dhe shkencor me eksperiencë dhe njohuri në llojet përkatëse të sistemeve IA, të dhënave dhe përpunimit të të dhënave, si dhe në kërkesat e Seksionit 2.

12. Organet e njoftuara duhet të marrin pjesë në aktivitetet e koordinimit sipas nenit 38 të këtij ligji. Gjithashtu duhet të marrin pjesë direkt ose të jenë të përfaqësuara në organizatat evropiane të standardizimit, ose të sigurojnë që të jenë të informuara dhe të përditësuara për standardet përkatëse.

Neni 32

Parashikimi i konformitetit me kërkesat që lidhen me organet e njoftuara

1. Kur një organ i vlerësimit të konformitetit demonstroi konformitetin me kriteret e përcaktuara në standardet harmonizuar përkatëse ose pjesë të tyre, të dhënat e të cilave janë regjistruar në Qendrën Kombëtare të Biznesit (QKB), supozohet se përputhet me kërkesat e Neneve 31, në masën që standardet harmonizuar mbulojnë ato kërkesa.

Neni 33

Filialet e organeve të njoftuara dhe nënkontraktimi

1. Kur një organ i njoftuar nënkontraktori detyra specifike lidhur me vlerësimin e konformitetit ose përdor një filial, duhet të sigurojë që nënkontraktori ose filial i plotësojë kërkesat e nenit 31 të këtij ligji dhe duhet ta njoftojë autoritetin njoftues për këtë.

2. Organet e njoftuara mbajnë përgjegjësi të plotë për detyrat që kryhen nga nënkontraktoret ose filialet.

3. Aktivitetet mund të nënkontraktohen ose kryhen nga filial vetëm me pëlqimin e ofruesit. Organet e njoftuara duhet të bëjnë publike listën e filialëve të tyre.

4. Dokumentacioni përkatës lidhur me vlerësimin e kualifikimeve të nënkontraktorit ose filialit dhe punën e kryer nga ata sipas kësaj rregulloreje duhet të mbahen në dispozicion të autoritetit njoftues për pesë vjet nga data e përfundimit të nënkontraktimit.

Neni 34

Detyrimet operative të organeve të njoftuara

1. Organet e njoftuara duhet të verifikojnë konformitetin e sistemeve IA me rrezik të lartë në përputhje me procedurat e vlerësimit të konformitetit të përcaktuara në nenit 43 të këtij ligji.
2. Organet e njoftuara duhet të shmangin barrët e panevojshme për ofruesit gjatë kryerjes së aktiviteteve të tyre dhe të marrin parasysh madhësinë e ofruesit, sektorin ku operon, strukturën dhe kompleksitetin e sistemit IA me rrezik të lartë, veçanërisht për të minimizuar barrët administrative dhe kostot e konformitetit për ndërmarrjet mikro dhe të vogla sipas legjislacionit në fuqi. Megjithatë, organi i njoftuar duhet të respektojë shkallën e rreptësisë dhe nivelin e mbrojtjes që kërkohet për konformitetin e sistemit IA me rrezik të lartë me kërkesat e këtij ligji.
3. Organet e njoftuara duhet të bëjnë të disponueshëm dhe të dorëzojnë, në kërkesë, të gjithë dokumentacionin përkatës, përfshirë dokumentacionin e ofruesve, tek autoriteti njoftues i referuar në nenit 28 të këtij ligji për t'i lejuar këtij autoriteti të kryejë aktivitetet e vlerësimit, emërimit, njoftimit dhe monitorimit, dhe për të lehtësuar vlerësimin e përshkruar në këtë Seksion.

Neni 35

Numrat identifikues dhe listat e organeve të njoftuara

1. Autoriteti Kompetent duhet të caktojë një numër identifikimi unik për çdo organ të njoftuar, edhe në rast se organi është i njoftuar sipas më shumë se një akti të Republikës së Shqipërisë.
2. Autoriteti Kompetent duhet të bëjë të disponueshme në mënyrë publike listën e organeve të njoftuara sipas këtij ligji, duke përfshirë numrat e tyre identifikues dhe aktivitetet për të cilat janë njoftuar. Autoriteti kompetent duhet të sigurojë që lista të mbahet e përditësuar.

Neni 36

Ndryshimet në njoftime

1. Autoriteti njoftues duhet të njoftojë Këshillin e Ministrave dhe Shtetet Anëtare të tjera për çdo ndryshim të rëndësishëm në njoftimin e një organi të njoftuar përmes mjetit elektronik të njoftimit të referuar në nenit 30 të këtij ligji.
2. Procedurat e përcaktuara në Nenet 29 dhe 30 zbatohen për zgjerimet e fushës së njoftimit. Për ndryshimet e tjera në njoftim, përveç zgjerimeve të fushës, zbatohen procedurat e parashikuara në paragrafët deri .
3. Kur një organ i njoftuar vendos të ndalojë aktivitetet e vlerësimit të konformitetit, duhet të informojë sa më shpejt autoritetin njoftues dhe ofruesit përkatës dhe, në rast të një ndalimi të planifikuar, të paktën një vit përpara ndalimit të aktiviteteve. Certifikatat e organit të njoftuar mund të mbeten të vlefshme për një periudhë nëntë mujore pas ndalimit të aktiviteteve, me kusht që një organ tjetër i njoftuar të ketë konfirmuar me shkrim se do të marrë përsipër përgjegjësitë për

sistemet e IA-së me rrezik të lartë që mbulohen nga ato certifikata. Ky organ i dytë duhet të kryejë një vlerësim të plotë të sistemeve të prekura brenda periudhës nëntë mujore para se të lëshojë certifikata të reja. Në rast ndalimi, autoriteti njoftues tërheq emërimin.

4. Nëse autoriteti njoftues ka arsye të mjaftueshme të konsiderojë se një organ i njoftuar nuk i përmbush më kërkesat e nenit 31 të këtij ligji ose nuk përmbush detyrimet e tij, ai duhet ta hetojë çështjen me ngut dhe me kujdes maksimal. Në këtë kontekst, duhet të njoftojë organin e përfshirë për kundërshtimet dhe t'i japë mundësinë të shprehë qëndrimin e tij. Nëse konkludon se organi nuk përmbush kërkesat ose detyrimet, autoriteti njoftues duhet të kufizojë, pezullojë ose tërheqë emërimin, në varësi të rëndësisë së shkeljes. Duhet ta njoftojë menjëherë Autoriteti Kompetent.

5. Kur emërimi është pezulluar, kufizuar ose tërhequr, organi i njoftuar duhet të informojë ofruesit përkatës brenda 10 ditëve.

6. Në rast pezullimi, kufizimi ose tërheqjeje, autoriteti njoftues duhet të marrë masa për të ruajtur dosjet e organit dhe t'i bëjë ato të disponueshme për autoritetet njoftuese në shtete të tjera dhe për autoritetet e mbikëqyrjes së tregut sipas kërkesës.

7. Në rast pezullimi, kufizimi ose tërheqjeje, autoriteti njoftues duhet:

- (a) të vlerësojë ndikimin në certifikatat e lëshuara nga organi;
- (b) të paraqesë raportin e gjetjeve të autoriteti kompetent brenda tre muajve nga njoftimi i ndryshimeve;
- (c) të kërkojë nga organi pezullimin ose tërheqjen e certifikatave të lëshuara në mënyrë të papërshtatshme brenda një periudhe të arsyeshme;
- (d) të informojë autoritetin kompetent për certifikatat që janë pezulluar ose tërhequr;
- (e) t'i sigurojë autoriteteve kombëtare kompetente ku ofruesi ka vendin e regjistruar të biznesit të gjitha informacionet për certifikatat e pezulluara ose tërhequra, që ata të marrin masat e nevojshme për shmangien e rreziqeve për shëndetin, sigurinë ose të drejtat themelore.

8. Përveç certifikatave të lëshuara në mënyrë të papërshtatshme, dhe kur emërimi është pezulluar ose kufizuar, certifikatat mbeten të vlefshme në këto kushte:
(a) autoriteti njoftues konfirmon brenda një muaji nga pezullimi/kufizimi se nuk ka rrezik për shëndetin, sigurinë ose të drejtat themelore dhe përcakton një plan veprimi për zgjidhjen e situatës; ose

(b) autoriteti njoftues konfirmon se nuk do të lëshohen, ndryshohen apo ribëhen certifikata gjatë periudhës së pezullimit/kufizimit dhe deklaron nëse organi i njoftuar ka kapacitet të vazhdojë monitorimin e certifikatave ekzistuese. Në rast mungese kapaciteti, ofruesi i sistemit duhet brenda tre muajve të konfirmojë me shkrim autoriteteve kombëtare kompetente se një organ tjetër i kualifikuar do marrë përgjegjësinë në mënyrë të përkohshme.

9. Përveç certifikatave të lëshuara në mënyrë të papërshtatshme, dhe kur emërimi është tërhequr, certifikatat mbeten të vlefshme për nëntë muaj në rastet kur:
(a) autoriteti kombëtar kompetent konfirmon mungesën e rrezikut për shëndetin, sigurinë ose të drejtat themelore për sistemet e IA-së me rrezik të lartë; dhe
(b) një organ tjetër i njoftuar konfirmon me shkrim se do të marrë menjëherë përgjegjësinë për ato sisteme dhe do përfundojë vlerësimin brenda 12 muajve nga tërheqja.

10. Në këto kushte, autoriteti kompetent mund të zgjatë vlefshmërinë e certifikatave për periudha shtesë prej tre muajsh, por jo më shumë se 12 muaj në total.

Neni 37

Kontestimi i kompetencës së organeve të njoftuara

1. Autoriteti kompetent duhet, kur është e nevojshme, të hetojë rastet kur ka arsye për të dyshuar në kompetencën e një organi të njoftuar ose në përmbushjen e vazhdueshme të kërkesave të nenit 31 të këtij ligji dhe përgjegjësive të tij.
2. Autoriteti njoftues duhet të sigurojë autoritetit kompetent, me kërkesë, të gjitha informacionet relevante lidhur me njoftimin ose mbajtjen e kompetencës së organit të njoftuar.
3. Autoriteti kompetent duhet të sigurojë që çdo informacion i ndjeshëm i marrë gjatë hetimeve trajtohet konfidencialisht sipas nenit 78 të këtij ligji.
4. Nëse autoriteti kompetent konstaton se një organ i njoftuar nuk i përmbush më kërkesat për njoftim, duhet të njoftojë autoritetin njoftues dhe të kërkojë masa korigjuese, përfshirë pezullimin ose tërheqjen e njoftimit nëse është e nevojshme. Nëse organi i njoftuar nuk merr masat, autoriteti kompetent mund të pezullojë, kufizojë ose tërheqë emërimin përmes një akti zbatuese, i cili miratohet sipas procedurës së parashikuar në nenin 99 të këtij ligji.

Neni 38

Koordinimi i organeve të njoftuara

1. Autoriteti kompetent duhet të sigurojë që, lidhur me sistemet e IA-së me rrezik të lartë, të vendoset dhe të funksionojë mirë koordinimi dhe bashkëpunimi i duhur midis organeve të njoftuara që marrin pjesë në procedurat e vlerësimit të konformitetit sipas kësaj rregulloreje, në formën e një grupi sektorial të organeve të njoftuara.
2. Çdo autoritet njoftues duhet të sigurojë që organet që ka njoftuar të marrin pjesë në punën e këtij grupi, drejtpërdrejt ose përmes përfaqësuesve të emëruar.
3. Autoriteti kompetent duhet të sigurojë shkëmbimin e njohurive dhe praktikave më të mira midis autoriteteve njoftuese.

Neni 39

Organet e vlerësimit të konformitetit nga shtete të tjera

1. Organet e vlerësimit të konformitetit të themeluara në një shtet me të cilin Republika e Shqipërisë ka lidhur marrëveshje ndërkombëtare për njohjen e vlerësimit të konformitetit mund të autorizohen të kryejnë veprimtari të organeve të njoftuara, në përputhje me kushtet e marrëveshjes dhe me këtë ligj.

SEKSIONI 5

Standardet, vlerësimi i konformitetit, certifikatat, regjistrimi

Neni 40

Standardet e harmonizuara dhe produktet e standardizimit

1. Sistemet e IA me rrezik të lartë ose modelet e IA me qëllim të përgjithshëm që janë në përputhje me standardet e harmonizuara ose pjesë të tyre,, do të konsiderohen të jenë në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2 të këtij Kapitulli ose, sipas rastit, me detyrimet e përcaktuara në Kapitullin V, Seksionet 2 dhe 3, të këtij ligji, në masën që ato standarde mbulojnë ato kërkesa ose detyrime.

2. Autoriteti kompetent i propozon Këshillit të Ministrave ose organit përgjegjës për standardizimin masat e nevojshme për miratimin, adoptimin ose përdorimin e standardeve dhe specifikimeve teknike që mbulojnë kërkesat e përcaktuara në seksionin 2 të këtij kreu.

3. Kur lëshon një kërkesë për standardizim organizatave evropiane të standardizimit, autoriteti kompetent duhet të përcaktojë që standardet duhet të jenë të qarta, të qëndrueshme, duke përfshirë dhe standardet e zhvilluara në sektorë të ndryshëm për produktet që mbulohen nga legjislacioni ekzistues i harmonizuar i Republikës së Shqipërisë të listuar në Aneksin I të këtij ligji, dhe që synojnë të sigurojnë që sistemet e IA me rrezik të lartë ose modelet e IA me qëllim të përgjithshëm që futen në treg ose vihen në shërbim në Republikën e Shqipërisë përmbushin kërkesat ose detyrimet përkatëse të përcaktuara në këtë Ligj.

4. Pjesëmarrësit në procesin e standardizimit duhet të synojnë promovimin e investimeve dhe inovacionit në IA, duke përfshirë rritjen e sigurisë juridike, si dhe konkurrencën dhe rritjen e tregut të Republikës së Shqipërisë, për të kontribuar në forcimin e bashkëpunimit global në standardizim dhe duke marrë parasysh standardet ndërkombëtare ekzistuese në fushën e IA që janë në përputhje me vlerat, të drejtat themelore dhe interesat e Republikës së Shqipërisë, si dhe për të forcuar qeverisjen me shumë palë duke siguruar përfaqësim të balancuar të interesave dhe pjesëmarrje efektive të të gjitha palëve relevante në përputhje legjislacionin në fuqi

Neni 41

Specifikimet e përbashkëta

1. Autoritetet kompetente, në përputhje me legjislacionin në fuqi për standardizimin dhe aktet nënligjore përkatëse, mund të miratojnë akte administrative ose akte nënligjore që përcaktojnë specifikime të përbashkëta për kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2 të këtij Kreu ose, sipas rastit, për detyrimet e përcaktuara në Seksionet 2 dhe 3 të Kreut V, kur përmbushen kushtet e mëposhtme:

a) organet kompetente kanë kërkuar nga organet kombëtare ose ndërkombëtare të standardizimit hartimin e standardeve përkatëse për kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2 të këtij Kreu ose, sipas rastit, për detyrimet e përcaktuara në Seksionet 2 dhe 3 të Kreut V, dhe:

i) kërkesa nuk është pranuar; ose

ii) standardet përkatëse nuk janë hartuar brenda afatit të përcaktuar; ose

iii) standardet adresojnë në mënyrë të pamjaftueshme mbrojtjen e të drejtave themelore dhe interesit publik; ose

iv) standardet nuk përmbushin kërkesat teknike dhe ligjore të përcaktuara në këtë ligj;

dhe

b) nuk ekzistojnë standarde të harmonizuara ose standarde të miratuara e të zbatueshme në Republikën e Shqipërisë që mbulojnë kërkesat e Seksionit 2 të këtij Kreu ose, sipas rastit, detyrimet e Seksioneve 2 dhe 3 të Kreut V.

2. Gjatë hartimit të specifikimeve të përbashkëta, autoritetet kompetente konsultohen me strukturat këshilluese dhe institucionet përgjegjëse për standardizimin, mbrojtjen e të dhënave personale, mbikëqyrjen e tregut dhe fushat përkatëse sektoriale.

3. Aktet nënligjore të parashikuara në këtë paragraf miratohen sipas procedurave të përcaktuara në këtë ligj dhe legjislacionin në fuqi për organizimin dhe funksionimin e administratës shtetërore.

4. Para përgatitjes së akteve nënligjore të parashikuara në paragrafin 1 të këtij neni, autoritetet kompetente informojnë institucionet përgjegjëse për standardizimin dhe palët e interesuara për nevojën e miratimit të specifikimeve të përbashkëta.

5. Sistemet e inteligjencës artificiale me rrezik të lartë ose modelet e inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm që janë në përputhje me specifikimet e përbashkëta të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, ose me pjesë të tyre, konsiderohen në përputhje me kërkesat e Seksionit 2 të këtij Kreu ose, sipas rastit, me detyrimet e përcaktuara në Seksionet 2 dhe 3 të Kreut V, në masën që këto specifikime mbulojnë kërkesat ose detyrimet përkatëse.

6. Kur miratohen standarde të harmonizuara ose standarde të tjera të zbatueshme që mbulojnë të njëjtat kërkesa ose detyrime të përcaktuara në këtë ligj, autoritetet kompetente rishikojnë dhe, sipas rastit, ndryshojnë ose shfuqizojnë aktet nënligjore që përcaktojnë specifikimet e përbashkëta përkatëse.

7. Kur ofruesit e sistemeve të inteligjencës artificiale me rrezik të lartë ose të modeleve të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm nuk zbatojnë specifikimet e përbashkëta të referuara në paragrafin 1 të këtij neni, ata duhet të provojnë dhe të dokumentojnë se zgjidhjet teknike të përdorura sigurojnë një nivel mbrojtjeje, sigurie dhe përputhshmërie të paktën ekuivalent me kërkesat e këtij ligji.

8. Kur një autoritet kompetent konstaton se një specifikim i përbashkët nuk përmbush plotësisht kërkesat e Seksionit 2 të këtij Kreu ose, sipas rastit, detyrimet e Seksioneve 2 dhe 3 të Kreut V, ai informon autoritetin përgjegjës për miratimin e tij, duke paraqitur argumentimin përkatës teknik dhe juridik. Në këto raste, specifikimi i përbashkët rishikohet dhe, sipas rastit, ndryshohet në përputhje me procedurat e përcaktuara nga legjislacioni në fuqi.

Neni 42

Parashikimi i konformitetit me disa kërkesa të caktuara

1. Sistemet e IA me rrezik të lartë që janë trajnuar dhe testuar mbi të dhëna që pasqyrojnë mjedisin gjeografik, sjelljen, kontekstin ose funksionin specifik brenda të cilit ato synohet të përdoren, do të konsiderohen se përputhen me kërkesat përkatëse të përcaktuara në nenit 10 të këtij ligji(4).

2. Sistemet e IA-së me rrezik të lartë që janë certifikuar ose për të cilat është lëshuar deklaratë konformitete sipas një skeme të sigurisë kibernetike të miratuar në përputhje me ligjin për sigurinë

kibernetike dhe aktet nënligjore në zbatim të tij, prezumohen se përmbushin kërkesat e sigurisë kibernetike të këtij ligji, për aq sa certifikata ose deklarata mbulon këto kërkesa.

Neni 43

Vlerësimi i konformitetit

1. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë që përpunojnë të dhëna personale ose që përdoren në fusha ku përpunimi i të dhënave personale është thelbësor, autoriteti mbikëqyrës kompetent është Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, brenda kompetencave të përcaktuara nga legjislacioni për mbrojtjen e të dhënave personale.

(a) kontrollin e brendshëm të përmendur në Aneksin VI të këtij ligji; ose

(b) vlerësimin e sistemit të menaxhimit të cilësisë dhe vlerësimin e dokumentacionit teknik, me përfshirjen e një organi të njoftuar, të përmendur në Aneksin VII të këtij ligji.

2. Në demonstrimin e konformitetit së një sistemi i IA-së me rrezik të lartë me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2, ofruesi duhet të ndjekë procedurën e vlerësimit të konformitetit të përcaktuar në Aneksin VII të këtij ligji kur:

(a) standardet harmonizuese të përmendura në nenit 40 të këtij ligji nuk ekzistojnë, dhe specifikimet të përmendura në nenit 41 të këtij ligji nuk janë të disponueshme;

(b) ofruesi nuk i ka aplikuar ose i ka aplikuar vetëm pjesërisht standardet harmonizuese;

(c) specifikimet e përbashkëta të përmendura në pikën (a) ekzistojnë, por ofruesi nuk i ka aplikuar ato;

(d) një ose më shumë nga standardet harmonizuese të përmendura në pikën (a) janë publikuar me një kufizim, dhe vetëm për pjesën e standardit që ishte e kufizuar.

3. Për qëllimet e procedurës së vlerësimit të konformitetit të përmendur në Aneksin VII të këtij ligji, ofruesi mund të zgjedhë çdo nga organet e njoftuara. Megjithatë, kur sistemi i IA-së me rrezik të lartë synohet të vihet në shërbim nga autoritetet e zbatimit të ligjit, imigracionit ose azilit ose nga institucionet, organet, Strukturat ose agjencitë e Republikës së Shqipërisë, autoriteti i mbikëqyrës së tregut i përmendur në nenit 74 të këtij ligji(8) ose, sipas rastit, do të veprojë si organ i njoftuar.

4. Për sistemet e IA me rrezik të lartë të përmendur në pikat 2 deri në 8 të Aneksit III të këtij ligji, ofruesit do të ndjekin procedurën e vlerësimit të konformitetit bazuar në kontrollin e brendshëm siç përmendet në Aneksin VI të këtij ligji, që nuk parashikon përfshirjen e një organi të njoftuar.

5. Për sistemet e IA me rrezik të lartë të mbuluara nga legjislacioni i harmonizimit në Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji, ofruesi do të ndjekë procedurën përkatëse të vlerësimit të konformitetit siç kërkohet nga ato akte ligjore. Kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2 të këtij Kapitulli do të zbatohen për ato sisteme të IA-së me rrezik të lartë dhe do të jenë pjesë e atij vlerësimi. Pikat 4.3., 4.4., 4.5. dhe pika i pestë i pikës 4.6 të Aneksit VII të këtij ligji do të zbatohen gjithashtu.

6. Për qëllimet e atij vlerësimi, organet e njoftuara që janë njoftuar nën ato akte ligjore kanë të drejtë të kontrollojnë konformitetin e sistemeve IA me rrezik të lartë me kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2, për sa kohë që është vlerësuar konformiteti e atyre organeve të njoftuara me kërkesat

e përcaktuara në nenit 31 të këtij ligji(4),, dhe në kontekstin e procedurës së njoftimit sipas atyre akteve ligjore.

7. Kur një akt ligjor i listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji u lejon prodhuesve të produkteve të përjashtohen nga një vlerësim i palës së tretë të konformitetit, për sa kohë që ai prodhues ka aplikuar të gjitha standardet harmonizuese që mbulojnë të gjitha kërkesat përkatëse, ai prodhues mund të përdorë atë opsion vetëm nëse ka aplikuar gjithashtu standardet harmonizuese ose, kur është e aplikueshme, specifikimet e përbashkëta të përmendura në nenit 41 të këtij ligji, që mbulojnë të gjitha kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2 të këtij Kreu.

8. Sistemet e IA me rrezik të lartë që kanë qenë tashmë subjekt i një procedure vlerësimi të konformitetit duhet të kalojnë një procedure të re vlerësimi në rast të një modifikimi të rëndësishëm, pavarësisht nëse sistemi i modifikuar synohet të shpërndalet më tej apo vazhdon të përdoret nga përdoruesi aktual.

9. Për sistemet e IA me rrezik të lartë që vazhdojnë të mësojnë pas vendosjes në treg ose në shërbim, ndryshimet në sistemin IA me rrezik të lartë dhe performancën e tij që janë përcaktuar paraprakisht nga ofruesi në momentin e vlerësimit fillestar të konformitetit dhe janë pjesë e informacionit të përmbajtur në dokumentacionin teknik të përmendur në pikën 2(f) të Aneksit IV të këtij ligji, nuk do të konsiderohen modifikim i rëndësishëm.

10. Këshilli i Ministrave ka autorizimin të miratojë aktet e deleguara në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar Aneksin VI të këtij ligji dhe VII duke i përditësuar ato në dritën e përparimeve teknike.

11. Këshilli i Ministrave ka autorizimin të miratojë aktet e deleguara në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar paragrafët 1 dhe 2 të këtij neni në mënyrë që t'i nënshtrojë sistemet e IA me rrezik të lartë të përmendura në pikat 2 deri në 8 të Aneksit III të këtij ligji procedurës së vlerësimit të konformitetit të përmendur në Aneksin VII të këtij ligji ose pjesëve të saj. Këshilli i Ministrave do të miratojë këto akte nënligjore duke marrë parasysh efektivitetin e procedurës së vlerësimit të konformitetit bazuar në kontrollin e brendshëm të përmendur në Aneksin VI të këtij ligji në parandalimin ose minimizimin e rreziqeve për shëndetin dhe sigurinë dhe mbrojtjen e të drejtave themelore që paraqiten nga këto sisteme, si dhe disponueshmërinë e kapaciteteve dhe burimeve të mjaftueshme midis organeve të njoftuara.

Neni 44

Certifikatat

1. Certifikatat e lëshuara nga organet e njoftuara në përputhje me Aneksin VII të këtij ligji duhet të përpilohen në një gjuhë që mund të kuptohet lehtësisht nga autoritetet përkatëse ku është themeluar organi i njoftuar.

2. Certifikatat do të jenë të vlefshme për periudhën që ato tregojnë, e cila nuk duhet të kalojë pesë vjet për sistemet e IA të mbuluara nga Aneksi I të këtij ligji, dhe katër vjet për sistemet e IA të mbuluara nga Aneksi III të këtij ligji. Në kërkesë të ofruesit, vlefshmëria e një certifikate mund të zgjatet për periudha të tjera, secila jo më shumë se pesë vjet për sistemet e IA të mbuluara nga Aneksi I të këtij ligji, dhe katër vjet për sistemet e IA të mbuluara nga Aneksi III të këtij ligji, bazuar

në një rivlerësim në përputhje me procedurat përkatëse të vlerësimit të konformitetit. Çdo shtesë e një certifikate do të mbetet e vlefshme, me kusht që certifikata që ajo plotëson të jetë ende e vlefshme.

3. Kur një organ i njoftuar konstaton se një sistem IA nuk i përmbush më kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2, ai duhet, duke marrë parasysh parimin e proporcionalitetit, të pezullojë ose të tërheqë certifikatën e lëshuar ose të vendosë kufizime mbi të, përveç nëse konformiteti me ato kërkesa sigurohet nga veprime korrektuese të përshtatshme të ndërmarra nga ofruesi i sistemit brenda një afati të përshtatshëm të caktuar nga organi i njoftuar. Organi i njoftuar duhet të japë arsyet për vendimin e tij.

4. Do të jetë e disponueshme një procedurë ankimi kundër vendimeve të organeve të njoftuara, përfshirë ato mbi certifikatat e konformitetit të lëshuara.

Neni 45

Detyrimet e organeve të njoftuara për informim

1. Organet e njoftuara duhet të informojnë autoritetin njoftues për sa vijon:

- (a) çdo certifikatë vlerësimi të dokumentacionit teknik të Republikës së Shqipërisë, çdo shtesë të atyre certifikatave, dhe çdo miratim të sistemit të menaxhimit të cilësisë të lëshuar në përputhje me kërkesat e Aneksit VII të këtij ligji;
- (b) çdo refuzim, kufizim, pezullim ose tërheqje të një certifikate vlerësimi të dokumentacionit teknik në Republikën e Shqipërisë ose një miratim të sistemit të menaxhimit të cilësisë të lëshuar në përputhje me kërkesat e Aneksit VII të këtij ligji;
- (c) çdo rrethanë që ndikon në fushën ose kushtet për njoftim;
- (d) çdo kërkesë për informacion që kanë marrë nga autoritetet e mbikëqyrjes së tregut lidhur me aktivitetet e vlerësimit të konformitetit;
- (e) sipas kërkesës, aktivitetet e vlerësimit të konformitetit të kryera brenda fushës së njoftimit të tyre dhe çdo aktivitet tjetër të kryer, përfshirë aktivitetet ndërkufitare dhe nënkontraktimin.

2. Çdo organ i njoftuar duhet të informojë organet e tjera të njoftuara për:

- (a) miratimet e sistemit të menaxhimit të cilësisë që ka refuzuar, pezulluar ose tërhequr dhe, sipas kërkesës, për miratimet e sistemit të cilësisë që ka lëshuar;
- (b) certifikatat e vlerësimit të dokumentacionit teknik në Republikën e Shqipërisë ose çdo shteti tjetër që ka refuzuar, tërhequr, pezulluar ose kufizuar në ndonjë mënyrë, dhe, sipas kërkesës, për certifikatat dhe/ose shtesat e tyre që ka lëshuar.

3. Çdo organ i njoftuar duhet t'u sigurojë organeve të tjera të njoftuara që kryejnë aktivitete të ngjashme të vlerësimit të konformitetit për të njëjtat lloje sistemesh IA, informacion relevant mbi çështjet që lidhen me rezultatet negative dhe, sipas kërkesës, pozitive të vlerësimit të konformitetit.

4. Organet e njoftuara duhet të mbrojnë konfidencialitetin e informacionit që marrin, në përputhje me nenin 78 të këtij ligji.

Neni 46

Përgjashtim nga procedura e vlerësimit të konformitetit

1. Përgjashtim nga neni 43 dhe në bazë të një kërkesë të arsyeshme, çdo autoritet i mbikëqyrjes së tregut mund të autorizojë vendosjen në treg ose vënien në shërbim të sistemeve specifike të IA me rrezik të lartë brenda territorit të Shtetit Anëtar përkatës, për arsye të jashtëzakonshme të sigurisë publike ose mbrojtjes së jetës dhe shëndetit të personave, mbrojtjes së mjedisit ose mbrojtjes së aseteve kyçe industriale dhe infrastrukturore. Ky autorizim do të jetë për një periudhë të kufizuar ndërkohë që procedurat e nevojshme të vlerësimit të konformitetit po kryhen, duke marrë parasysh arsyet e jashtëzakonshme që justifikojnë përgjashtimin. Përfundimi i atyre procedurave duhet të bëhet pa vonesa të panevojshme.
2. Në një situatë emergjente të arsyeshme për arsye të jashtëzakonshme të sigurisë publike ose në rast të një kërcënimi specifik, të rëndësishëm dhe të afërt për jetën ose sigurinë fizike të personave natyrorë, autoritetet e zbatimit të ligjit ose autoritetet e mbrojtjes civile mund të vënë në shërbim një sistem specifik të IA me rrezik të lartë pa autorizimin e përmendur në pika 1, me kusht që një kërkesë për këtë autorizim të bëhet gjatë ose pas përdorimit pa vonesa të panevojshme. Nëse autorizimi i përmendur në pika 1 refuzohet, përdorimi i sistemit IA me rrezik të lartë duhet të ndalohet menjëherë dhe të gjitha rezultatet dhe prodhimet e atij përdorimi të hedhën menjëherë.
3. Autorizimi i përmendur në pika 1 do të lëshohet vetëm nëse autoriteti i mbikëqyrjes së tregut konkludon se sistemi i IA-së me rrezik të lartë përmbush kërkesat e Seksionit 2. Autoriteti i mbikëqyrjes së tregut duhet të informojë autoritetet kompetente për çdo autorizim të lëshuar në përputhje me paragrafët 1 dhe 2. Ky obligim nuk përfshin të dhëna operative të ndjeshme lidhur me aktivitetet e autoriteteve të zbatimit të ligjit.
4. Kur brenda 15 ditëve kalendarike nga marrja e informacionit të përmendur në pika 3, nuk ka pasur kundërshtime nga asnjë autoritet në lidhje me një autorizim të lëshuar nga një autoritet i mbikëqyrjes së tregut sipas pikës 1, atë autorizim do të konsiderohet i justifikuar.
5. Kur brenda 15 ditëve kalendarike nga marrja e njoftimit të përmendur në pika 3, autoriteti kompetent paraqet kundërshtime ndaj një autorizimi të lëshuar nga një autoritet i mbikëqyrjes së tregut ose kur e konsideron autorizimin në kundërshtim me ligjin e Republikës së Shqipërisë, ose konkluzionin e autoriteteve kompetent lidhur me konformitetin e sistemit si të pabazuar, autoriteti duhet, pa vonesë, të hyjë në konsultime me organin përkatës. Operatorët e përfshirë duhet të konsultohen dhe të kenë mundësinë të shprehin opinionet e tyre. Duke marrë parasysh këto, autoritetet kompetente do të vendosin nëse autorizimi është i justifikuar. Autoriteti kompetent do t'i drejtojë vendimin e tij organit përkatës dhe operatorëve përkatës.
6. Kur autoriteti kompetent e konsideron autorizimin të pajustificuar, ai do të tërhiqet nga autoriteti i mbikëqyrjes së tregut.
7. Për sistemet e IA me rrezik të lartë që lidhen me produkte të mbuluara nga legjislacioni i harmonizimit në Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji, zbatohen vetëm përgjashtimet nga vlerësimi i konformitetit të vendosura në atë legjislacion të harmonizimit të Republikës së Shqipërisë.

Deklarata e konformitetit së Republikës së Shqipërisë

1. Ofruesi duhet të përgatisë një deklaratë të shkruar të konformitetit së Republikës së Shqipërisë, të lexueshme nga makina, fizike ose të nënshkruar elektronikisht për secilin sistem IA me rrezik të lartë, dhe ta mbajë atë në dispozicion të autoriteteve kompetente kombëtare për 10 vjet pas vendosjes së sistemit IA me rrezik të lartë në treg ose vënies së tij në shërbim. Deklarata e konformitetit duhet të identifikojë sistemin IA me rrezik të lartë për të cilin është përgatitur. Një kopje e deklaratës së konformitetit së Republikës së Shqipërisë duhet t'u dorëzohet autoriteteve kompetente kombëtare përkatëse sipas kërkesës.
2. Deklarata e konformitetit duhet të deklarojë se sistemi i IA-së me rrezik të lartë i përmendur përmbush kërkesat e përcaktuara në Seksionin 2. Deklarata duhet të përmbajë informacionin e përcaktuar në Aneksin V të këtij ligji dhe të përkthehet në një gjuhë që mund të kuptohet lehtësisht nga autoritetet kompetente të Shteteve Anëtare ku sistemi i IA-së me rrezik të lartë vendoset në treg ose bëhet i disponueshëm.
3. Kur sistemet e IA-së me rrezik të lartë janë subjekt i legjislacionit tjetër të harmonizimit në Republikën e Shqipërisëqë kërkon gjithashtu një deklaratë konformitete të Republikës së Shqipërisë, duhet të përgatitet një deklaratë e vetme për të gjitha ligjet e Republikën e Shqipërisë që zbatohen për sistemin IA me rrezik të lartë. Deklarata duhet të përmbajë të gjitha informacionet e nevojshme për të identifikuar legjislacionin e harmonizimit në Republikën e Shqipërisë në lidhje me të cilin lidhet deklarata.
4. Duke përgatitur deklaratën e konformitetit, ofruesi merr përgjegjësinë për konformitetin me kërkesat e Seksionit 2. Ofruesi duhet ta mbajë deklaratën të azhurnuar sipas nevojës.
5. Këshilli i Ministrave ka kompetencën të miratojë aktet e deleguara në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar Aneksin V të këtij ligji duke përditësuar përmbajtjen e deklaratës së konformitetit të përcaktuar në atë aneks, për të futur elemente që bëhen të nevojshme në dritën e përparimeve teknike.

Neni 48

Markimi

1. Markimi i konformitetit bëhet në përputhje me legjislacionin shqiptar për vlerësimin e konformitetit, standardizimin dhe sigurinë e produkteve, si dhe me aktet e harmonizuara të zbatueshme në Republikën e Shqipërisë.
2. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të ofruara në mënyrë dixhitale, duhet përdorur një markim dixhital, vetëm nëse mund të aksesohet lehtësisht përmes ndërfaqes nga e cila aksesohet sistemi ose përmes një kodi të lexueshëm nga makina ose mënyrë tjetër elektronike lehtësisht të aksesueshme.
3. Markimi duhet të vendoset në mënyrë të dukshme, të lexueshme dhe të përherëshme për sistemet e IA-së me rrezik të lartë. Kur kjo nuk është e mundur ose nuk justifikohet për shkak të natyrës së sistemit IA me rrezik të lartë, markimi duhet vendosur në paketim ose në dokumentacionin shoqërues, sipas rastit.

4. Kur është e aplikueshme, markimit duhet t'i pasojë numri i identifikimit të organit të njoftuar përgjegjës për procedurat e vlerësimit të konformitetit të përcaktuara në nenin 43 të këtij ligji. Numri i identifikimit të organit të njoftuar duhet të vendoset nga vetë organi ose, sipas udhëzimeve të tij, nga ofruesi ose përfaqësuesi i autorizuar i ofruesit. Numri i identifikimit duhet të përmendet gjithashtu në çdo material promovues që përmend se sistemi i IA-së me rrezik të lartë përmbush kërkesat për markimin.

5. Kur sistemet e IA-së me rrezik të lartë janë subjekt i një ligji tjetër në Republikën e Shqipërisë që gjithashtu parashikon vendosjen e markimit, markimi duhet të tregojë se sistemi i IA-së me rrezik të lartë përmbush edhe kërkesat e asaj ligji tjetër.

Neni 49

Regjistrimi

1. Para vendosjes në treg ose vënies në shërbim të një sistemi i IA-së me rrezik të lartë të listuar në Aneksin III të këtij ligji, me përjashtim të sistemeve të IA me rrezik të lartë të përmendura në pikën 2 të Aneksit III të këtij ligji, ofruesi ose, kur është e aplikueshme, përfaqësuesi i autorizuar duhet të regjistrojë veten dhe sistemin e tyre në bazën e të dhënave të përmendur në nenin 71 të këtij ligji.

2. Para vendosjes në treg ose vënies në shërbim të një sistemi i IA-së për të cilin ofruesi ka konkluduar se nuk është me rrezik të lartë sipas nenit 6 të këtij ligji(3), ai ofrues ose, kur është e aplikueshme, përfaqësuesi i autorizuar duhet të regjistrojë veten dhe atë sistem në bazën e të dhënave të përmendur në nenin 71 të këtij ligji.

3. Para vënies në shërbim ose përdorimit të një sistemi i IA-së me rrezik të lartë të listuar në Aneksin III të këtij ligji, me përjashtim të sistemeve të IA me rrezik të lartë të listuara në pikën 2 të Aneksit III të këtij ligji, përdoruesit që janë autoritete publike, institucione, organe, Struktura ose agjenci në Republikën e Shqipërisë ose persona që veprojnë në emër të tyre duhet të regjistrojnë veten, të zgjedhin sistemin dhe të regjistrojnë përdorimin e tij në bazën e të dhënave të përmendur në nenin 71 të këtij ligji.

4. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të përmendura në pikat 1, 6 dhe 7 të Aneksit III të këtij ligji, në fushat e zbatimit të ligjit, migracionit, azilit dhe menaxhimit të kontrollit kufitar, regjistrimi i përmendur në paragrafët 1, 2 dhe 3 të këtij neni duhet të bëhet në një seksion të sigurt jo publik të bazës së të dhënave të Republikës së Shqipërisë të përmendur në nenin 71 të këtij ligji dhe duhet të përfshijë vetëm informacionin e mëposhtëm, sipas rastit, të referuar në:

- (a) Seksioni A, pikat 1 deri 10, të Aneksit VIII të këtij ligji, me përjashtim të pikave 6, 8 dhe 9;
- (b) Seksioni B, pikat 1 deri 5, dhe pikat 8 dhe 9 të Aneksit VIII të këtij ligji;
- (c) Seksioni C, pikat 1 deri 3, të Aneksit VIII të këtij ligji;
- (d) pikat 1, 2, 3 dhe 5, të Aneksit IX të këtij ligji.

5. Akses në seksionet e kufizuara të bazës së të dhënave kanë vetëm autoritetet kompetente të përcaktuara sipas këtij ligji, për aq sa akses është i nevojshëm për ushtrimin e funksioneve të tyre.

6. .

KREU IV

DETYRIMET E TRANSPARENCËS PËR OFRUESIT DHE PËRDORUESIT E SISTEMEVE TË CILËSISË SË DËRGUAR TË INTELIGJENCËS ARTIFICIALE

Neni 50

Detyrimet e transparencës për ofruesit dhe përdoruesit e disa sistemeve të IA-së

1. Ofruesit duhet të sigurojnë që sistemet e IA-së të destinuara për të ndërvepruar drejtpërdrejt me persona natyrorë të jenë të dizajnuara dhe zhvilluara në mënyrë që personat natyrorë të informohen se janë duke ndërvepruar me një sistem IA, përveç nëse kjo është e qartë nga pikëpamja e një personi natyror që është relativisht i mirë-informuar, vëzhgues dhe i kujdesshëm, duke marrë parasysh rrethanat dhe kontekstin e përdorimit. Ky detyrim nuk zbatohet për sistemet e IA-së të autorizuara me ligj për të zbuluar, parandaluar, hetuar ose ndjekur penalisht vepra kriminale, me kusht që të jenë në fuqi masa të përshtatshme mbrojtjeje për të drejtat dhe liritë e palëve të treta, përveç nëse këto sisteme janë të disponueshme për publikun për të raportuar një veprë kriminale.
2. Ofruesit e sistemeve IA, përfshirë sistemet e IA-së me qëllim të përgjithshëm, që gjenerojnë përmbajtje sintetike audio, imazhi, video ose teksti, duhet të sigurojnë që rezultatet e sistemit IA të jenë të shënuara në një format të lexueshëm nga makina dhe të zbulueshme si të gjeneruara ose të manipuluar në mënyrë artificiale. Ofruesit duhet të sigurojnë që zgjidhjet e tyre teknike të jenë efektive, interoperabile, të qëndrueshme dhe të besueshme sa më shumë që është teknikisht e mundur, duke marrë parasysh specifikat dhe kufizimet e llojeve të ndryshme të përmbajtjes, kostot e zbatimit dhe gjendjen e njohur të artit, siç mund të reflektohet në standardet teknike përkatëse. Ky detyrim nuk zbatohet në masën që sistemet e IA-së kryejnë një funksion ndihmës për redaktim standard ose nuk ndryshojnë në mënyrë thelbësore të dhënat hyrëse të ofruara nga përdoruesi ose semantikën e tyre, ose kur janë të autorizuara me ligj për të zbuluar, parandaluar, hetuar ose ndjekur penalisht vepra kriminale.
3. Përdoruesit e sistemeve të njohjes së emocioneve ose të kategorisimit biometrik duhet të informojnë personat natyrorë të ekspozuar ndaj tyre për funksionimin e sistemit dhe të përpunojnë të dhënat personale në përputhje me legjislacionin në fuqi. Ky detyrim nuk zbatohet për sistemet e IA-së të përdorura për kategorisimin biometrik dhe njohjen e emocioneve, të lejuara me ligj për të zbuluar, parandaluar ose hetuar vepra kriminale, me kusht që të jenë në fuqi masa të përshtatshme mbrojtjeje për të drejtat dhe liritë e palëve të tjera dhe në përputhje me ligjin e Republikës së Shqipërisë.
4. Përdoruesit e një sistemi i IA-së që gjeneron ose manipulojnë përmbajtje imazhi, audio ose video që përbën një deep fake, duhet të bëjnë të ditur se përmbajtja është gjeneruar ose manipuluar në mënyrë artificiale. Ky detyrim nuk zbatohet kur përdorimi është i autorizuar me ligj për të zbuluar, parandaluar, hetuar ose ndjekur penalisht vepra kriminale. Kur përmbajtja është pjesë e një vepre ose programi artistik, krijues, satirik, fiktiv ose analog, detyrimet e transparencës të parashikuara në këtë paragraf kufizohen në deklarinimin e ekzistencës së përmbajtjes së tillë të gjeneruar ose manipuluar në një mënyrë të përshtatshme që nuk pengon shfaqjen ose kënaqësinë e veprës.
5. Përdoruesit e një sistemi i IA-së që gjeneron ose manipulojnë tekst të botuar me qëllim informimin e publikut mbi çështje me interes publik duhet të bëjnë të ditur se teksti është gjeneruar

ose manipuluar në mënyrë artificiale. Ky detyrim nuk zbatohet kur përdorimi është i autorizuar me ligj për të zbuluar, parandaluar, hetuar ose ndjekur penalisht vepra kriminale ose kur përmbajtja e gjeneruar nga IA ka kaluar një proces shqyrtimi njerëzor ose kontroll redaktorial dhe kur një person natyror ose juridik mban përgjegjësi redaktoriale për publikimin e përmbajtjes.

6. Informacioni i përmendur në paragrafët 1 deri 4 duhet t'u jepet personave natyrorë të përfshirë në një mënyrë të qartë dhe të dallueshme së paku në kohën e parë të ndërveprimit ose ekspozimit. Informacioni duhet të përputhet me kërkesat e aplikueshme për aksesueshmëri.

7. Paragrafët 1 deri 4 nuk prekin kërkesat dhe detyrimet e përcaktuara në Kapitullin III dhe nuk çenojnë detyrimet e tjera të transparencës të vendosura nga ligji i Republikën e Shqipërisë për përdoruesit e sistemeve IA.

8. Struktura e IA-së duhet të nxisë dhe lehtësojë hartimin e kodeve të praktikës në nivel në Republikën e Shqipërisë për të lehtësuar zbatimin efektiv të detyrimeve në lidhje me zbulimin dhe etiketimin e përmbajtjes së gjeneruar ose manipuluar në mënyrë artificiale. Këshilli i Ministrave mund të miratojë aktet zbatuese për miratimin e këtyre kodeve të praktikës në përputhje me procedurën e përcaktuar në nenit 56 të këtij ligji . Nëse e konsideron kodin jo të përshtatshëm, Këshilli i Ministrave mund të miratojë një akt zbatuese duke përcaktuar rregulla të përbashkëta për zbatimin e këtyre detyrimeve në përputhje me procedurën e shqyrtimit të përcaktuar në nenit 99 të këtij ligji.

KREU V

MODELET E IA-së ME QËLLIM TË PËRGJITHSHËM

SEKSIONI 1

Rregullat e klasifikimit

Neni 51

Klasifikimi i modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm si modele të IA-së me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistemik

1. Një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm do të klasifikohet si model të IA-së me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistemik nëse plotëson ndonjë nga kushtet e mëposhtme:

- (a) ka aftësi me ndikim të lartë të vlerësuara bazuar në mjetet dhe metodat teknike përkatëse, duke përfshirë treguesit dhe standardet;
- (b) bazuar në një vendim të Këshillit të Ministrave, me iniciativë të vetëdijshme ose pas një paralajmërimi të kualifikuar nga paneli shkencor, ka aftësi ose ndikim ekuivalent me ato të përcaktuara në pikën (a) duke marrë parasysh kriteret e përcaktuara në Aneksin XIII të këtij ligji.

2. Një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm supozohet se ka aftësi me ndikim të lartë sipas pikës 1, pika (a), kur sasia e përbashkët e llogaritjeve të përdorura për trajnimin e tij, e matur në operacione me pikë lëvizëse, është më e madhe se 10^{25} .

3. Këshilli i Ministrave do të miratojë akte nënligjore në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar pragjet e listuara në paragrafët 1 dhe 2 të këtij Neni, si dhe për të plotësuar standardet dhe treguesit në dritën e zhvillimeve teknologjike në evolucion, si përmirësimet algoritmike ose efikasiteti i shtuar i harduerit, kur është e nevojshme, në mënyrë që këto pragje të reflektojnë gjendjen e artit.

Neni 52

Procedura

1. Kur një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm plotëson kushtin e referuar në nenin 51 të këtij ligji, pika 1, shkronja “a”, të këtij ligji, ofruesi përkatës njofton pa vonesë AKSHI-n, në cilësinë e Strukturës për IA-në, dhe në çdo rast jo më vonë se dy javë nga plotësimi i kushtit.

2. Ofruesi i një modeli IA me qëllim të përgjithshëm që plotëson kushtin e referuar në nenin 51 të këtij ligji, pika (a), mund të paraqesë, së bashku me njoftimin e tij, argumente të mjaftueshme të dokumentuara për të dëshmuar se, jashtëzakonisht, megjithëse plotëson këtë kërkesë, modeli IA me qëllim të përgjithshëm nuk paraqet, për shkak të karakteristikave të tij specifike, rreziqe sistemike dhe prandaj nuk duhet të klasifikohet si model të IA-së me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik.

3. Kur Këshilli i Ministrave arrin në përfundimin se argumentet e paraqitura sipas pikës 2 nuk janë të dokumentuara mjaftueshëm dhe ofruesi përkatës nuk ka mundur të dëshmojë se modeli IA me qëllim të përgjithshëm nuk paraqet rreziqe sistemike për shkak të karakteristikave të tij specifike, ai do të refuzojë ato argumente, dhe modeli IA me qëllim të përgjithshëm do të konsiderohet si model të IA-së me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik.

4. Këshilli i Ministrave mund të emërojë një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm si duke paraqitur rreziqe sistemike, me iniciativë të vetëdijshme ose pas një paralajmërimi të kualifikuar nga paneli shkencor në përputhje me pikën 1, shkronja “a” të nenit 90 të këtij ligji, bazuar në kriteret e përcaktuara në Aneksin XIII të këtij ligji.

5. Këshilli i Ministrave ka kompetencën për të miratuar akte nënligjore në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar Aneksin XIII të këtij ligji duke përcaktuar dhe përditësuar kriteret e përcaktuara në atë Aneks.

6. Pas një kërkesë të arsyetuar të ofruesit, modeli i të cilit është emëruar si model të IA-së me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik sipas pikës 4, Autoriteti kompetent do të marrë parasysh kërkesën dhe mund të vendosë të rivlerësojë nëse modeli IA me qëllim të përgjithshëm mund të konsiderohet ende se paraqet rreziqe sistemike bazuar në kriteret e përcaktuara në Aneksin XIII të këtij ligji. Një kërkesë e tillë duhet të përmbajë arsye objektive, të detajuara dhe të reja që kanë lindur pas vendimit të emërimit. Ofruesit mund të kërkojnë rivlerësim së paku gjashtë muaj pas vendimit të emërimit. Në rast se Autoriteti kompetent, pas rivlerësimit të tij, vendos të mbajë vendimin për emërim si model të IA-së me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik, ofruesit mund të kërkojnë rivlerësim së paku gjashtë muaj pas këtij vendimi.

7. Autoriteti kompetent do të sigurojë që të publikohet një listë e modeleve IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik dhe do ta mbajë këtë listë të përditësuar, pa lënë në harresë nevojën

për të respektuar dhe mbrojtur të drejtat e pronës intelektuale dhe informacionin konfidencial të biznesit ose sekretet tregtare në përputhje me ligjin e Republikën e Shqipërisë.

SEKSIONI 2

Detyrimet për ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm

Neni 53

Detyrimet për ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm

1. Ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm duhet të:

- (a) hartojnë dhe mbajnë të përditësuar dokumentacionin teknik të modelit, duke përfshirë procesin e trajnimit dhe testimin dhe rezultatet e vlerësimit të tij, i cili duhet të përmbajë, së paku, informacionin e përcaktuar në Aneksin XI të këtij ligji për qëllimin e tij të dorëzimit, sipas kërkesës, në Strukturën e IA-së dhe autoritetet kompetente;
- (b) hartojnë, mbajnë të përditësuar dhe bëjnë të disponueshëm informacion dhe dokumentacion për ofruesit e sistemeve të IA-së që synojnë të integrojnë modelin e IA-së me qëllim të përgjithshëm në sistemet e tyre të IA-së. Pa u cenuar nevoja për të respektuar dhe mbrojtur të drejtat e pronës intelektuale dhe informacionin konfidencial të biznesit ose sekretet tregtare në përputhje me ligjet e Republikën e Shqipërisë dhe kombëtare, informacioni dhe dokumentacioni duhet:
 - (i) t'u mundësojë ofruesve të sistemeve të IA-së një kuptim të mirë të aftësive dhe kufizimeve të modelit të IA-së me qëllim të përgjithshëm dhe t'i ndihmojë ata të përmbushin detyrimet e tyre sipas këtij ligji;
 - (ii) të përmbajë së paku elementët e përcaktuar në Aneksin XII të këtij ligji;
- (c) vendosin një politikë për të përmbushur legjislacionin në fuqi për të drejtën e autorit dhe të drejtat e lidhura me të, në veçanti për identifikimin dhe respektimin e rezervimit të të drejtave, kur është e mundur edhe përmes mjeteve teknologjike të përshtatshme;
- (d) hartojnë dhe bëjnë publike një përmbledhje të detajuar mjaftueshëm mbi përmbajtjen e përdorur për trajnimin e modelit të IA-së me qëllim të përgjithshëm, sipas një modeli të siguar nga Struktura IA-së.

2. Detyrimet e përcaktuara në paragrafët 1, pika (a) dhe (b), nuk zbatohen për ofruesit e modeleve të IA-së që janë liruar nën një licencë të lirë dhe me kod të hapur që lejon aksesin, përdorimin, modifikimin dhe shpërndarjen e modelit, dhe parametrat e të cilave, duke përfshirë peshat, informacionin mbi arkitekturën e modelit dhe përdorimin e tij, janë të disponueshme publikisht. Kjo përjashtim nuk zbatohet për modelet e IA-së me qëllim të përgjithshëm me rreziqe sistematike.

3. Ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm duhet të bashkëpunojnë sipas nevojës me Këshillin e Ministrave dhe autoritetet kompetente në ushtrimin e kompetencave dhe pushteteve të tyre sipas këtij ligji.

4. Ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm mund të mbështeten në kode praktike sipas kuptimit të nenit 56 të këtij ligji për të demonstruar përmbushjen e detyrimeve të përcaktuara në paragraf 1 të këtij Neni, deri sa të publikohet një standard i harmonizuar. Përputhja me standardet

e harmonizuara evropiane u jep ofruesve supozimin e konformitetit në masën që këto standarde mbulojnë ato detyrime. Ofruesit që nuk i përmbahen një kodi të miratuar praktik ose nuk përmbushin një standard harmonizues evropian duhet të demonstrojnë mjete alternative të përshtatshme për konformitet për vlerësim nga Autoriteti kompetent.

5. Për qëllimin e lehtësimit të përmbushjes së Aneksit XI të këtij ligji, veçanërisht pikave 2(d) dhe (e) të tij, Këshilli i Ministrave ka kompetencën të miratojë akte nënligjore në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të detajuar metodologjitë e matjes dhe llogaritjes me synimin për të lejuar dokumentacion të krahasueshëm dhe të verifikueshëm.

6. Këshilli i Ministrave ka kompetencën të miratojë akte nënligjore në përputhje me nenin 103 të këtij ligji për të ndryshuar Aneksin XI të këtij ligji dhe XII në dritën e zhvillimeve teknologjike në evolucion.

7. Çdo informacion apo dokumentacion i marrë sipas këtij Neni, duke përfshirë sekretet tregtare, do të trajtohet në përputhje me detyrimet e konfidencialitetit të përcaktuara në nenin 78 të këtij ligji.

Neni 54

Përfaqësuesit e autorizuar të ofruesve të modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm

1. Para se të vendoset në tregun e Republikën e Shqipërisë një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm, ofruesit e vendosur në shtete të tjera duhet, me mandat me shkrim, të emërojnë një përfaqësues të autorizuar i cili është i vendosur në Republikën e Shqipërisë.

2. Ofruesi duhet t'i mundësojë përfaqësuesit të autorizuar të kryejë detyrat e përcaktuara në mandatin e marrë nga ofruesi.

3. Përfaqësuesi i autorizuar do të kryejë detyrat e përcaktuara në mandatin e marrë nga ofruesi. Ai duhet të sigurojë një kopje të mandatit Zyrës së IA-së sipas kërkesës, në gjuhën shqipe ose në një gjuhë tjetër të përshtatshme dhe të kuptueshme për autoritetin kompetent të Republikës së Shqipërisë. Për qëllimet e këtij ligji, mandati do të fuqizojë përfaqësuesin e autorizuar për të kryer detyrat e mëposhtme:

(a) verifikimin që dokumentacioni teknik i përcaktuar në Aneksin XI të këtij ligji është hartuar dhe të gjitha detyrimet e referuara në nenin 53 të këtij ligji dhe, kur është e aplikueshme, nenin 55 të këtij ligji janë përmbushur nga ofruesi;

(b) ruajtjen e një kopjeje të dokumentacionit teknik të përcaktuar në Aneksin XI të këtij ligji në dispozicion të Zyrës së IA-së dhe autoriteteve kompetente kombëtare, për një periudhë prej 10 vjetësh pas vendosjes së modelit të IA-së me qëllim të përgjithshëm në treg, si dhe të dhënat e kontaktit të ofruesit që ka emëruar përfaqësuesin e autorizuar;

(c) sigurimin për Strukturën e IA-së, pas një kërkesë të arsyetuar, të gjithë informacionin dhe dokumentacionin, duke përfshirë atë të referuar në pikën (b), të nevojshëm për të demonstruar konformitetin me detyrimet në këtë Kapitull;

(d) bashkëpunimin me Strukturën e IA-së dhe autoritetet kompetente, pas një kërkesë të arsyetuar, në çdo veprim që ata ndërmarrin në lidhje me modelin e IA-së me qëllim të përgjithshëm,

përfshirë kur modeli integrohet në sistemet e IA-së të vendosura në treg ose vënë në shërbim në Republikën e Shqipërisë.

4. Mandati fuqizon përfaqësuesin e autorizuar që, përveç ose në vend të ofruesit, të adresohen nga Struktura e IA-sëose autoritetet kompetente për të gjitha çështjet që lidhen me sigurimin e konformitetit me këtë Ligj.

5. Përfaqësuesi i autorizuar do të ndërpresë mandatin nëse konsideron ose ka arsye të konsiderojë që ofruesi po vepron në kundërshtim me detyrimet e tij sipas këtij ligji. Në një rast të tillë, ai gjithashtu menjëherë do të informojë Struktura e IA-së për ndërprerjen e mandatit dhe arsyet për këtë.

6. Detyrimi i përcaktuar në këtë neni nuk zbatohet për ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm që janë liruar nën një licencë të lirë dhe me kod të hapur që lejon aksesin, përdorimin, modifikimin dhe shpërndarjen e modelit, dhe parametrat e të cilave, duke përfshirë peshat, informacionin mbi arkitekturën e modelit dhe përdorimin e tij, janë të disponueshme publikisht, përveç nëse modelet e IA-së me qëllim të përgjithshëm paraqesin rreziqe sistemike

SEKSIONI 3

Detyrimet e ofruesve të modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik

Neni 55

Detyrimet e ofruesve të modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik

1. Përveç detyrimeve të listuara në Nenet 53 dhe 54, ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik duhet të:

- (a) kryejnë vlerësimin e modelit në përputhje me protokollet dhe mjetet e standardizuara që reflektojnë nivelin më të avancuar, duke përfshirë kryerjen dhe dokumentimin e testimeve kundërshtuese të modelit me qëllim identifikimin dhe zvogëlimin e rreziqeve sistemike;
- (b) vlerësojnë dhe zbusin rreziqet e mundshme sistemike në nivel të Republikës së Shqipërisë, përfshirë burimet e tyre, që mund të rrjedhin nga zhvillimi, vendosja në treg, ose përdorimi i modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik;
- (c) mbajnë gjurmë, dokumentojnë dhe raportojnë, pa vonesë të panevojshme, te Struktura e IA dhe, sipas rastit, te autoritetet kompetente, informacionin për ngjarjet serioze dhe masat e mundshme korrigjuese për t'i adresuar ato;
- (d) sigurojnë një nivel të mjaftueshëm mbrojtjeje kibernetike për modelin e IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik dhe infrastrukturën fizike të modelit.

2. Ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik mund të mbështeten në kodet e praktikës në kuptimin e nenit 56 të këtij ligji për të demonstruar konformitetin me detyrimet e parashtruara në pikën 1 të këtij neni, deri sa të publikohet një standard i harmonizuar. Përputhshmëria me standardet e harmonizuara evropiane i jep ofruesve supozimin e konformitetit në masën që ato standarde mbulojnë ato detyrime. Ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik që nuk i përmbahen një kodi praktik të miratuar ose nuk përputhen

me një standard evropian të harmonizuar duhet të demonstrojnë mënyra alternative të përshtatshme për konformitetin për vlerësim nga Autoriteti kompetent.

3. Çdo informacion ose dokumentacion i marrë në përputhje me këtë nen, përfshirë sekretet tregtare, duhet të trajtohet në përputhje me detyrimet e konfidencialitetit të përcaktuara në nenin 78 të këtij ligji.

SEKSIONI 4

Kodet e praktikës

Neni 56

Kodet e praktikës

1. Struktura e IA do të inkurajojë dhe lehtësojë hartimin e kodeve të praktikës në nivel në Republikën e Shqipërisë për të kontribuar në zbatimin e duhur të këtij ligji, duke marrë parasysh qasjet ndërkombëtare.

2. AKSHI, në cilësinë e Strukturës për IA-në, në bashkëpunim me Bordin Kombëtar për Inteligjencën Artificiale, synon të sigurojë që kodet e praktikës të përfshijnë të paktën detyrimet e parashikuara në nenet 53 të këtij ligji dhe 55 të këtij ligji, duke përfshirë çështjet e mëposhtme:

- (a) mënyrat për të siguruar që informacioni i referuar në nenin 53 të këtij ligji(1), pikat (a) dhe (b), të mbahet i përditësuar në dritën e zhvillimeve të tregut dhe teknologjisë;
- (b) niveli i përshtatshëm i detajeve për përmbledhjen rreth përmbajtjes së përdorur për trajnimin;
- (c) identifikimi i llojit dhe natyrës së rreziqeve sistemike në nivel të Republikës së Shqipërisë, përfshirë burimet e tyre, kur është e përshtatshme;
- (d) masat, procedurat dhe modalitetet për vlerësimin dhe menaxhimin e rreziqeve sistemike në nivel të Republikës së Shqipërisë, përfshirë dokumentimin e tyre, të cilat duhet të jenë proporcionale me rreziqet, të marrin parasysh ashpërsinë dhe probabilitetin e tyre dhe të konsiderojnë sfidat specifike të trajtimit të atyre rreziqeve në dritën e mënyrave të mundshme në të cilat ato rreziqe mund të shfaqen dhe materializohen përgjatë zinxhirit të vlerës së IA.

3. Struktura e IA mund të ftojë të gjithë ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm, si dhe autoritetet kompetente përkatëse, të marrin pjesë në hartimin e kodeve të praktikës. Organizatat e shoqërisë civile, industria, akademia dhe aktorë të tjerë relevantë, si ofruesit e mëtejshëm dhe ekspertët e pavarur, mund të mbështesin procesin.

4. AKSHI, në cilësinë e Strukturës për IA-në, në bashkëpunim me Bordin Kombëtar për Inteligjencën Artificiale, synon të sigurojë që kodet e praktikës të përfshijnë të paktën detyrimet e parashikuara në nenet 53 të këtij ligji dhe 55 të këtij ligji, duke përfshirë çështjet e mëposhtme:

5. Struktura e IA do të synojë të sigurojë që pjesëmarrësit në kodet e praktikës të raportojnë rregullisht te Struktura e IA mbi zbatimin e angazhimeve dhe masave të marra dhe rezultatet e tyre, përfshirë matjen sipas treguesve kryesorë të performancës, sipas rastit. Treguesit kryesorë të performancës dhe angazhimet për raportim duhet të reflektojnë dallimet në madhësi dhe kapacitet midis pjesëmarrësve të ndryshëm.

6. Struktura e IA dhe Bordi do të monitorojnë dhe vlerësojnë rregullisht arritjen e objektivave të kodeve të praktikës nga pjesëmarrësit dhe kontributin e tyre në zbatimin e duhur të këtij ligji. Struktura e IA dhe Bordi do të vlerësojnë nëse kodet e praktikës mbulojnë detyrimet e parashikuara në Nenet 53 dhe 55 dhe do të monitorojnë dhe vlerësojnë rregullisht arritjen e objektivave të tyre. Ata do të publikojnë vlerësimin e tyre mbi përshtatshmërinë e kodeve të praktikës.

7. Këshilli i Ministrave mund, me anë të një akti zbatues, të miratojë një kod praktikash dhe t'i japë atij vlefshmëri të përgjithshme brenda Republikën e Shqipërisë. Ai akt zbatues do të miratohet në përputhje me procedurën e shqyrtimit të referuar në nenin 99 të këtij ligji.

8. Struktura e IA mund të ftojë të gjithë ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm që të adhurojnë kodet e praktikës. Për ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm që nuk paraqesin rreziqe sistemike, kjo aderim mund të kufizohet në detyrimet e parashikuara në nenin 53 të këtij ligji, përveç nëse ata deklarojnë shprehimisht interesin për t'u bashkuar me kodin e plotë.

9. Struktura e IA do të inkurajojë dhe lehtësojë, sipas rastit, rishikimin dhe përshtatjen e kodeve të praktikës, veçanërisht në dritën e standardeve në zhvillim. Struktura e IA do të ndihmojë në vlerësimin e standardeve të disponueshme.

KREU VI

MASAT PËR MBËSHTETJEN E INOVACIONIT

Neni 57

Sandbox-et rregullatore për IA

1. Sandbox-i funksionon nën mbikëqyrjen e autoritetit kompetent dhe rregullohet me akt nënligjor
2. Këshilli i Ministrave, me vendim, përcakton krijimin, organizimin, funksionimin, kushtet e pjesëmarrjes, mbikëqyrjen dhe procedurat e sandbox-it rregullator për IA në nivel kombëtar, si dhe autoritetin përgjegjës për administrimin e tij.
3. Autoriteti përgjegjës për administrimin e sandbox-it rregullator për IA mund të ofrojë mbështetje teknike, këshilla dhe mjete për pjesëmarrësit, në përputhje me rregullat e miratuara me vendim të Këshillit të Ministrave.
4. Mund të krijohen gjithashtu sandbox-e të tjera rregullatore për IA në nivel rajonal ose lokal, ose në bashkëpunim me autoritetet kompetente të vendeve të tjera..
5. Komisioneri për Mbrojtjen e të Dhënave mund të krijojë gjithashtu një sandbox rregullator për institucionet, organet, Strukturat dhe agjencitë e Republikës së Shqipërisë, dhe mund të ushtrojë rolet dhe detyrat e autoriteteve kompetente në përputhje me këtë Kre.
6. Këshilli i Ministrave duhet të sigurojë që autoritetet kompetente të përmendura në paragrafët 1 dhe 2 të alokojnë burime të mjaftueshme për të përmbushur këtë nen në mënyrë efektive dhe në kohë. Kur është e përshtatshme, autoritetet kompetente duhet të bashkëpunojnë me autoritete të tjera relevante dhe mund të lejojnë përfshirjen e aktorëve të tjerë brenda ekosistemit të IA-së. Ky nen nuk duhet të ndikojë në sandbox-et e tjera rregullatore të krijuara sipas ligjit të Republikës së

Shqipërisë. Këshilli i Ministrave duhet të sigurojnë një nivel të përshtatshëm bashkëpunimi midis autoriteteve që mbikëqyrin ato sandbox-e të tjera dhe autoriteteve kombëtare kompetente.

7. Sandbox-et rregullatore për IA të krijuara sipas pikës 1 duhet të sigurojnë një mjedis të kontrolluar që promovon inovacionin dhe lehtëson zhvillimin, trajnimin, testimin dhe validimin e sistemeve inovative të IA për një kohë të kufizuar para se ato të vendosen në treg ose të vihen në shërbim në përputhje me një plan specifik sandbox-i të miratuar midis ofruesve ose ofruesve të mundshëm dhe autoritetit kompetent. Të tilla sandbox-e mund të përfshijnë testime në kushte reale të mbikëqyruara brenda tyre.

8. Autoritetet kompetente, sipas rastit, duhet të ofrojnë udhëzime, mbikëqyrje dhe mbështetje brenda sandbox-it rregullator për IA me qëllim identifikimin e rreziqeve, veçanërisht ndaj të drejtave themelore, shëndetit dhe sigurisë, masave të testimit dhe zbutjes dhe efektivitetin e tyre në lidhje me detyrimet dhe kërkesat e këtij ligjidhe, kur është e nevojshme, ligjet e tjera në Republikën e Shqipërisë që mbikëqyren brenda sandbox-it.

9. Autoritetet kompetente duhet të ofrojnë udhëzime për ofruesit dhe ofruesit e mundshëm që marrin pjesë në sandbox-in rregullator të IA-së mbi pritshmëritë rregullatore dhe mënyrën e përmbushjes së kërkesave dhe detyrimeve të përcaktuara në këtë Ligj.

10. Sipas kërkesës së ofruesit ose ofruesit të mundshëm të sistemit të IA, autoriteti kompetent duhet të sigurojë një dëshmi të shkruar për aktivitetet e kryera me sukses në sandbox. Autoriteti kompetent duhet gjithashtu të ofrojë një raport daljeje që detajon aktivitetet e kryera në sandbox dhe rezultatet dhe mësimet e nxjerra. Ofruesit mund të përdorin këtë dokumentacion për të dëshmuar konformitetin e tyre me këtë Rregullim përmes procesit të vlerësimit të konformitetit ose aktiviteve përkatëse të mbikëqyrjes së tregut. Në këtë drejtim, raportet e daljeve dhe dëshmia e shkruar e siguruar nga autoriteti kombëtar kompetent duhet të merren parasysh pozitivisht nga autoritetet e mbikëqyrjes së tregut dhe organet e njoftuara, me qëllim përshpejtimin e procedurave të vlerësimit të konformitetit në një masë të arsyeshme.

11. Duke u mbështetur në dispozitat e konfidencialitetit të Nenit 78, dhe me miratimin e ofruesit ose ofruesit të mundshëm, Këshilli i Ministrave dhe Bordi do të jenë të autorizuar të kenë akses në raportet e daljeve dhe do t'i marrin ato në konsideratë, sipas rastit, gjatë ushtrimit të detyrave të tyre në kuadër të këtij ligji. Nëse si ofruesi ose ofruesi i mundshëm ashtu edhe autoriteti kombëtar kompetent bien dakord shprehimisht, raporti i daljeve mund të bëhet publik nëpërmjet platformës së vetme të informacionit të përmendur në këtë nen.

12. Krijimi i sandbox-eve rregullatore për IA duhet të ketë si qëllim të kontribuojë në objektivat e mëposhtme:

- (a) përmirësimin e sigurisë ligjore për të arritur konformitet rregullator me këtë Rregullim ose, kur është e përshtatshme, me ligjet e tjera të Republikën që zbatohen;
- (b) mbështetjen e ndarjes së praktikave më të mira përmes bashkëpunimit me autoritetet e përfshira në sandbox-in rregullator për IA;
- (c) promovimin e inovacionit dhe konkurrueshmërisë dhe lehtësimin e zhvillimit të një ekosistemi i IA-së;

(d) kontribuimin në mësimin rregullator të bazuar në prova;

(e) lehtësimin dhe përshpejtimin e qasjes në tregun e Republikën e Shqipërisë për sistemet e IA-së, veçanërisht kur ato ofrohen nga ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, përfshirë start-up-et.

13. Autoritetet kombëtare kompetente duhet të sigurojnë që, në masën që sistemet inovative të IA përfshijnë përpunimin e të dhënave personale ose nëse bien nën përgjegjësinë mbikëqyrëse të autoriteteve të tjera kombëtare ose autoriteteve kompetente që ofrojnë ose mbështesin qasjen në të dhëna, autoritetet kombëtare të mbrojtjes së të dhënave dhe ato autoritete të tjera kombëtare ose kompetente të jenë të lidhura me funksionimin e sandbox-it rregullator për IA dhe të përfshihen në mbikëqyrjen e atyre aspekteve në masën e detyrave dhe kompetencave të tyre përkatëse.

14. Sandbox-et rregullatore për IA nuk duhet të ndikojnë në fuqitë mbikëqyrëse ose korrigjuese të autoriteteve kompetente që mbikëqyrin sandbox-et, përfshirë në nivel rajonal ose lokal. Çdo rrezik i rëndësishëm për shëndetin, sigurinë dhe të drejtat themelore të identifikuar gjatë zhvillimit dhe testimit të këtyre sistemeve IA duhet të rezultojë në masa adekuate zbutëse. Autoritetet kombëtare kompetente kanë fuqinë të pezullojnë përkohësisht ose përfundimisht procesin e testimit, ose pjesëmarrjen në sandbox nëse nuk është e mundur një zbutje efektive, dhe duhet të informojnë Strukturën e IA-së për këtë vendim. Autoritetet kombëtare kompetente duhet të ushtrojnë fuqitë e tyre mbikëqyrëse brenda kufijve të ligjit përkatës, duke përdorur kompetencat diskrecionale kur zbatojnë dispozitat ligjore në lidhje me një projekt specifik sandbox rregullator për IA, me qëllim mbështetjen e inovacionit në IA në Republikën e Shqipërisë.

15. Ofruesit dhe ofruesit e mundshëm që marrin pjesë në sandbox-in rregullator për IA mbeten përgjegjës për çdo dëm të shkaktuar gjatë pjesëmarrjes në sandbox, në përputhje me Kodin Civil, legjislacionin për mbrojtjen e konsumatorit, legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale dhe legjislacionin tjetër të zbatueshëm.

16. Sandbox-et rregullatore për IA duhet të projektohen dhe zbatohen në mënyrë që, kur është e përshtatshme, të lehtësojnë bashkëpunimin ndërkufitar midis autoriteteve kombëtare kompetente.

17. Autoritetet kombëtare kompetente duhet të koordinojnë aktivitetet e tyre dhe të bashkëpunojnë brenda kuadrit të Bordit.

18. Autoritetet kombëtare kompetente duhet të informojnë Strukturën e IA-së dhe Bordin për krijimin e një sandbox-i, dhe mund t'u kërkojnë atyre mbështetje dhe udhëzime. Struktura e IA do të bëjë publik një listë të sandbox-eve të planifikuara dhe ekzistuese dhe do ta mbajë atë të përditësuar për të nxitur më shumë ndërveprim në sandbox-et rregullatore për IA dhe bashkëpunim ndërkufitar.

19. Autoritetet kombëtare kompetente duhet të dorëzojnë raporte vjetore të Struktura e IA dhe të Bordit, nga një vit pas krijimit të sandbox-it rregullator për IA dhe çdo vit më pas deri në përfundimin e tij, si dhe një raport përfundimtar. Këto raporte duhet të japin informacion mbi përparimin dhe rezultatet e zbatimit të atyre sandbox-eve, përfshirë praktikën më të mira, incidentet, mësimet e nxjerra dhe rekomandimet për mënyrën e organizimit të tyre dhe, kur është e përshtatshme, mbi zbatimin dhe rishikimin e mundshëm të këtij ligji, përfshirë aktet e tij të deleguara dhe zbatimore, dhe mbi zbatimin e ligjit tjetër në Republikën e Shqipërisë të mbikëqyruar nga autoritetet kompetente brenda sandbox-it. Autoritetet kombëtare kompetente duhet t'i bëjnë këto raporte

vjetore ose përmbledhjet e tyre publike në internet. Këshilli i Ministrave duhet, kur është e përshtatshme, t'i marrë parasysh raportet vjetore gjatë ushtrimit të detyrave të tij sipas këtij ligji.

20. AKSHI, në cilësinë e Strukturës për IA-në, zhvillon dhe administron një ndërfaqe të vetme informuese që përmban informacionin përkatës lidhur me sandbox-et rregullatore për IA, me qëllim që palët e interesuara të kenë akses të qartë dhe të unifikuar në informacion.

Neni 58

Rregullime të detajuara për funksionimin e sandbox-eve rregullatore të IA-së

1. Me qëllim shmangien e fragmentimit në të gjithë Republikën e Shqipërisë, Këshilli i Ministrave do të miratojë akte zbatimi që përcaktojnë rregullimet e detajuara për themelimin, zhvillimin, zbatimin, funksionimin dhe mbikëqyrjen e sandbox-eve rregullatore të inteligjencës artificiale (IA). Aktet zbatimore do të përfshijnë parime të përbashkëta në lidhje me çështjet e mëposhtme:

- (a) kriteret e pranueshmërisë dhe përzgjedhjes për pjesëmarrje në sandbox-in rregullator të IA-së;
 - (b) procedurat për aplikimin, pjesëmarrjen, monitorimin, daljen dhe përfundimin e sandbox-it rregullator të IA-së, duke përfshirë planin e sandbox-it dhe raportin përfundimtar;
 - (c) kushtet dhe afatet që zbatohen për pjesëmarrësit.
2. Këto akte zbatimore do të miratohen në përputhje me procedurën e shqyrtimit të përmendur në nenin 98 të këtij ligji.
3. Aktet zbatimore të përmendura në pikën 1 do të sigurojnë:
- (a) që sandbox-et rregullatore të IA-së të jenë të hapura për çdo ofrues ose ofrues të mundshëm të një sistemi i IA-së që përmbush kriteret e pranueshmërisë dhe përzgjedhjes, të cilat duhet të jenë transparente dhe të drejta, dhe që autoritetet kompetente të informojnë aplikantët për vendimin e tyre brenda tre muajve nga aplikimi;
 - (b) që sandbox-et të lejojnë qasje të gjerë dhe të barabartë dhe të përmbushin kërkesën për pjesëmarrje; ofruesit dhe ofruesit e mundshëm mund të paraqesin gjithashtu aplikime në partneritet me përdorues dhe palë të tjera të rëndësishme;
 - (c) që rregullimet dhe kushtet e detajuara për sandbox-et të mbështesin, sa më shumë që të jetë e mundur, fleksibilitetin e autoriteteve kombëtare për të krijuar dhe operuar sandbox-et e tyre;
 - (d) që qasja në sandbox-in rregullator të jetë falas për NVM-të, përfshirë start-up-et, pa paragjykuar kostot e jashtëzakonshme që autoritetet kompetente mund të rikuperojnë në mënyrë të drejtë dhe proporcionale;
 - (e) që sandbox-et të ndihmojnë ofruesit dhe ofruesit e mundshëm, nëpërmjet rezultateve të mësimit nga sandbox-i, të përmbushin detyrimet e vlerësimit të konformitetit sipas këtij ligji dhe të zbatojnë në mënyrë vullnetare kodet e sjelljes të përmendura në nenin 95 të këtij ligji;
 - (f) që sandbox-et të lehtësojnë përfshirjen e aktorëve të tjerë të rëndësishëm brenda ekosistemit të IA-së, si organet e njoftuara dhe organizatat e standardizimit, NVM-të, përfshirë start-up-et, ndërmarrjet, inovatorët, objektet e testimit dhe eksperimentimit, laboratorët kërkimorë dhe të

eksperimentimit dhe Qendrat Evropiane të Inovacionit Digjital, qendrat e ekselencës, studiues individualë, për të lejuar dhe lehtësuar bashkëpunimin me sektorin publik dhe privat;

- (g) që procedurat, proceset dhe kërkesat administrative për aplikim, përzgjedhje, pjesëmarrje dhe dalje nga sandbox-i të jenë të thjeshta, të kuptueshme dhe të komunikohen qartë, me qëllim lehtësimin e pjesëmarrjes së NVM-ve dhe start-up-eve me kapacitete të kufizuara ligjore dhe administrative, dhe të harmonizohen në të gjithë Republikën e Shqipërisë, për të shmangur fragmentimin, dhe që pjesëmarrja në një sandbox të krijuar nga një autoritet apo nga Komisioneri i Mbrojtjes së të Dhënave të njihet në mënyrë të ndërsjellë dhe të barabartë në të gjithë Republikën e Shqipërisë dhe të ketë të njëjtat pasoja juridike;
- (h) që pjesëmarrja në sandbox-in rregullator të jetë e kufizuar në një periudhë kohore të përshtatshme për kompleksitetin dhe shkallën e projektit dhe që mund të zgjatet nga autoriteti kompetent kombëtar;
- (i) që sandbox-et të ndihmojnë në zhvillimin e mjeteve dhe infrastrukturës për testimin, krahasimin, vlerësimin dhe shpjegimin e dimensioneve të sistemeve IA që janë të rëndësishme për mësimin rregullator, si saktësia, qëndrueshmëria dhe siguria kibernetike, si dhe masa për zbutjen e rreziqeve ndaj të drejtave themelore dhe shoqërisë në përgjithësi.

4. Ofruesit e mundshëm në sandbox-et rregullatore të IA-së, në veçanti NVM-të dhe start-up-et, do të drejtohen, kur është e përshtatshme, drejt shërbimeve para-zbatimit si udhëzime mbi zbatimin e këtij ligji, dhe drejt shërbimeve të tjera me vlerë të shtuar si ndihmë me dokumentet e standardizimit dhe certifikimin, objektet e testimit dhe eksperimentimit, Qendrat Evropiane të Inovacionit Dixhital dhe qendrat e ekselencës.

5. Kur autoritetet kompetente konsiderojnë të autorizojnë testimin në kushte reale, të mbikëqyrura brenda kuadrit të një sandbox-i rregullator të IA-së të krijuar sipas këtij neni, ato do të bien dakord posaçërisht për termat dhe kushtet e këtij testimi me pjesëmarrësit, duke pasur parasysh mbrojtjen e të drejtave themelore, shëndetit dhe sigurisë. Kur është e përshtatshme, ato do të bashkëpunojnë me autoritetet e tjera kompetente kombëtare me qëllim sigurimin e praktikave të qëndrueshme në të gjithë Republikën e Shqipërisë.

Neni 59

Përpunimi i mëtejshëm i të dhënave personale për zhvillimin e sistemeve të caktuara të IA-së në interesin publik në sandbox-in rregullator të IA-së

1. Në sandbox-in rregullator të IA-së, të dhënat personale të mbledhura në mënyrë të ligjshme për qëllime të tjera mund të përpunohen vetëm për qëllimin e zhvillimit, trajnimit dhe testimit të sistemeve të caktuara të IA-së brenda sandbox-it kur plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- (a) Sistemet IA duhet të zhvillohen për mbrojtjen e interesit publik thelbësor nga një autoritet publik ose një person fizik apo juridik dhe në një ose më shumë nga fushat e mëposhtme:
 - (i) siguria publike dhe shëndeti publik, përfshirë zbulimin, diagnostikimin, parandalimin, kontrollin dhe trajtimin e sëmundjeve dhe përmirësimin e sistemeve të kujdesit shëndetësor;

- (ii) një nivel i lartë i mbrojtjes dhe përmirësimit të cilësisë së mjedisit, mbrojtjes së biodiversitetit, mbrojtjes kundër ndotjes, masat për tranzicionin e gjelbër, masat për zbutjen dhe përshtatjen ndaj ndryshimeve klimatike;
 - (iii) qëndrueshmëria e energjisë;
 - (iv) siguria dhe qëndrueshmëria e sistemeve të transportit dhe lëvizshmërisë, infrastrukturës dhe rrjeteve kritike;
 - (v) efikasiteti dhe cilësia e administratës publike dhe shërbimeve publike;
 - (b) të dhënat e përpunuara janë të nevojshme për përmbushjen e një ose më shumë kërkesave të përmendura në Kapitullin III, Seksioni 2, kur ato kërkesa nuk mund të përmbushen në mënyrë efektive duke përpunuar të dhëna të anonimizuara, sintetike ose të dhëna të tjera jo-personale;
 - (c) ekzistojnë mekanizma efektivë monitorimi për të identifikuar nëse lindin rreziqe të mëdha për të drejtat dhe liritë e subjekteve të të dhënave, sipas legjislacionit në fuqi, si dhe mekanizma reagimi për të zbutur menjëherë këto rreziqe dhe, kur është e nevojshme, për të ndaluar përpunimin;
 - (d) çdo e dhënë personale që përpunohet në kontekstin e sandbox-it ruhet në një mjedis funksionalisht të ndarë, të izoluar dhe të mbrojtur, nën kontrollin e ofruesit të mundshëm dhe vetëm personat e autorizuar kanë akses në ato të dhëna;
 - (e) ofruesit mund të ndajnë të dhënat fillestare të mbledhura vetëm në përputhje me ligjin e mbrojtjes së të dhënave të Republikës së Shqipërisë; çdo e dhënë personale e krijuar në sandbox nuk mund të ndahet jashtë tij;
 - (f) çdo përpunim i të dhënave personale në kontekstin e sandbox-it nuk çon në masa ose vendime që ndikojnë subjektet e të dhënave dhe nuk ndikon në zbatimin e të drejtave të tyre të përcaktuara në ligjin e Republikës së Shqipërisë për mbrojtjen e të dhënave;
 - (g) çdo e dhënë personale e përpunuar në sandbox mbrohet me masa të përshtatshme teknike dhe organizative dhe fshihet sapo të përfundojë pjesëmarrja në sandbox ose sapo të dhënat të arrijnë afatin e ruajtjes;
 - (h) regjistrat e përpunimit të të dhënave personale në sandbox mbahen për kohëzgjatjen e pjesëmarrjes, përveç rasteve kur parashikohet ndryshe nga ligji i Republikës së Shqipërisë,
 - (i) përshkrimi i plotë dhe i detajuar i procesit dhe arsytimi pas trajnimit, testimit dhe validimit të sistemit të IA-së ruhet së bashku me rezultatet e testimit si pjesë e dokumentacionit teknik të përmendur në Aneksin IV të këtij ligji;
 - (j) një përmbledhje e shkurtër e projektit të IA-së të zhvilluar në sandbox, objektivat dhe rezultatet e pritshme publikohet në faqen e internetit të autoriteteve kompetente; kjo detyrë nuk përfshin të dhëna operationale sensitive në lidhje me aktivitetet e zbatimit të ligjit, kontrollit kufitar, emigracionit ose autoriteteve të azilit.
2. Për qëllime të parandalimit, hetimit, zbulimit ose ndjekjes penale të veprave penale apo zbatimit të dënimeve penale, përfshirë mbrojtjen ndaj kërcënimeve për sigurinë publike, nën kontrollin dhe përgjegjësinë e autoriteteve të zbatimit të ligjit, përpunimi i të dhënave personale në sandbox-et e IA-së duhet të bazohet në një ligj specifik të Republikës së Shqipërisë dhe i nënshtrohet të njëjtave kushte kumulative siç përmenden në pikën 1.

3. Paragrafi 1 nuk paragjykon ligjin e Republikës së Shqipërisë ose që përjashton përpunimin e të dhënave personale për qëllime të tjera nga ato të përmendura në mënyrë eksplicite në atë ligj, si dhe ligjin që përcakton bazën për përpunimin e të dhënave personale të nevojshme për zhvillimin, testimin ose trajnimin e sistemeve inovative të IA-së ose ndonjë bazë tjetër ligjore, në përputhje me ligjin e Republikës së Shqipërisë për mbrojtjen e të dhënave.

Neni 60

Testimi i sistemeve të IA-së me rrezik të lartë në kushte reale jashtë sandbox-eve rregullatore të IA-së

1. Testimi i sistemeve të IA-së me rrezik të lartë në kushte reale jashtë sandbox-eve rregullatore të IA-së mund të kryhet nga ofruesit ose ofruesit e mundshëm të sistemeve të tilla të përfshira në Aneksin III të këtij ligji, në përputhje me këtë nen dhe planin për testimin në kushte reale të përmendur në këtë nen, pa paragjykuar ndalimet sipas nenit 5 të këtij ligji.

2. Këshilli i Ministrave, me vendim, përcakton elementet e detajuara të planit të testimit në kushte reale, procedurën e miratimit, mbikëqyrjes, raportimit dhe përfundimit të testimit, në përputhje me nenin 98 të këtij ligji, pika 2, të këtij ligji.

3. Ky paragraf nuk paragjykon ligjin e Republikës së Shqipërisë për testimin në kushte reale të sistemeve të IA-së me rrezik të lartë që lidhen me produktet e mbuluara nga legjislacioni i harmonizimit të Republikës së Shqipërisë i përmendur në Aneksin I të këtij ligji.

4. Ofruesit ose ofruesit e mundshëm mund të kryejnë testimin e sistemeve të IA-së me rrezik të lartë të përmendura në Aneksin III të këtij ligji në kushte reale në çdo kohë përpara vendosjes në treg ose vënies në funksionim të sistemit, në mënyrë të pavarur ose në partneritet me një ose më shumë përdorues ose përdorues të mundshëm.

5. Testimi i sistemeve të IA-së me rrezik të lartë në kushte reale sipas këtij neni nuk paragjykon asnjë shqyrtim etik që kërkohet nga ligji i Republikës së Shqipërisë ose ai kombëtar.

6. Ofruesit ose ofruesit e mundshëm mund të kryejnë testimin në kushte reale vetëm kur plotësohen të gjitha kushtet e mëposhtme:

- (a) ofruesi ose ofruesi i mundshëm ka hartuar një plan testimi në kushte reale dhe e ka paraqitur atë pranë autoritetit të mbikëqyrjes së tregut ku do të kryhet testimi;
- (b) autoriteti i mbikëqyrjes së tregut ku do të kryhet testimi ka miratuar testimin dhe planin përkatës; nëse autoriteti nuk ka dhënë përgjigje brenda 30 ditëve, testimi dhe plani konsiderohen të miratuara; në rast se ligji kombëtar nuk lejon miratim të heshtur, testimi mbetet subjekt i një autorizimi;
- (c) ofruesi ose ofruesi i mundshëm, përveç atyre që ofrojnë sistemet me rrezik të lartë të përmendura në pikat 1, 6 dhe 7 të Aneksit III të këtij ligji (në fushat e zbatimit të ligjit, migracionit, azilit dhe menaxhimit të kufijve), si dhe në pikën 2 të Aneksit III të këtij ligji, ka regjistruar testimin në përputhje me nenin 71 të këtij ligji, me një numër unik identifikimi në të gjithë Republika e Shqipërisë-në dhe me informacionin e specifikuar në Aneksin IX të këtij ligji; për sistemet e përmendura në pikat 1, 6 dhe 7, regjistrimi bëhet në seksionin e sigurt dhe

- jopublik të bazës së të dhënave të Republikës së Shqipërisë sipas nenit 49 të këtij ligji(d); për ato në pikën 2 të Aneksit III të këtij ligji, regjistrimi bëhet sipas nenit 49 të këtij ligji;
- (d) ofruesi ose ofruesi i mundshëm që kryen testimin është i vendosur në Republika e Shqipërisë ose ka caktuar një përfaqësues ligjor që është i vendosur në Republika e Shqipërisë;
 - (e) të dhënat e mbledhura dhe të përpunuara për qëllimet e testimit mund të transferohen në shtete të tjera vetëm nëse janë zbatuar masat mbrojtëse të duhura sipas ligjit të Republikës së Shqipërisë;
 - (f) testimi nuk zgjat më shumë sesa është e nevojshme për arritjen e objektivave dhe në çdo rast jo më shumë se gjashtë muaj, me mundësi zgjatjeje për një periudhë shtesë prej gjashtë muajsh, me njoftim paraprak nga ofruesi autoritetit të mbikëqyrjes së tregut, i shoqëruar me një arsyetim për zgjatjen;
 - (g) subjektet e testimit që i përkasin grupeve të cenueshme për shkak të moshës ose paaftësisë mbrohen në mënyrë të përshtatshme;
 - (h) kur testimi organizohet në bashkëpunim me një ose më shumë përdorues ose përdorues të mundshëm, këta të fundit janë informuar për të gjitha aspektet e rëndësishme të testimit dhe kanë marrë udhëzimet për përdorimin e sistemit sipas nenit 13 të këtij ligji; palët duhet të lidhin një marrëveshje që përcakton rolet dhe përgjegjësitë për respektimin e këtij ligjidhe/ose të ligjit tjetër përkatës të Republikës së Shqipërisë;
 - (i) subjektet e testimit kanë dhënë pëlqimin e informuar në përputhje me nenin 61 të këtij ligji, ose, në rastin e zbatimit të ligjit, kur kërkimi i pëlqimit të informuar do të pengonte testimin, testimi dhe rezultatet e tij nuk duhet të kenë asnjë ndikim negativ mbi subjektet, dhe të dhënat e tyre personale duhet të fshihen pas përfundimit të testimit;
 - (j) testimi në kushte reale është i mbikëqyrur në mënyrë efektive nga ofruesi dhe përdoruesit përmes personave të kualifikuar dhe të trajnuar në fushën përkatëse, që kanë kapacitetin dhe autoritetin e nevojshëm;
 - (k) parashikimet, rekomandimet ose vendimet e sistemit të IA-së mund të kthehen pas dhe të injorohen në mënyrë efektive.
7. Çdo subjekt i testimit ose përfaqësuesi i tij ligjor, sipas rastit, mund të tërhiqet nga testimi në çdo kohë, pa pasoja negative dhe pa qenë i detyruar të japë ndonjë arsye, duke revokuar pëlqimin e informuar dhe mund të kërkojë fshirjen e menjëhershme dhe të përhershme të të dhënave të tij personale. Tërheqja e pëlqimit nuk ndikon në aktivitetet që janë kryer deri në atë moment.
8. Në përputhje me nenin 75 të këtij ligji, Këshilli i Ministrave do t'u japin autoriteteve të tyre të mbikëqyrjes së tregut kompetencat për të kërkuar informacion nga ofruesit dhe ofruesit e mundshëm, për të kryer inspektime të papritura në distancë ose në terren, dhe për të kontrolluar mënyrën e kryerjes së testimit dhe sistemet e IA-së përkatëse me rrezik të lartë. Këto autoritete do t'i përdorin kompetencat për të siguruar zhvillim të sigurt të testimeve në kushte reale.
9. Çdo incident serioz i identifikuar gjatë testimit në kushte reale duhet të raportohet te autoriteti kombëtar i mbikëqyrjes së tregut në përputhje me nenin 73 të këtij ligji. Ofruesi duhet të marrë masa të menjëhershme për zbutje të rrezikut ose, nëse kjo nuk është e mundur, të pezullojë ose

përfundojë testimin. Ai duhet të vendosë një procedurë për tërheqjen e shpejtë të sistemit të IA-së në rast përfundimi të testimit.

10. Ofruesit ose ofruesit e mundshëm duhet të njoftojnë autoritetin kombëtar të mbikëqyrjes së tregut për pezullimin ose përfundimin e testimit si dhe për rezultatet përfundimtare.

11. Ofruesi ose ofruesi i mundshëm do të jetë përgjegjës sipas legjislacionit në fuqi për çdo dëm të shkaktuar gjatë testimit në kushte reale.

Neni 61

Pëlqimi i shprehur i informuar për të marrë pjesë në teste në kushte reale jashtë kuadrit rregullator të sandbox-eve për Inteligjencën Artificiale

1. Për qëllimin e testimit në kushte reale sipas nenit 60 të këtij ligji, duhet të merret paraprakisht pëlqimi i informuar dhe i dhënë lirisht nga subjektet e testimit, përpara pjesëmarrjes së tyre, pasi ato të jenë informuar në mënyrë të duhur me informacion të përmbledhur, të qartë, të rëndësishëm dhe të kuptueshëm në lidhje me:

- (a) natyrën dhe objektivat e testimit në kushte reale dhe shqetësimet e mundshme që mund të lidhen me pjesëmarrjen e tyre;
- (b) kushtet në të cilat do të zhvillohet testimi, përfshirë kohëzgjatjen e pritshme të pjesëmarrjes së subjektit ose subjekteve;
- (c) të drejtat e tyre dhe garancitë për pjesëmarrjen e tyre, në veçanti të drejtën për të refuzuar pjesëmarrjen dhe të drejtën për t'u tërhequr nga testimi në çdo kohë, pa pasoja negative dhe pa nevojë për të dhënë ndonjë justifikim;
- (d) rregullimet për kërkesën për kthimin pas ose injorimin e parashikimeve, rekomandimeve ose vendimeve të sistemit të IA-së;
- (e) numrin unik të identifikimit për testimin në kushte reale në nivel kombëtar sipas nenit 60 të këtij ligji(c), dhe të dhënat e kontaktit të ofruesit ose përfaqësuesit të tij ligjor nga ku mund të merret informacion shtesë.

2. Pëlqimi i informuar duhet të jetë i datuar dhe i dokumentuar, dhe një kopje e tij duhet t'u dorëzohet subjekteve të testimit ose përfaqësuesit të tyre ligjor.

Neni 62

Masat për ofruesit dhe përdoruesit, në veçanti NVM-të, përfshirë start-up-et

1. Autoritetet kompetente do të ndërmarrin veprimet e mëposhtme:

- (a) t'u japin NVM-ve, përfshirë start-up-et, që kanë seli të regjistruar ose degë në Republikën e Shqipërisë, akses të përparësuar në sandbox-et rregullatore të IA-së, për aq kohë sa ato plotësojnë kushtet e pranueshmërisë dhe kriteret e përzgjedhjes; ky akses i përparësuar nuk përjashton NVM-të e tjera që gjithashtu i plotësojnë këto kushte nga pjesëmarrja në sandbox;
- (b) të organizojnë aktivitete të veçanta të ndërgjegjësimit dhe trajnimit mbi zbatimin e këtij ligji, të përshtatura për nevojat e NVM-ve, përfshirë start-up-et, përdoruesit dhe, kur është e përshtatshme, autoritetet publike lokale;

- (c) të shfrytëzojnë kanalet ekzistuese të dedikuara dhe, kur është e nevojshme, të krijojnë të reja për komunikim me NVM-të, start-up-et, përdoruesit, inovatorët e tjerë dhe, sipas rastit, autoritetet publike lokale, për të dhënë këshilla dhe për të përgjigjur pyetjeve lidhur me zbatimin e këtij ligji, përfshirë pjesëmarrjen në sandbox-et rregullatore;
 - (d) të lehtësojnë pjesëmarrjen e NVM-ve dhe aktorëve të tjerë të rëndësishëm në procesin e zhvillimit të standardeve.
2. Interesat dhe nevojat specifike të ofruesve NVM, përfshirë start-up-et, do të merren parasysh kur përcaktohen tarifat për vlerësimin e konformitetit sipas nenit 43 të këtij ligji, duke i reduktuar ato në mënyrë proporcionale me madhësinë e tyre, madhësinë e tregut dhe tregues të tjerë përkatës.
3. Struktura e IA-sëdo të ndërmarrë veprimet e mëposhtme:
- (a) të ofrojë modele standarde për fushat e mbuluara nga ky Rregullim, siç specifikohet nga Bordi në kërkesën e tij;
 - (b) të zhvillojë dhe mirëmbajë një platformë të vetme informacioni që ofron informacion të lehtë për t'u përdorur lidhur me këtë Rregullim për të gjithë operatorët në Republika e Shqipërisë;
 - (c) të organizojë fushata të përshtatshme komunikimi për të rritur ndërgjegjësimin rreth detyrimeve që rrjedhin nga ky Rregullim;
 - (d) të vlerësojë dhe promovojë përputhjen e praktikave më të mira në procedurat e prokurimit publik në lidhje me sistemet e IA-së.

Neni 63

Përrjashtime për operatorë specifike

1. Mikro-ndërmarrjet, sipas përkufizimit të legjislacionit në fuqi, mund të përmbushin disa elemente të sistemit të menaxhimit të cilësisë të kërkuar nga neni 17 i këtij ligji në një mënyrë të thjeshtuar, për aq kohë sa ato nuk kanë ndërmarrje partnere apo të lidhura sipas këtij Rekomandimi. Për këtë qëllim, Autoritetet kompetente do të zhvillojë udhëzime mbi elementet e sistemit të menaxhimit të cilësisë që mund të përmbushen në mënyrë të thjeshtuar, duke marrë parasysh nevojat e mikro-ndërmarrjeve, pa ndikuar në nivelin e mbrojtjes apo nevojën për konformitet me kërkesat për sistemet e IA-së me rrezik të lartë.
2. Paragrafi 1 i këtij neni nuk duhet të interpretohet si përjashtim nga përmbushja e ndonjë kërkesë ose detyrimi tjetër të përcaktuar në këtë Rregullim, përfshirë ato të përcaktuara në nenet 9 të këtij ligji, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 72 dhe 73.

KREU VII

QEVERISJA

SEKSIONI 1

Qeverisja

Neni 64

Struktura për Inteligjencën Artificiale

1. AKSHI ushtron funksionin e Strukturës për Inteligjencën Artificiale, me qëllim koordinimin teknik, mbështetjen metodologjike, monitorimin e zbatimit të këtij ligji, nxitjen e ekspertizës dhe zhvillimin e kapaciteteve në Republikën e Shqipërisë në fushën e IA-së.
2. Struktura për Inteligjencën Artificiale, është përgjegjëse për monitorimin, koordinimin, raportimin dhe bashkëpunimin ndërkombëtar.
3. AKSHI, në cilësinë e strukturës për IA-në, dhe autoritetet kompetente bashkëpunojnë me organizata ndërkombëtare dhe partnerë ndërkombëtarë për zbatimin e këtij ligji, brenda fushës së përgjegjësisë së tyre.
4. AKSHI harton raport vjetor mbi zbatimin e këtij ligji dhe ia paraqet Këshillit të Ministrave. Raporti mund të publikohet, duke respektuar legjisllacionin për mbrojtjen e të dhënave personale, sekretin shtetëror, sigurinë kibernetike dhe informacionin konfidencial.

Neni 65

Themelimi dhe struktura e Bordit për Inteligjencën Artificiale

1. Themelohet Bordi Kombëtar për Inteligjencën Artificiale (“Bordi”).
2. Bordi përbëhet nga përfaqësues të ministrive përgjegjëse për fushat kryesore të zbatimit të këtij ligji dhe, sipas rastit, nga institucione qendrore të varësisë me përgjegjësi të drejtpërdrejtë në fushën e IA-së. Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale merr pjesë si vëzhgues. AKSHI, në cilësinë e Strukturës për IA-në, merr pjesë në mbledhjet e Bordit dhe siguron sekretariatit teknik.
3. Përbërja institucionale e Bordit, në nivel pozicioni/funksioni, përcaktohet me vendim të Këshillit të Ministrave. Përfaqësuesit nominalë caktohen nga institucionet përkatëse për një periudhë trevjeçare, me të drejtë ricaktimi një herë.
4. Autoritetet kompetente sigurojnë që përfaqësuesit e tyre në Bord:
 - (a) të kenë kompetencat dhe fuqitë përkatëse në institucionin e tyre për të kontribuar në mënyrë aktive në përmbushjen e detyrave të Bordit, siç përcaktohet në nenin 66 të këtij ligji;
 - (b) të jenë të emëruar si pikë kontakti e vetme ndaj Bordit dhe, kur është e përshtatshme dhe sipas nevojave të Autoriteteve Kompetente, si pikë kontakti për palët e interesuara;
 - (c) të kenë mandatin për të lehtësuar konformitetin dhe koordinimin mes autoriteteve kompetente kombëtare lidhur me zbatimin e këtij ligji, përfshirë mbledhjen e të dhënave dhe informacioneve përkatëse për përmbushjen e detyrave të tyre në Bord.
5. Përfaqësuesit e Bordit miratojnë rregulloren e brendshme me shumicë prej dy të tretash. Rregullorja e brendshme përcakton veçanërisht procedurat e mbledhjeve, mënyrën e vendimmarrjes, konfliktin e interesit dhe rregullat e dokumentimit të veprimtarisë së Bordit.
6. Bordi krijon dy nën-grupe të përhershme për të ofruar një platformë bashkëpunimi dhe shkëmbimi midis autoriteteve të mbikëqyrjes së tregut dhe autoriteteve njoftuese mbi çështjet që lidhen përkatësisht me mbikëqyrjen e tregut dhe organet e njoftuara.

7. Nën-grupi për mbikëqyrjen e tregut do të veprojë si grupi i bashkëpunimit administrativ (ADCO) për këtë Ligj.

8. Bordi mund të krijojë edhe nën-grupe të tjera të përhershme ose të përkohshme, sipas nevojës, për shqyrtimin e çështjeve specifike. Përfaqësues të forumit këshillues të përmendur në nenin 67 të këtij ligji mund të ftohen në këto nën-grupe ose në mbledhje të caktuara të tyre si vëzhgues.

9. Bordi organizohet dhe funksionon në mënyrë që të garantojë objektivitetin dhe paanshmërinë e veprimtarisë së tij.

10. Bordi drejtohet nga Drejtori i Përgjithshëm i Agjencisë Kombëtare të Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), me të drejtë vote. AKSHI siguron sekretariatën e Bordit, thërret mbledhjet me kërkesë të Kryetarit dhe përgatit rendin e ditës.

Neni 66

Detyrat e Bordit

1. Bordi këshillon dhe ndihmon ministritë dhe institucionet e varësisë për të lehtësuar zbatimin e qëndrueshëm dhe efektiv të këtij ligji. Në këtë drejtim, Bordi mund të:

- (a) kontribuojë në koordinimin midis autoriteteve kompetente kombëtare që janë përgjegjëse për zbatimin e këtij ligjidhe, në bashkëpunim me autoritetet përkatëse të mbikëqyrjes së tregut dhe me pëlqimin e tyre, të mbështesë aktivitetet e përbashkëta të këtyre autoriteteve të përmendura në nenin 74 të këtij ligji(11);
- (b) mbledhë dhe ndajë ekspertizë teknike dhe rregullatore si dhe praktikën më të mira
- (c) japë këshilla mbi zbatimin e këtij ligji, veçanërisht lidhur me zbatimin e rregullave për modelet e inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm;
- (d) kontribuojë në harmonizimin e praktikave administrative, përfshirë përjashtimet nga procedurat e vlerësimit të konformitetit të përmendura në nenin 46 të këtij ligji, funksionimin e "sandbox"-eve rregullatore për IA dhe testimet në kushte reale, të përmendura në Nenet 57, 59 dhe 60;
- (e) me kërkesë të institucioneve ose me iniciativë të vet, të japë rekomandime dhe mendime të shkruara për çdo çështje të rëndësishme që lidhet me zbatimin e këtij ligji, duke përfshirë:
 - (i) zhvillimin dhe zbatimin e kodeve të sjelljes dhe kodeve të praktikës, si dhe udhëzimeve të Këshilli i Ministrave;
 - (ii) vlerësimin dhe rishikimin e këtij ligji, përfshirë raportet për incidente serioze (neni 73), funksionimin e bazës së të dhënave (neni 71), përgatitjen e akteve të deleguara apo zbatuese dhe konformitetin me legjislacionin e harmonizuar në Republikës së Shqipërisë të përmendur në Aneksin I të këtij ligji;
 - (iii) specifikimet teknike ose standardet ekzistuese që lidhen me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2;
 - (iv) përdorimin e standardeve të harmonizuara ose specifikimeve të përbashkëta të përmendura në Nenet 40 dhe 41;

- (v) trendet si konkurrueshmëria globale evropiane në fushën e IA, përthithja e IA në Republikën e Shqipërisë dhe zhvillimi i aftësive digjitale;
- (vi) trendet në evolucionin e tipologjisë së zinxhirëve të vlerës për IA, veçanërisht ndikimet në llogaridhënie;
- (vii) nevojën e mundshme për ndryshime në Aneksin III të këtij ligji sipas nenit 7 të këtij ligji dhe për rishikim të mundshëm të nenit 5 të këtij ligji, duke marrë parasysh dëshmitë dhe zhvillimet më të fundit teknologjike;
- (f) mbështesë në promovimin e edukimit mbi IA-në, ndërgjegjësimin publik dhe kuptimin e përfitimeve, rreziqeve, masave mbrojtëse, të drejtave dhe detyrimeve që lidhen me përdorimin e sistemeve IA;
- (g) lehtësojë zhvillimin e kritereve të përbashkëta dhe një mirëkuptim të përbashkët ndërmjet operatorëve të tregut dhe autoriteteve kompetente për konceptet relevante në këtë Ligj, përfshirë kontributin në zhvillimin e standardeve krahasuese;
- (h) bashkëpunojë, sipas rastit, me institucionet, organet, Strukturat dhe agjencitë e tjera të Republikës së Shqipërisë, si dhe me grupet dhe rrjetet përkatëse të ekspertëve, veçanërisht në fushat e sigurisë së produkteve, sigurisë kibernetike, konkurrencës, shërbimeve digjitale dhe të medias, shërbimeve financiare, mbrojtjes së konsumatorit, të dhënave dhe të drejtave themelore;
- (i) kontribuojë në bashkëpunimin efektiv me autoritetet kompetente dhe me organizata ndërkombëtare;
- (j) ndihmojë autoritetet kompetente në zhvillimin e ekspertizës organizative dhe teknike të nevojshme për zbatimin e këtij ligji, përfshirë kontributin në vlerësimin e nevojave për trajnime për stafin përkatës;
- (k) ndihmojë AKSHI-n në mbështetjen e autoriteteve kombëtare për ngritjen dhe zhvillimin e “sandbox”-eve rregullatore për IA dhe lehtësojë bashkëpunimin dhe shkëmbimin e informacionit ndërmjet tyre;
- (l) kontribuojë dhe japë këshilla për zhvillimin e dokumenteve udhëzuese;
- (m) këshillojë në lidhje me çështjet ndërkombëtare në fushën e IA-së;
- (n) japë mendime mbi "alertat e kualifikuara" që lidhen me modelet e përgjithshme të IA-së;
- (o) pranojë mendime nga institucionet mbi këto alerta të kualifikuara dhe për përvojat dhe praktikat kombëtare në monitorimin dhe zbatimin e sistemeve të IA-së, veçanërisht atyre që përfshijnë modele të përgjithshme.

Neni 67

Forumi Këshillues

1. Themelohet një forum këshillues për të siguruar ekspertizë teknike dhe për të këshilluar Bordit, si dhe për të kontribuar në detyrat e tyre sipas këtij ligji.
2. Anëtarësia e forumit këshillues përbëhet nga një përzgjedhje e balancuar e palëve të interesuara, duke përfshirë industrinë, start-up-et, ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, shoqërinë civile dhe

akademinë. Anëtarësia duhet të jetë e balancuar midis interesave tregtare dhe jo-tregtare dhe, brenda interesave tregtare, midis ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme dhe ndërmarrjeve të tjera.

3. Këshilli i Ministrave përcakton procedurat dhe kriteret për përzgjedhjen e anëtarëve të forumit këshillues, duke siguruar përfaqësim të balancuar të palëve të interesuara me ekspertizë në fushën e IA-së, akademisë, shoqërisë civile dhe sektorit privat.

4. Mandati i anëtarëve të forumit është dy vjet, i cili mund të zgjatet deri në maksimum katër vjet.

5. Forumi këshillues harton rregulloren e tij të brendshme. Zgjedh dy bashkryetarë nga anëtarët e tij, në përputhje me kriteret e pikës 2. Mandati i bashkryetarëve është dy vjet, me mundësi rinovimi një herë.

6. Forumi mban takime të paktën dy herë në vit. Mund të ftojë ekspertë dhe palë të tjera të interesuara në takimet e tij.

7. Forumi mund të përgatisë opinionë, rekomandime dhe kontribute të shkruara me kërkesë të Bordit.

8. Forumi mund të krijojë nën-grupe të përhershme ose të përkohshme për shqyrtimin e çështjeve specifike lidhur me objektivat e këtij ligji.

9. Forumi përgatit një raport vjetor për aktivitetet e tij, i cili publikohet.

Neni 68

Paneli Shkencor i Ekspertëve të Pavarur

1. Këshilli i Ministrave përcakton themelimin e një paneli shkencor të ekspertëve të pavarur (“paneli shkencor”) për të mbështetur aktivitetet e zbatimit të këtij ligji. Ky akt miratohet sipas procedurës së shqyrtimit të përmendur në nenin 96 të këtij ligji.

2. Paneli shkencor përbëhet nga ekspertë të përzgjedhur me vendim të Këshillit të Ministrave bazuar në ekspertizën e tyre shkencore ose teknike bashkëkohore në fushën e IA-së dhe duhet të plotësojë kushtet e mëposhtme:

- (a) të kenë ekspertizë dhe kompetencë të veçantë shkencore ose teknike në fushën e IA-së;
- (b) të jenë të pavarur nga çdo ofrues i sistemeve IA ose modeleve të përgjithshme të IA-së;
- (c) të jenë në gjendje të kryejnë detyrat me përkushtim, saktësi dhe objektivitet.

3. Këshilli i Ministrave, në konsultim me Bordit, përcakton numrin e ekspertëve në panel në përputhje me nevojat dhe siguron përfaqësim të drejtë gjinor dhe gjeografik.

4. Paneli shkencor këshillon dhe mbështet AKSHI-n për IA, veçanërisht për detyrat e mëposhtme:

- (a) mbështet zbatimin dhe zbatimin e këtij ligji për modelet dhe sistemet e përgjithshme të IA-së, duke përfshirë:
 - (i) paralajmërimin e AKSHI-t për IA për rreziqe sistemike në nivel në Republikën e Shqipërisë për modelet e përgjithshme të IA-së;
 - (ii) ndihmën në zhvillimin e mjeteve dhe metodologjive për vlerësimin e kapaciteteve të modeleve dhe sistemeve të përgjithshme të IA-së, përfshirë përmes standardeve krahasuese;
 - (iii) këshillimin për klasifikimin e modeleve të përgjithshme të IA-së me rrezik sistematik;

- (iv) këshillimin për klasifikimin e modeleve dhe sistemeve të ndryshme të përgjithshme të IA-së;
- (v) ndihmën në zhvillimin e mjeteve dhe mostrave;
- (b) mbështet punën e autoriteteve të mbikëqyrjes së tregut, me kërkesë të tyre;
- (c) mbështet aktivitetet ndërkufitare të mbikëqyrjes së tregut, pa dëmtuar kompetencat e autoriteteve të mbikëqyrjes së tregut;
- (d) mbështet AKSHI-n për IA në kryerjen e detyrave në kuadër të procedurës së masave mbrojtëse të Republikës së Shqipërisë.

5. Ekspertët e panelit kryejnë detyrat me paanshmëri, objektivitet dhe pavarësi profesionale, ruajnë konfidencialitetin e informacionit dhe të dhënave të marra gjatë kryerjes së punës dhe nuk kërkojnë apo marrin udhëzime nga asnjë autoritet publik ose subjekt privat për përmbajtjen e vlerësimeve të tyre.

6. Akti nënligjor i përmendur në pikën 1 të këtij neni përcakton kushtet, procedurat dhe rregullimet e hollësishme për mënyrën e funksionimit të panelit, nxjerrjen e paralajmërimeve, komunikimin me AKSHI-n në cilësinë e Strukturës për IA-në dhe bashkëpunimin me autoritetet kompetente.

Neni 69

Qasja e Institucioneve në grupin e ekspertëve

1. Institucionet mund të kërkojnë ndihmën e ekspertëve të panelit shkencor për të mbështetur aktivitetet e tyre të zbatimit në kuadër të këtij ligji.
2. Institucionet mund të jenë të detyruara të paguajnë tarifa për këshillat dhe mbështetjen e ofruar nga ekspertët. Struktura dhe niveli i tarifave si dhe shkalla dhe struktura e kostove të rikuperueshme përcaktohen në aktin zbatues të përmendur në nenin 68 të këtij ligji(1), duke marrë parasysh qëllimet e zbatimit të duhur të këtij ligji, efikasitetin e kostove dhe nevojën për të siguruar akses efektiv në ekspertë.
3. Autoritetet kompetente lehtësojnë aksesin në kohë të ekspertëve të panelit në informacionin dhe ekspertizën institucionale të nevojshme, në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale, sigurinë kibernetike, sekretin shtetëror dhe informacionin konfidencial.

SEKSIONI 2

Autoritetet kompetente

Neni 70

Caktimi i autoriteteve kompetente kombëtare dhe pikave të vetme të kontaktit

1. Autoritetet kompetente

Autoritetet përgjegjëse për zbatimin e këtij ligji janë:

- a) Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), si autoritet koordinues teknik;

b) autoriteti përgjegjës për mbikëqyrjen e tregut, i përcaktuar ose i krijuar me vendim të Këshillit të Ministrave;

c) Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, për çështjet që lidhen me të dhënat personale.

d) Autoriteti njoftues, përgjegjës për emërimin dhe mbikëqyrjen e organeve të vlerësimit të konformitetit

2. Roli i AKSHI-t

AKSHI ushtron këto funksione:

- autoritet koordinues dhe pikë e vetme kontakti për inteligjencën artificiale;
- harton standarde dhe udhëzime teknike për sistemet e inteligjencës artificiale;
- administron infrastrukturën digjitale shtetërore që mbështet sistemet e IA-së;
- mbështet institucionet publike në zbatimin e këtij ligji.

AKSHI bashkëpunon me autoritetet e tjera kombëtare dhe ndërkombëtare për çështjet e inteligjencës artificiale.

3. Autoriteti i mbikëqyrjes së tregut ka të drejtë:

- të kërkojë çdo informacion, dokument apo të dhënë nga subjektet e këtij ligji;
- të kryejë inspektive, përfshirë inspektive në vend (on-site);
- të kryejë auditime teknike dhe organizative të sistemeve;
- autoriteti i mbikëqyrjes së tregut merr masa administrative
- të kërkojë akses në algoritme, dokumentacion teknik dhe regjistra;
- të intervistojë personat përgjegjës;
- të bashkëpunojë me autoritete të tjera kombëtare dhe ndërkombëtare.

Kompetencat ushtrohen në përputhje me legjislacionin për mbikëqyrjen e tregut.

4. Komisioneri për të drejtën e informimit dhe mbrojtjen e të dhënave personale

- mbikëqyr përpunimin e të dhënave personale në sistemet e inteligjencës artificiale, në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbrojtjen e të dhënave personale.
- kryen kontrole dhe hetime administrative ndaj operatorëve që përdorin sisteme të inteligjencës artificiale që përpunojnë të dhëna personale.
- vendos sanksione administrative, në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale dhe këtë ligj.
- lëshon udhëzime dhe rekomandime për përdorimin e sistemeve të inteligjencës artificiale në përputhje me mbrojtjen e të dhënave personale.

5. Autoriteti njoftues

- emëron dhe mbikëqyr organet e vlerësimit të konformitetit,
- verifikon përmbushjen e kritereve të tyre,
- pezullon ose tërheq statusin kur është e nevojshme,
- mban regjistrin përkatës dhe bashkëpunon me autoritetet kompetente dhe institucionet e akreditimit.

6. Autoritetet kompetente bashkëpunojnë dhe shkëmbejnë informacion në mënyrë të rregullt për zbatimin efektiv të këtij ligji.

7. Organizimi dhe funksionimi i autoriteteve përcaktohet me vendim të Këshillit të Ministrave.

KREU VIII

DATAVAZA PËR SISTEMET E IA-SË ME RREZIK TË LARTË

Neni 71

Databaza për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të listuara në Aneksin III të këtij ligji

1. Me vendim të Këshillit të Ministrave në përputhje me legjislacionin në fuqi për databazat shtetërore, AKSHI do të krijojë dhe mirëmbajë një databazë që përmban informacionin e përmendur në paragrafët 2 dhe 3 të këtij Neni, në lidhje me sistemet e IA-së me rrezik të lartë të përmendura në nenin 6 të këtij ligji, të cilat janë të regjistruara në përputhje me Nenet 49 dhe 60, si dhe sistemet e IA-së që nuk konsiderohen si me rrezik të lartë sipas nenit 6 të këtij ligji dhe të cilat janë të regjistruara në përputhje me nenin 6 të këtij ligji dhe nenin 49 të këtij ligji. Gjatë përcaktimit të specifikimeve funksionale të kësaj databaze, AKSHI do të konsultohet me ekspertët përkatës, dhe gjatë përditësimit të specifikimeve funksionale do të konsultohet me Bordin.

2. Të dhënat e listuara në Seksionet A dhe B të Aneksit VIII të këtij ligji do të futen në databazë nga ofruesi ose, në rastin e zbatueshëm, nga përfaqësuesi i autorizuar.

3. Të dhënat e listuara në Seksionin C të Aneksit VIII të këtij ligji do të futen në databazë nga vendosësi që është, ose vepron në emër të, një autoritet publik, agjenci ose organ, në përputhje me nenin 49 të këtij ligji(3) dhe .

4. Përveç seksionit të përmendur në nenin 49 të këtij ligji(4) dhe nenin 60 të këtij ligji(4), pika (c), informacioni i përmbajtur në database-n evropiane të regjistruar sipas nenit 49 të këtij ligji do të jetë i aksesueshëm dhe publikisht i disponueshëm në një mënyrë të përshtatshme për përdoruesit. Informacioni duhet të jetë i lehtë për t'u naviguar dhe i lexueshëm nga makinat. Informacioni i regjistruar në përputhje me nenin 60 të këtij ligji do të jetë i aksesueshëm vetëm për autoritetet e mbikëqyrjes së tregut dhe Këshillin e Ministrave, përveç nëse ofruesi i ardhshëm ose ofruesi ka dhënë pëlqimin që informacioni të jetë gjithashtu i aksesueshëm për publikun.

5. Databaza do të përmbajë të dhëna personale vetëm në masën që është e nevojshme për mbledhjen dhe përpunimin e informacionit në përputhje me këtë Ligj. Ky informacion do të përfshijë emrat

dhe të dhënat e kontaktit të personave fizikë që janë përgjegjës për regjistrimin e sistemit dhe kanë autoritet ligjor për të përfaqësuar ofruesin ose vendosësin, sipas rastit.

6. AKSHI do të jetë përgjegjës për kontrollin e kësaj databaze. Ai do të sigurojë mbështetje teknike dhe administrative të përshtatshme për ofruesit, ofruesit e ardhshëm dhe vendosësit. Databaza do të përputhet me kërkesat e vlefshme të aksesueshmërisë.

KREU IX

MBIKËQYRJA PAS HAPJES SË TREGUT, NDARJA E INFORMACIONIT DHE MBIKËQYRJA E TREGUT

SEKSIONI 1

Mbikëqyrja pas hapjes së tregut

Neni 72

Mbikëqyrja pas hapjes së tregut nga ofruesit dhe plani i mbikëqyrjes pas hapjes së tregut për sistemet e IA-së me rrezik të lartë

1. Ofruesit duhet të krijojnë dhe dokumentojnë një sistem mbikëqyrjeje pas hapjes së tregut në mënyrë proporcionale me natyrën e teknologjive të IA-së dhe rreziqet e sistemit të IA-së me rrezik të lartë.

2. Sistemi i mbikëqyrjes pas hapjes së tregut duhet të mbledhë në mënyrë aktive dhe sistematike, të dokumentojë dhe analizojë të dhëna relevante të siguruara nga vendosësit ose të mbledhura nga burime të tjera mbi performancën e sistemeve të IA-së me rrezik të lartë gjatë gjithë kohëzgjatjes së tyre, dhe të lejojë ofruesin të vlerësojë konformitetin e vazhdueshme të sistemeve të IA-së me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2. Kur është e nevojshme, mbikëqyrja pas hapjes së tregut duhet të përfshijë një analizë të ndërveprimit me sisteme të tjera të IA-së. Ky detyrim nuk mbulon të dhënat sensitive operative të vendosësve që janë autoritete ligjzbatuese.

3. Sistemi i mbikëqyrjes pas hapjes së tregut duhet të bazohet në një plan mbikëqyrjeje pas hapjes së tregut. Ky plan do të jetë pjesë e dokumentacionit teknik të përmendur në Aneksin IV të këtij ligji. Këshilli i Ministrave do të miratojë një akt zbatues që përcakton rregulla të detajuara, duke vendosur një model për planin e mbikëqyrjes pas hapjes së tregut dhe listën e elementeve që duhet të përfshihen në plan. Ky akt zbatues do të miratohet në përputhje me procedurën e shqyrtimit të përmendur në nenin 96 të këtij ligji.

4. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të mbuluara nga ligji i harmonizuar i Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji, ku sistemi dhe plani i mbikëqyrjes pas hapjes së tregut janë tashmë vendosur sipas atij ligji, për të siguruar koherencë, shmangie të dyfishimeve dhe minimizim të barrës shtesë, ofruesit mund të zgjedhin të integrojnë, sipas nevojës, elementët e nevojshëm të përshkruar në paragrafët 1, 2 dhe 3 duke përdorur modelin e përmendur në paragraf 3 në sistemet dhe planet tashmë ekzistuese sipas atij ligji, për sa kohë që arrihet një nivel ekuivalent mbrojtjeje.

5. Ky nën-paragraf aplikohet gjithashtu për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të përmendura në pikën 5 të Aneksit III të këtij ligji, të vendosura në treg ose në shërbim nga institucionet financiare që i nënshtrohen kërkesave sipas ligjit të shërbimeve financiare në Republikën e Shqipërisë për qeverisjen e tyre të brendshme, rregullimet ose proceset.

SEKSIONI 2

Ndarja e informacionit mbi incidentet serioze

Neni 73

Raportimi i incidenteve serioze

1. Ofruesit e sistemeve të IA-së me rrezik të lartë të vendosura në tregun e Republikën e Shqipërisë duhet të raportojnë çdo incident serioz autoriteteve të mbikëqyrjes së tregut ku ka ndodhur incidenti.
2. Raporti i përmendur në paragraf 1 duhet të bëhet menjëherë pasi ofruesi të ketë vendosur një lidhje shkakësore midis sistemit të IA-së dhe incidentit serioz ose një mundësi të arsyeshme për ekzistencën e një lidhjeje të tillë, dhe në çdo rast, jo më vonë se 15 ditë pas kohës kur ofruesi ose, në rastin e duhur, vendosësi merr njohuri për incidentin serioz.
3. Afati për raportim duhet të marrë parasysh ashpërsinë e incidentit serioz.
4. Pavarësisht nga pika 2, në rastin e një shkeljeje të përhapur ose një incidenti serioz siç përcaktohet në nenit 3 të këtij ligji, pika (b), raporti duhet të dorëzohet menjëherë, dhe jo më vonë se dy ditë pas njohjes së incidentit nga ofruesi ose vendosësi.
5. Pavarësisht pikës 2, në rast vdekjeje të një personi, raporti duhet të dorëzohet menjëherë pas vendosjes ose dyshimit për lidhjen shkakësore midis sistemit të IA-së me rrezik të lartë dhe incidentit serioz, por jo më vonë se 10 ditë pas ditës kur ofruesi ose vendosësi merr njohuri për incidentin.
6. Kur është e nevojshme për të siguruar raportim në kohë, ofruesi ose vendosësi mund të dorëzojë një raport fillestar të paplotë, i ndjekur nga një raport i plotë.
7. Pas raportimit të një incidenti serioz sipas pikës 1, ofruesi duhet të kryejë menjëherë hetimet e nevojshme lidhur me incidentin dhe sistemin e IA-së në fjalë. Kjo përfshin vlerësimin e rrezikut të incidentit dhe veprime korrigjuese.
8. Ofruesi duhet të bashkëpunojë me autoritetet kompetente dhe, kur është e nevojshme, me organin e njoftuar përkatës gjatë hetimeve dhe nuk duhet të kryejë asnjë hetim që përfshin ndryshimin e sistemit të IA-së në mënyrë që të mos ndikojë në vlerësimin pasues të shkaqeve të incidentit, para se të njoftojë autoritetet kompetente për veprimet e tilla.
9. Pasi të marrë një njoftim për një incident serioz sipas nenit 3 të këtij ligji, pika (c), autoriteti për mbikëqyrjen e tregut duhet të informojë autoritetet ose organet publike kombëtare të përmendura në nenit 77 të këtij ligji(1).

10. Autoriteti i mbikëqyrjes së tregut duhet të marrë masa të përshtatshme, sipas legjislacionit në fuqi, brenda shtatë ditëve nga marrja e njoftimit dhe të ndjekë procedurat e njoftimit siç parashikohet në atë Ligj.

11. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të përmendura në Aneksin III të këtij ligji, të vendosura në treg ose në shërbim nga ofrues që i nënshtrohen instrumenteve ligjore në Republikën e Shqipërisë me detyrime raportimi ekuivalente me ato të këtij ligji, njoftimi i incidenteve serioze do të kufizohet vetëm në ato të përmendura në nenin 3 të këtij ligji, pika (c).

12. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë që janë komponentë sigurie të pajisjeve, ose vetë pajisje, njoftimi i incidenteve serioze do të kufizohet vetëm në ato të përmendura në nenin 3 të këtij ligji, pika (c) të këtij ligji, dhe do të bëhet tek autoriteti kompetent kombëtar i zgjedhur për këtë qëllim.

13. Autoritetet kompetente kombëtare duhet të njoftojnë menjëherë Këshillin e Ministrave për çdo incident serioz, pavarësisht nëse kanë marrë masa apo jo, në përputhje me legjislacionin në fuqi për mbikëqyrjen e tregut.

SEKSIONI 3

Zbatimi

Neni 74

Mbikëqyrja e tregut dhe kontrolli i sistemeve të IA në tregun e Republikës së Shqipërisë

1. Legjislacioni për mbikëqyrjen e tregut, sigurinë e produkteve, vlerësimin e konformitetit, mbrojtjen e konsumatorit, mbrojtjen e të dhënave personale dhe sigurinë kibernetike zbatohet për sistemet e IA-së të përfshira nga ky ligj. Për qëllimet e zbatimit efektiv të këtij ligji:

(a) çdo referencë ndaj një operatori ekonomik në legjislacionin në fuqi për mbikëqyrjen e tregut duhet të kuptohet duke përfshirë të gjithë operatorët e identifikuar në nenin 2 të këtij ligji(1) të këtij ligji;

(b) çdo referencë ndaj një produkti në legjislacionin në fuqi për mbikëqyrjen e tregut duhet të kuptohet duke përfshirë të gjitha sistemet e IA që hyjnë në fushën e zbatimit të këtij ligji.

2. Autoritetet e mbikëqyrjes së tregut duhet të raportojnë çdo vit dhe autoriteteve kombëtare të konkurrencës informacionet e identifikuar gjatë aktiviteteve të mbikëqyrjes së tregut që mund të jenë me interes për zbatimin e ligjit në Republikën e Shqipërisë në fushën e rregullave të konkurrencës. Gjithashtu, ata duhet të raportojnë çdo vit për përdorimin e praktikave të ndaluara që kanë ndodhur gjatë atij viti dhe për masat e ndërmarra.

3. Për sistemet e IA me rrezik të lartë që lidhen me produktet e mbuluara nga legjislacioni i harmonizimit në Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut për qëllimet e këtij ligji është autoriteti përgjegjës për aktivitetet e mbikëqyrjes së tregut të caktuar sipas atyre akteve ligjore.

4. Procedurat e përmendura në nenet 79 të këtij ligji deri 83 të këtij ligjinuk zbatohen për sistemet e IA që lidhen me produktet e mbuluara nga legjislacioni i harmonizimit në Republikës së Shqipërisë të listuar në Seksionin A të Aneksit I të këtij ligji, kur ato akte ligjore tashmë

parashikojnë procedura që sigurojnë një nivel të barabartë mbrojtjeje dhe që kanë të njëjtin qëllim. Në këto raste, zbatohen procedurat sektoriale përkatëse.

5. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë të vendosura në treg, të vëna në shërbim ose të përdorura nga institucionet financiare, autoriteti përgjegjës për mbikëqyrjen sektoriale përcaktohet sipas legjislacionit përkatës financiar. Rregullat e bashkëpunimit me autoritetet kompetente të këtij ligji përcaktohen me vendim të Këshillit të Ministrave ose me marrëveshje bashkëpunimi ndërinstytucionale, sipas rastit.

6. Autoritetet kombëtare të mbikëqyrjes së tregut që mbikëqyrin institucionet e kreditit, duhet të raportojnë pa vonesë Bankës Qendrore çdo informacion të identifikuar gjatë aktiviteteve të tyre të mbikëqyrjes së tregut që mund të jetë me interes për detyrat mbikëqyrëse prudenciale të Bankës Qendrore të Shqipërisë.

7. Për sistemet e IA-së me rrezik të lartë që përpunojnë të dhëna personale ose që përdoren në fusha ku përpunimi i të dhënave personale është thelbësor, autoriteti mbikëqyrës kompetent është Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, brenda kompetencave të përcaktuara nga legjislacioni për mbrojtjen e të dhënave personale.

8. Kur institucionet, organet, Strukturat ose agjencitë e Republikën e Shqipërisë brenda fushës së këtij ligji, Komisioneri për Mbrojtjen e të Dhënave do të veprojë si autoriteti i tyre mbikëqyrës i tregut, përveç në lidhje me Gjykatat në Republikën e Shqipërisë

9. Autoritetet kompetente duhet të lehtësojnë koordinimin midis autoriteteve të mbikëqyrjes së tregut të caktuara sipas këtij ligji dhe autoriteteve ose organeve kombëtare të tjera relevante që mbikëqyrin zbatimin e legjislacionit të harmonizimit në Republikës së Shqipërisë të listuar në Aneksin I të këtij ligji, ose në ligjin tjetër të Republikës së Shqipërisë, që mund të jenë relevante për sistemet e IA me rrezik të lartë të përmendura në Aneksin III të këtij ligji.

10. Autoriteti i mbikëqyrjes së tregut dhe autoritetet e tjera kompetente mund të propozojnë dhe të zhvillojnë veprimtari të përbashkëta, përfshirë inspektime ose hetime të përbashkëta, kur kjo është e nevojshme për zbatimin efektiv të këtij ligji dhe brenda kompetencave të tyre ligjore.

11. Pa çenuar legjislacionin në fuqi autoritetet e mbikëqyrjes së tregut duhet të kenë akses të plotë nga ofruesit në dokumentacionin si dhe në të dhënat e trajnimit, verifikimit dhe testimit të përdorura për zhvillimin e sistemeve të IA me rrezik të lartë, përfshirë, kur është e përshtatshme dhe me kusht sigurimin e masave të sigurisë, përmes ndërfaqeve të programimit të aplikacioneve (API) ose mjeteve teknike dhe mënyrave të tjera të përshtatshme që mundësojnë akses në distancë.

12. Autoritetet e mbikëqyrjes së tregut duhet të kenë akses në kodin burim të sistemit të IA me rrezik të lartë pas një kërkesë të arsyetuar dhe vetëm kur plotësohen të dy kushtet e mëposhtme:

(a) akses në kodin burim është i nevojshëm për të vlerësuar konformitetin e një sistemi të IA me rrezik të lartë me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2; dhe

(b) procedurat e testimit ose auditimit dhe verifikimet bazuar në të dhënat dhe dokumentacionin e siguruar nga ofruesi janë shteruar ose kanë rezultuar të pamjaftueshme.

13. Çdo informacion ose dokumentacion i marrë nga autoritetet e mbikëqyrjes së tregut duhet të trajtohet në përputhje me detyrimet e konfidencialitetit të përcaktuara në nenin 78 të këtij ligji.

Neni 75

Ndihma e ndërsjellë, mbikëqyrja e tregut dhe kontrolli i sistemeve të IA me qëllim të përgjithshëm

1. Kur një sistem IA bazohet në një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm, dhe modeli dhe sistemi janë zhvilluar nga i njëjti ofrues, Struktura e IA-së ka kompetenca për të monitoruar dhe mbikëqyrur konformitetin e atij sistemi i IA-së me detyrimet nën këtë Ligj. Për të kryer detyrat e monitorimit dhe mbikëqyrjes, Struktura e IA-së do të ketë të gjitha fuqitë e një autoriteti të mbikëqyrjes së tregut që parashikohen në këtë Seksion sipas legjisllacionit përkatës..
2. Kur autoritetet përkatëse të mbikëqyrjes së tregut kanë arsye të mjaftueshme të konsiderojnë sistemet e IA me qëllim të përgjithshëm që mund të përdoren direkt nga përdoruesit për të paktën një qëllim të klasifikuar si me rrezik të lartë sipas këtij ligji, si jo të përputhshme me kërkesat e vendosura në këtë Ligj, ato bashkëpunojnë me Strukturën e IA-së për të kryer vlerësime të konformitetit dhe informojnë Bordet dhe autoritetet e tjera të mbikëqyrjes së tregut përkatësisht.
3. Kur një autoritet mbikëqyrës i tregut nuk është në gjendje të përfundojë hetimin e sistemit IA me rrezik të lartë për shkak të pamundësisë për të pasur akses në informacion të caktuar që lidhet me modelin IA me qëllim të përgjithshëm, pavarësisht përpjekjeve të bëra për ta marrë atë informacion, mund të bëjë një kërkesë të arsyetuar ndaj Zyrës së IA-së, për të cilën duhet të bëhet e mundur aksesimi i atij informacioni. Në atë rast, Struktura e IA-së duhet t'i sigurojë autoritetit kërkuar pa vonesë, dhe në çdo rast brenda 30 ditëve, çdo informacion që Struktura e IA-së e konsideron të rëndësishëm për të përcaktuar nëse sistemi i IA-së me rrezik të lartë është jo i përputhshëm. Autoritetet e mbikëqyrjes së tregut duhet të ruajnë konfidencialitetin e informacionit që marrin në përputhje me nenin 78 të këtij ligji të këtij ligji.

Neni 76

Mbikëqyrja e testimit në kushte reale nga autoritetet e mbikëqyrjes së tregut

1. Autoritetet e mbikëqyrjes së tregut kanë kompetenca dhe fuqi për të siguruar që testimi në kushte reale bëhet në përputhje me këtë Ligj.
2. Kur testimi në kushte reale bëhet për sistemet e IA që mbikëqyren brenda një rregulli për sandbox-in e IA-së sipas nenit 58 të këtij ligji, autoritetet e mbikëqyrjes së tregut verifikojnë konformitetin me nenin 60 të këtij ligji si pjesë të rolit të tyre mbikëqyrës për sandbox-in e IA-së. Ata mund, sipas rastit, të lejojnë që testimi në kushte reale të kryhet nga ofruesi ose ofruesi i mundshëm, duke bërë përjashtim nga kushtet e përcaktuara në nenin 60 të këtij ligji(4), pika (f) dhe (g).
3. Kur një autoritet i mbikëqyrjes së tregut është informuar nga ofruesi i mundshëm, ofruesi ose ndonjë palë e tretë për një incident serioz ose ka arsye të mendojë se kushtet e përcaktuara në nenin 60 të këtij ligji dhe 61 nuk janë përmbushur, mund të marrë një vendim nga këto vendime në territorin e tij, sipas rastit:
 - (a) pezullimin ose ndalimin e testimit në kushte reale;

(b) kërkimin nga ofruesi ose ofruesi i mundshëm dhe nga përdoruesi ose përdoruesi i mundshëm të modifikojnë çdo aspekt të testimin në kushte reale.

4. Kur një autoritet i mbikëqyrjes së tregut ka marrë një vendim si në pikën 3 ose ka ngritur një kundërshtim sipas nenit 60 të këtij ligji(4), pika (b), vendimi ose kundërshtimi duhet të tregojë arsyet e tij dhe mënyrën se si ofruesi ose ofruesi i mundshëm mund ta sfidojë atë vendim ose kundërshtim.

5. Kur është e aplikueshme, dhe kur një autoritet i mbikëqyrjes së tregut ka marrë vendimin si në pikën 3, ai duhet të komunikojë arsyet për këtë vendim tek autoritetet e mbikëqyrjes së tregut të vendeve të tjera anëtare ku sistemi i IA-së është testuar në përputhje me planin e testimin.

Neni 77

Detyrimet e autoriteteve për mbrojtjen e të drejtave themelore

1. Autoritetet publike kombëtare ose organet që mbikëqyrin ose zbatojnë respektimin e detyrimeve nën ligjin e Republikën e Shqipërisë që mbrojnë të drejtat themelore, përfshirë të drejtën ndaj diskriminimit, lidhur me përdorimin e sistemeve IA me rrezik të lartë të referuara në Anexin III, kanë fuqi për të kërkuar dhe për të pasur akses në çdo dokumentacion të krijuar ose të mbajtur sipas këtij ligjin në një gjuhë dhe format të aksesueshëm, kur ky akses është i nevojshëm për përmbushjen efektive të mandateve të tyre brenda kufijve të juridiksionit të tyre. Autoriteti publik ose organi përkatës duhet të informojë autoritetin e mbikëqyrjes së për çdo kërkesë të tillë.

2. Kur dokumentacioni i përmendur në pikën 1 është i pamjaftueshëm për të vërtetuar nëse ka ndodhur shkelje e detyrimeve sipas ligjit në Republikën e Shqipërisë që mbrojnë të drejtat themelore, autoriteti publik ose organi i përmendur në pikën 1 mund të bëjë një kërkesë të arsyetuar ndaj autoritetit të mbikëqyrjes së tregut, për të organizuar testimin e sistemit IA me rrezik të lartë përmes mjeteve teknike. Autoriteti i mbikëqyrjes së tregut duhet të organizojë testimin me përfshirjen e ngushtë të autoritetit publik ose organit kërkues brenda një kohe të arsyeshme pas kërkesës.

3. Çdo informacion ose dokumentacion i marrë nga autoritetet publike kombëtare ose organet e përmendura në pikën 1 sipas këtij neni do të trajtohet në përputhje me detyrimet e konfidencialitetit të përcaktuara në nenin 78 të këtij ligji.

Neni 78

Konfidencialiteti

1. Këshilli i Ministrave, autoritetet e mbikëqyrjes së tregut, organet e njoftuara dhe çdo person fizik ose juridik i përfshirë në zbatimin e këtij ligji ruajnë konfidencialitetin e informacionit të marrë, në përputhje me legjislacionin për sekretin tregtar, sekretin shtetëror, mbrojtjen e të dhënave personale, sigurinë kibernetike dhe të drejtën e informimit.

(a) të drejtat e pronës intelektuale dhe informacionin konfidencial të biznesit ose sekretet tregtare të një personi fizik ose juridik, përfshirë kodin burim

(b) zbatimin efektiv të këtij ligji, veçanërisht për qëllimet e inspektimeve, hetimeve ose auditimeve;

- (c) interesat e sigurisë publike dhe kombëtare;
- (d) zhvillimin e procedurave penale ose administrative;
- (e) informacionin e klasifikuar sipas legjislacionit në fuqi.

2. Autoritetet e përfshira në zbatimin e këtij ligjisipas pikës 1 duhet të kërkojnë vetëm të dhëna që janë domosdoshmërisht të nevojshme për vlerësimin e rrezikut që paraqesin sistemet e IA-së dhe për ushtrimin e kompetencave të tyre në përputhje me këtë Ligj. Ata duhet të vendosin masa të përshtatshme dhe efektive të sigurisë kibernetike për të mbrojtur sigurinë dhe konfidencialitetin e informacionit dhe të dhënave të marra, dhe të fshijnë të dhënat e mbledhura sa më shpejt që nuk do të jenë më të nevojshme për qëllimin për të cilin janë marrë, në përputhje me ligjin e zbatueshëm të Republikës së Shqipërisë.

3. Pa çënuar paragrafët 1 dhe 2, informacioni i shkëmbyer në bazë konfidenciale midis autoriteteve kombëtare kompetente nuk duhet të zbulohet pa konsultim paraprak me autoritetin kompetent kombëtar origjinal dhe me përdoruesin, kur sistemet e IA-së me rrezik të lartë të përmendura në pikat 1, 6 ose 7 të Anexës III përdoren nga autoritetet e zbatimit të ligjit, kontrollit kufitar, imigracionit ose azilit dhe kur një zbulim i tillë do të rrezikonte interesat e sigurisë publike dhe kombëtare. Ky shkëmbim informacioni nuk duhet të përfshijë të dhëna operationale të ndjeshme lidhur me veprimtaritë e autoriteteve të zbatimit të ligjit, kontrollit kufitar, imigracionit ose azilit.

4. Kur autoritetet e zbatimit të ligjit, imigracionit ose azilit janë ofrues të sistemeve IA me rrezik të lartë të përmendura në pikat 1, 6 ose 7 të Anexës III, dokumentacioni teknik i përmendur në Anexën IV duhet të qëndrojë brenda ambienteve të atyre autoriteteve. Ata autoritete duhet të sigurojnë që autoritetet e mbikëqyrjes së tregut të referuara në nenin 74 të këtij ligji(8) dhe, siç aplikohet, të kenë, sipas kërkesës, akses të menjëhershëm në dokumentacion ose të marrin një kopje të tij. Vetëm stafi i autoritetit të mbikëqyrjes së tregut që ka nivelin e duhur të sigurisë duhet të ketë të drejtë akses në atë dokumentacion ose kopje të tij.

5. Paragrafët 1, 2 dhe 3 nuk ndikojnë në të drejtat ose detyrimet e autoriteteve kompetente, si dhe të organeve të njoftuara, në lidhje me shkëmbimin e informacionit dhe përhapjen e paralajmërimeve, përfshirë në kuadër të bashkëpunimit ndër-kufitar, dhe as nuk ndikojnë në detyrimet e palëve përkatëse për të siguruar informacion në bazë të ligjit penal të Republikës së Shqipërisë..

6. Autoritetet kompetente, kur është e nevojshme dhe në përputhje me marrëveshjet ndërkombëtare dhe tregtare të zbatueshme, shkëmbejnë informacion konfidencial me autoritetet rregullatore të shteteve të tjera, duke respektuar legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale, sekretin shtetëror dhe informacionin konfidencial.

Neni 79

Procedura në nivel kombëtar për trajtimin e sistemeve IA që paraqesin rrezik

1. Sistemet IA që paraqesin rrezik kuptohen si “produkt që paraqet rrezik”, në masën që ato paraqesin rreziqe për shëndetin ose sigurinë, ose për të drejtat themelore të personave.

2. Kur autoriteti i mbikëqyrjes së tregut ka arsye të mjaftueshme të konsiderojë se një sistem IA paraqet rrezik, siç përmendet në pika 1 të këtij neni, ai duhet të kryejë një vlerësim të sistemit IA në lidhje me konformitetin e tij me të gjitha kërkesat dhe detyrimet e përcaktuara në këtë Ligj. Vëmendje e veçantë i kushtohet sistemeve IA që paraqesin rrezik për grupet e cenueshme. Kur identifikohen rreziqe për të drejtat themelore, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut duhet gjithashtu të informojë dhe të bashkëpunojë plotësisht me autoritetet ose organet publike kombëtare përkatëse, të përmendura në nenin 77 të këtij ligji(1). Operatorët përkatës duhet të bashkëpunojnë sipas nevojës me autoritetin e mbikëqyrjes së tregut dhe me organet publike kombëtare të përmendura në nenin 77 të këtij ligji(1).

3. Nëse gjatë këtij vlerësimi, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut, ose, kur aplikohet, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut në bashkëpunim me organin publik kombëtar të përmendur në nenin 77 të këtij ligji, konstatojnë se sistemi i IA-së nuk është në përputhje me kërkesat dhe detyrimet e përcaktuara në këtë Ligj, ai duhet pa vonesë të kërkojë nga operatori përkatës të ndërmarrë të gjitha veprimet korrektuese të përshtatshme për të bërë sistemin IA në përputhje, të tërheqë sistemin IA nga tregu, ose të bëjë thirrje për tërheqjen e tij brenda një periudhe që mund të përcaktojë autoriteti i mbikëqyrjes së tregut, dhe në çdo rast brenda 15 ditëve pune, ose siç përcaktohet në legjislacionin përkatës të harmonizuar të Republikës së Shqipërisë.

4. Autoriteti i mbikëqyrjes së tregut duhet të informojë përkatësisht organin e njoftuar.

5. Kur autoriteti i mbikëqyrjes së tregut konsideron se mos-konformiteti nuk është e kufizuar vetëm në territorin e tij kombëtar, ai duhet pa vonesë të informojë për rezultatet e vlerësimit dhe veprimet që ka kërkuar nga operatori.

6. Operatori duhet të sigurojë që të gjitha veprimet korrektuese të përshtatshme të ndërmerren për të gjitha sistemet e IA-së të përfshira që ai ka vënë në dispozicion në tregun e Republikës së Shqipërisë.

7. Kur operatori i një sistemi i IA-së nuk ndërmerr veprime korrektuese të mjaftueshme brenda periudhës së përmendur në pika 2, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut duhet të marrë të gjitha masat e përkohshme të përshtatshme për të ndaluar ose kufizuar vënien në dispozicion ose vënien në shërbim të sistemit IA në tregun kombëtar, për të tërhequr produktin ose sistemin IA nga ai treg ose për ta tërhequr atë. Ky autoritet duhet pa vonesë të njoftojë për këto masa.

8. Njoftimi i përmendur në paragraf 5 duhet të përfshijë të gjitha detajet e disponueshme, veçanërisht informacionin e nevojshëm për identifikimin e sistemit IA jo-konform, origjinën e sistemit IA dhe zinxhirin e furnizimit, natyrën e mos-konformitetit së pretenduar dhe rrezikun e përfshirë, natyrën dhe kohëzgjatjen e masave kombëtare të marra dhe argumentet e paraqitura nga operatori përkatës. Autoritetet e mbikëqyrjes së tregut duhet të tregojnë në veçanti nëse mos-konformiteti është për shkak të një ose më shumë prej të mëposhtmeve:

(a) mos-konformitet me ndalimin e praktikave IA të përmendura në nenin 5 të këtij ligji;

(b) mos-përmbushje e një sistemi i IA-së me rrezik të lartë me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2;

(c) mangësi në standardet e harmonizuara ose specifikimet e përbashkëta të përmendura në Nenët 40 dhe 41 që japin supozimin e konformitetit;

(d) mos-konformitet me nenin 50 të këtij ligji.

9. Autoritetet e mbikëqyrjes së tregut, përveç atij që ka nisur procedurën, duhet pa vonesë të informojnë autoritetet kompetente për çdo masë të miratuar dhe për çdo informacion shtesë në dispozicion në lidhje me mos-konformitetin e sistemit IA në fjalë dhe, në rast të mosmarrëveshjes me masën kombëtare të njoftuar, për kundërshtimet e tyre.

10. Kur brenda tre muajve nga marrja e njoftimit të përmendur në paragraf 5 nuk ka pasur kundërshtime nga ndonjë autoritet i mbikëqyrjes së tregut në lidhje me një masë të përkohshme të marrë nga një autoritet i mbikëqyrjes së tregut, masa konsiderohet e justifikuar. Afati tre-mujor i përmendur në këtë paragraf reduktohet në 30 ditë në rast mos-konformitete me ndalimin e praktikave IA të përmendura në nenin 5 të këtij ligji të këtij ligji.

11. Autoritetet e mbikëqyrjes së tregut duhet të sigurojnë që të merren masat kufizuese të përshtatshme ndaj produktit ose sistemit IA në fjalë, si tërheqja e produktit ose sistemit nga tregu, pa vonesë të tepruar.

Neni 80

Procedura për trajtimin e sistemeve të IA të klasifikuara nga ofruesi si jo me rrezik të lartë në zbatimin e Aneksit III të këtij ligji

1. Kur autoriteti i mbikëqyrjes së tregut ka arsye të mjaftueshme të konsiderojë se një sistem IA i klasifikuar nga ofruesi si jo me rrezik të lartë sipas nenit 6 të këtij ligji(3) është në të vërtetë me rrezik të lartë, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut do të kryejë një vlerësim të sistemit IA në fjalë lidhur me klasifikimin e tij si sistem IA me rrezik të lartë, bazuar në kushtet e përcaktuara në nenit 6 të këtij ligji(3) dhe udhëzimet e Autoritetit kompetent.

2. Kur, gjatë këtij vlerësimi, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut gjen se sistemi i IA-së në fjalë është me rrezik të lartë, ai pa vonesë të panevojshme do t'i kërkojë ofruesit përkatës të marrë të gjitha masat e nevojshme për të sjellë sistemin IA në përputhje me kërkesat dhe detyrimet e përcaktuara në këtë Ligj, si dhe të marrë masa korigjuese të përshtatshme brenda një periudhe që autoriteti i mbikëqyrjes së tregut mund të përcaktojë.

3. Kur autoriteti i mbikëqyrjes së tregut konsideron se përdorimi i sistemit IA në fjalë nuk është i kufizuar vetëm në territorin e tij kombëtar, ai do të informojë autoritetet kompetente pa vonesë të panevojshme për rezultatet e vlerësimit dhe për veprimet që i ka kërkuar ofruesit të ndërmarrë.

4. Ofruesi do të sigurojë që të gjitha veprimet e nevojshme të ndërmerren për të sjellë sistemin IA në përputhje me kërkesat dhe detyrimet e përcaktuara në këtë Ligj. Nëse ofruesi i një sistemi i IA-së në fjalë nuk e sjell sistemin IA në përputhje me ato kërkesa dhe detyrime brenda periudhës së referuar në pika 2 të këtij Neni, ofruesi do të jetë subjekt i gjobave sipas nenit 99 të këtij ligji.

5. Ofruesi do të sigurojë që të merren të gjitha masat korigjuese të përshtatshme për të gjitha sistemet e IA-së në fjalë që ai ka vënë në dispozicion në tregun e Republikës së Shqipërisë.

6. Nëse ofruesi i sistemit IA në fjalë nuk merr masa korrigjuese të përshtatshme brenda periudhës së referuar në pika 2 të këtij Neni, do të zbatohen Nenet 79 deri në .

7. Kur gjatë vlerësimit sipas pikës 1 të këtij Neni, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut konstaton se sistemi i IA-së është klasifikuar gabimisht nga ofruesi si jo me rrezik të lartë për të shmangur zbatimin e kërkesave në Kapitullin III, Seksioni 2, ofruesi do të jetë subjekt i gjobave sipas nenit 99 të këtij ligji.

8. Gjatë ushtrimit të kompetencës së tyre për të monitoruar zbatimin e këtij neni dhe në përputhje dshe në përputhje me legjislacionin përkatës, autoritetet e mbikëqyrjes së tregut mund të kryejnë kontrole të përshtatshme, duke marrë parasysh veçanërisht informacionin e ruajtur në bazën e të dhënave të referuar në nenin 71 të këtij ligji të këtij ligji.

Neni 81

Procedura e sigurimit të Republikës së Shqipërisë

1. Kur brenda tre muajve nga marrja e njoftimit të referuar në nenit 79 të këtij ligji, ose brenda 30 ditëve në rastin e mosrespektimit të ndalimit të praktikave të IA të referuara në nenit 5 të këtij ligji, ngrihen kundërshtime nga autoriteti i mbikëqyrjes së tregut ndaj një masë të marrë nga një autoritet tjetër i mbikëqyrjes së tregut, ose kur autoriteti kompetent konsideron se masa është në kundërshtim me ligjin e Republikës së Shqipërisë, autoritetet kompetente pa vonesë të panevojshme do të hyjë në konsultim me autoritetin e mbikëqyrjes së tregut dhe operatorin ose operatorët dhe do të vlerësojë masën kombëtare. Bazuar në rezultatet e këtij vlerësimi, autoriteti kompetent do të vendosë brenda gjashtë muajve, ose brenda 60 ditëve në rastin e mosrespektimit të ndalimit të praktikave të IA të referuara në nenit 5 të këtij ligji, duke filluar nga njoftimi i referuar në nenit 79 të këtij ligji, nëse masa kombëtare është e justifikuar dhe do t'i njoftojë vendimin autoritetit të mbikëqyrjes së tregut. Autoriteti kompetent gjithashtu do t'i informojë të gjitha autoritetet e tjera të mbikëqyrjes së tregut për vendimin e tij.

2. Kur autoriteti mbikëqyrës konsideron se masa e marrë është e justifikuar, autoritetet e tjera kompetente sigurojnë marrjen e masave kufizuese të përshtatshme lidhur me sistemin e IA-së në fjalë, brenda fushës së tyre të përgjegjësisë.

3. Kur masa kombëtare konsiderohet e justifikuar dhe mosrespektimi i sistemit IA i atribuohet mangësive në standardet e harmonizuara ose specifikimet e përbashkëta të referuara në Nenet 40 dhe 41 të këtij ligji, autoriteti kompetent do të aplikojë legjislacionin në fuqi për standartizimin.

Neni 82

Sistemet e IA në përputhje që paraqesin një rrezik

1. Kur, pas kryerjes së një vlerësimi sipas nenit 79 të këtij ligji, pas konsultimit me autoritetin publik kombëtar përkatës të referuar në nenin 77 të këtij ligji, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut gjen se, megjithëse një sistem IA me rrezik të lartë përputhet me këtë Ligj, ai megjithatë paraqet një rrezik për shëndetin ose sigurinë e personave, për të drejtat themelore, ose për aspekte të tjera të mbrojtjes së interesit publik, ai do t'i kërkojë operatorit përkatës të marrë të gjitha masat e përshtatshme për

të siguruar që sistemi i IA-së në fjalë, kur vendoset në treg ose vihet në shërbim, të mos paraqesë më këtë rrezik pa vonesë të panevojshme, brenda një periudhe që ai mund të përcaktojë.

2. Ofruesi ose operatori tjetër përkatës do të sigurojë që masa korigjuese të merret lidhur me të gjitha sistemet e IA-së në fjalë që ka vënë në dispozicion në tregun e Republikën e Shqipërisë brenda afatit të përcaktuar nga autoriteti i mbikëqyrjes së tregut të referuar në pika 1.

3. Autoriteti mbikqyres do të informojnë menjëherë autoritetet kompetente për një konstatim sipas pikës 1. Ajo informacion do të përfshijë të gjitha detajet në dispozicion, veçanërisht të dhënat e nevojshme për identifikimin e sistemit IA në fjalë, origjinën dhe zinxhirin e furnizimit të sistemit IA, natyrën e rrezikut të përfshirë dhe natyrën dhe kohëzgjatjen e masave kombëtare të marra.

4. Autoritetet kompetente do të hyjnë pa vonesë të panevojshme në konsultim me operatorët përkatës dhe do të vlerësojë masat kombëtare të marra. Bazuar në rezultatet e këtij vlerësimi, Autoriteti kompetent do të vendosë nëse masa është e justifikuar dhe, kur është e nevojshme, do të propozojë masa të tjera të përshtatshme.

5. Autoriteti kompetent do të komunikojë menjëherë vendimin e tij te operatorët përkatës.

Neni 83

Mos-përputhja formale

1. Kur autoriteti i mbikëqyrjes së tregut konstaton një rëndësi nga gjetjet e mëposhtme, ai do t'i kërkojë ofruesit përkatës të ndalojë mos-përputhjen në fjalë brenda një periudhe që mund të përcaktojë:

- (a) Vënia e markës CE është bërë në shkelje të nenit 48 të këtij ligji;
- (b) Marka CE nuk është vendosur;
- (c) Deklarata e konformitetit së Republikës së Shqipërisë e referuar në nenit 47 të këtij ligji nuk është hartuar;
- (d) Deklarata e konformitetit së Republikës së Shqipërisë e referuar në nenit 47 të këtij ligji nuk është hartuar saktë;
- (e) Regjistrimi në bazën e të dhënave të Republikës së Shqipërisë të referuar në nenit 71 të këtij ligji nuk është kryer;
- (f) Kur është e zbatueshme, nuk është caktuar një përfaqësues i autorizuar;
- (g) Dokumentacioni teknik nuk është në dispozicion.

2. Kur mos-përputhja e referuar në pika 1 vazhdon, autoriteti i mbikëqyrjes do të marrë masa të përshtatshme dhe proporcionale për të kufizuar ose ndaluar vendosjen në dispozicion në treg të sistemit IA me rrezik të lartë, ose për të siguruar tërheqjen ose largimin e tij nga tregu pa vonesë.

Neni 84

Strukturat mbështetëse për testimin e IA në Republikën e Shqipërisë

1. Këshilli i Ministrave do të caktojë një ose më shumë struktura mbështetëse për testimin e IA në Republikën e Shqipërisë sipas legjislationit kombëtar dhe atij ndërkombëtar.

2. Pa u cenuar detyrat e referuara në pika 1, strukturat mbështetëse të testimit të IA në Republikën e Shqipërisë do të ofrojnë gjithashtu këshilla teknike ose shkencore të pavarura me kërkesë të Bordit, autoritetit kompetent ose autoriteteve të mbikëqyrjes së tregut.

SEKSIONI 4

Masa juridike

Neni 85

E drejta për të depozituar ankesë te autoriteti i mbikëqyrjes së tregut

1. Pa u cenuar mjetet e tjera administrative ose gjyqësore, çdo person fizik ose juridik që ka arsye të konsiderojë se ka pasur shkelje të dispozitave të këtij ligjimund të paraqesë ankesa te autoriteti përkatës i mbikëqyrjes së tregut.
2. Sipas legjislacionit për mbikëqyrjen e tregut, këto ankesa do të merren parasysh për qëllimin e kryerjes së veprimtarive të mbikëqyrjes së tregut, dhe do të trajtohen në përputhje me procedurat e dedikuara të vendosura për këtë nga autoriteti i mbikëqyrjes së tregut.

Neni 86

E drejta për shpjegim të vendimmarrjes individuale

1. Çdo person i prekur nga një vendim që merret nga përdoruesi bazuar në rezultatet e një sistemi i IA-së me rrezik të lartë të listuar në Aneksin III të këtij ligji, me përjashtim të sistemeve të listuara në pikën 2 të tij, dhe i cili prodhon efekte ligjore ose ndikon në mënyrë të ngjashme në mënyrë domethënëse tek ai person, duke e konsideruar këtë ndikim negativ për shëndetin, sigurinë ose të drejtat themelore, ka të drejtë të marrë nga përdoruesi shpjegime të qarta dhe domethënëse mbi rolin e sistemit IA në procedurën e vendimmarrjes dhe elementët kryesorë të vendimit të marrë.
2. Paragrafi 1 nuk zbatohet për përdorimin e sistemeve IA për të cilat përjashtime ose kufizime nga detyrimi i këtij pika rrjedhin nga legjislacioni kombëtar dhe/ose ndërkombëtar.
3. Ky nen zbatohet për atë që drejta e parashikuar në pikën 1 nuk është rregulluar ndryshe nga legjislacioni i posaçëm i Republikës së Shqipërisë.

Neni 87

Raportimi i shkeljeve dhe mbrojtja e personave që raportojnë

1. “Dispozitat e legjislacionit shqiptar në fuqi për sinjalizimin dhe mbrojtjen e sinjalizuesve zbatohen për raportimin e shkeljeve të këtij ligji, si dhe për mbrojtjen e personave që raportojnë ose bëjnë publike këto shkelje.”

SEKSIONI 5

Mbikëqyrja, hetimi, zbatimi dhe monitorimi në lidhje me ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm

Neni 88

Zbatimi i detyrimeve të ofruesve të modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm

1. Këshilli i Ministrave ka kompetenca ekskluzive për të mbikëqyrur dhe zbatuar Kapitullin V, duke marrë parasysh garancitë procedurale sipas nenit 94 të këtij ligji. Këshilli i Ministrave do t'i ngarkojë Zyrës së IA-së zbatimin e këtyre detyrave, pa u cenuar kompetencat organizative të autoritetit kombëtar dhe ndarja e kompetencave midis autoriteteve të tjera Republikën e Shqipërisë

2. Pa u cenuar neni 75, autoritetet e mbikëqyrjes së tregut mund t'i kërkojnë autoritetit kompetent të ushtrojë kompetencat e përcaktuara në këtë Seksion, kur kjo është e nevojshme dhe proporcionale për të ndihmuar në përmbushjen e detyrave të tyre sipas këtij ligji.

Neni 89

Veprimet e monitorimit

1. Për qëllimin e kryerjes së detyrave të ngarkuara nën këtë Seksion, Struktura IA-së mund të marrë masat e nevojshme për të monitoruar zbatimin efektiv dhe konformitetin me këtë Ligj nga ofruesit e modeleve të IA me qëllim të përgjithshëm, duke përfshirë respektimin e tyre ndaj kodeve të miratuara të praktikave.

2. Ofruesit e mëposhtëm (doënstream) kanë të drejtë të paraqesin ankesë duke pretenduar shkelje të këtij ligji. Ankesa duhet të jetë me arsyetim të duhur dhe të tregojë të paktën:

- (a) pikën e kontaktit të ofruesit të modelit të IA me qëllim të përgjithshëm në fjalë;
- (b) një përshkrim të fakteve relevante, dispozitat e këtij ligjiqë janë në fjalë, dhe arsyen pse ofruesi mëposhtëm konsideron se ofruesi i modelit të IA me qëllim të përgjithshëm ka shkelur këtë Ligj;
- (c) çdo informacion tjetër që ofruesi mëposhtëm që ka dërguar kërkesën e konsideron të rëndësishëm, duke përfshirë, kur është e përshtatshme, informacion të mbledhur në iniciativën e vet.

Neni 90

Alarmet për rreziqe sistemike nga paneli shkencor

1. Paneli shkencor mund të japë një alarm të kualifikuar për Strukturën e IA-së kur ka arsye të dyshojë se:

- (a) një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm paraqet një rrezik konkret të identifikueshëm në nivel të Republikës së Shqipërisë; ose
- (b) një model të IA-së me qëllim të përgjithshëm plotëson kushtet e referuara në nenit 51 të këtij ligji.

2. Pas një alarmi të tillë të kualifikuar, Struktura IA-së dhe pasi të ketë informuar Bordin, mund të ushtrojë kompetencat e përcaktuara në këtë Seksion për qëllimin e vlerësimit të çështjes. Struktura IA-së do të informojë Bordin për çdo masë sipas Neneve 91 deri 94.

3. Një alarm i kualifikuar duhet të jetë me arsyetim të duhur dhe të tregojë të paktën:

- (a) pikën e kontaktit të ofruesit të modelit të IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik në fjalë;
- (b) një përshkrim të fakteve relevante dhe arsyet për alarmin nga paneli shkencor;

(c) çdo informacion tjetër që paneli shkencor e konsideron të rëndësishëm, duke përfshirë, kur është e përshtatshme, informacion të mbledhur në iniciativën e vet.

Neni 91

E drejta për të kërkuar dokumentacion dhe informacion

1. Struktura IA-s mund t'i kërkojë ofruesit të modelit të IA me qëllim të përgjithshëm në fjalë të vërë në dispozicion dokumentacionin e hartuar prej tij në përputhje me nenet 53 të këtij ligji dhe 55, ose çdo informacion shtesë që është i nevojshëm për të vlerësuar konformitetin e ofruesit me këtë Ligj.
2. Para se të dërgojë kërkesën për informacion, Struktura IA-së mund të nisë një dialog të strukturuar me ofruesin e modelit të IA me qëllim të përgjithshëm.
3. Me një kërkesë të arsyetuar nga paneli shkencor, autoriteti kompetent mund të lëshojë një kërkesë për informacion drejtuar një ofruesi të modelit të IA me qëllim të përgjithshëm, kur qasja në informacion është e nevojshme dhe proporcionale për përmbushjen e detyrave të panelit shkencor sipas nenit 68 të këtij ligji.
4. Kërkesa për informacion do të përmbajë bazën ligjore dhe qëllimin e kërkesës, do të specifikojë informacionin e kërkuar, do të caktojë një afat brenda të cilit duhet të jepet informacioni, dhe do të tregojë gjobat e përcaktuara në nenin 97 të këtij ligji për dhënien e informacionit të pasaktë, të paplotë ose të rremë.
5. Ofruesi i modelit të IA me qëllim të përgjithshëm në fjalë, ose përfaqësuesi i tij, duhet të ofrojë informacionin e kërkuar. Në rastin e personave juridikë, kompanive apo firmave, ose kur ofruesi nuk ka personalitet juridik, personat e autorizuar me ligj ose me statutin përkatës do të japin informacionin në emër të ofruesit të modelit të IA në fjalë. Avokatët e autorizuar mund të japin informacion në emër të klientëve të tyre, por klientët mbeten plotësisht përgjegjës nëse informacioni i dhënë është i paplotë, i pasaktë ose i rremë.

Neni 92

E drejta për të kryer vlerësime

1. Struktura IA-së, pas konsultimit me Bordin, mund të kryejë vlerësime të modelit të IA me qëllim të përgjithshëm në fjalë:
 - (a) për të vlerësuar konformitetin e ofruesit me detyrimet sipas këtij ligji, kur informacioni i mbledhur në përputhje me nenin 91 të këtij ligji është i pamjaftueshëm; ose
 - (b) për të hetuar rreziqe sistemike në nivel Republikës së Shqipërisë nga modelet e IA me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik, veçanërisht pas një alarmi të kualifikuar nga paneli shkencor në përputhje me pikën 1 shkronja (a) të nenit 90 të këtij ligji.
2. Këshilli i Ministrave mund të vendosë të caktojë ekspertë të pavarur për të kryer vlerësimet në emër të tij, duke përfshirë edhe ekspertë nga paneli shkencor i krijuar sipas nenit 68 të këtij ligji. Ekspertët e pavarur të caktuar për këtë detyrë duhet të përmbushin kriteret e përcaktuara në nenin 68 të këtij ligji.

3. Për qëllimet e pikës 1, autoriteti kompetent mund të kërkojë qasje në modelin përkatës të IA me qëllim të përgjithshëm përmes API-ve ose mjeteve dhe mënyrave teknike të përshtatshme, përfshirë edhe kodin burimor.

4. Kërkesa për qasje duhet të përmbajë bazën ligjore, qëllimin dhe arsyet e kërkesës, të caktojë afatin për ofrimin e qasjes dhe të tregojë gjobat sipas nenit 95 të këtij ligji për mosdhënie të qasjes.

5. Ofruesit e modelit të IA me qëllim të përgjithshëm në fjalë, ose përfaqësuesit e tyre, duhet të ofrojnë qasjen e kërkuar. Në rastin e personave juridikë, kompanive ose firmave, ose kur ofruesi nuk ka personalitet juridik, personat e autorizuar me ligj ose me statut do të japin qasjen në emër të ofruesit të modelit të IA përkatës.

6. Këshilli i Ministrave do të miratojë akte zbatimi që përcaktojnë rregullat e hollësishme dhe kushtet për vlerësimet, përfshirë edhe mënyrat e përfshirjes së ekspertëve të pavarur dhe procedurën për përzgjedhjen e tyre. Këto akte zbatimi do të miratohen në përputhje me procedurën e shqyrtimit të përmendur në nenin 98 të këtij ligji.

7. Para se të kërkojë qasje në modelin përkatës të IA me qëllim të përgjithshëm, Struktura IA-së mund të nisë një dialog të strukturuar me ofruesin e modelit për të mbledhur më shumë informacion mbi testimin e brendshëm të modelit, masat e brendshme të sigurisë për parandalimin e rreziqeve sistemike dhe procedura apo masa të tjera të brendshme që ofruesi ka ndërmarrë për të zbutur këto rreziqe.

Neni 93

E drejta për të kërkuar masa

Kur është e nevojshme autoriteti kompetent mund t'i kërkojë ofruesve që të:

(a) marrin masa të përshtatshme për të përmbushur detyrimet e përcaktuara në nenet 53 të këtij ligji dhe 54;

(b) zbatojnë masa zbutëse, kur vlerësimi i kryer në përputhje me nenin 92 të këtij ligji ka sjellë shqetësim serioz dhe të argumentuar për një rrezik sistematik në nivel kombëtar;

(c) kufizojnë vënien në dispozicion në treg, tërheqin ose rikujtojnë modelin.

1. Para se të kërkohet një masë, Struktura e IA-së mund të nisë një dialog të strukturuar me ofruesin e modelit të IA me qëllim të përgjithshëm.

2. Nëse, gjatë dialogut të strukturuar të përmendur në pikën 2, ofruesi i modelit të IA me rrezik sistematik ofron angazhime për të zbatuar masa zbutëse për të adresuar një rrezik sistematik në nivel kombëtar, autoriteti kompetent mund, me vendim, t'i bëjë këto angazhime detyruese dhe të deklarojë se nuk ka më baza për masa të mëtejshme.

Neni 94

Të drejtat procedurale të operatorëve ekonomikë të modelit të AI me qëllim të përgjithshëm

“Për ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm zbatohen, mutatis mutandis, dispozitat e legjislacionit në fuqi për të drejtat procedurale të operatorëve ekonomikë në fushën e mbikëqyrjes së tregut, me përshtatjet e nevojshme sipas natyrës së modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm, pa cenuar të drejtat procedurale specifike të parashikuara në këtë ligj.”

KREU X

KODET E SJELLJES DHE UDHËZIMET

Neni 95

Kodet e sjelljes për zbatimin vullnetar të kërkesave specifike

1. Autoritetet kompetente, në bashkëpunim me AKSHI-në si autoritet koordinues teknik, inkurajojnë dhe lehtësojnë hartimin e kodeve të sjelljes, përfshirë mekanizmat përkatës të qeverisjes, me qëllim nxitjen e zbatimit vullnetar, për sistemet e inteligjencës artificiale që nuk klasifikohen si sisteme me rrezik të lartë, të disa ose të gjitha kërkesave të përcaktuara në Kreun III, Seksioni 2, duke marrë në konsideratë zgjidhjet teknike të disponueshme dhe praktikatat më të mira të industrisë.

2. Autoritetet kompetente dhe AKSHI lehtësojnë hartimin e kodeve të sjelljes që lidhen me zbatimin vullnetar të kërkesave specifike për sistemet e inteligjencës artificiale, përfshirë edhe nga përdoruesit e tyre, bazuar në objektiva të qarta dhe tregues të matshëm të performancës për vlerësimin e arritjes së këtyre objektivave, duke përfshirë, por pa u kufizuar në:

a) elemente të zbatueshme të standardeve, parimeve etike dhe praktikave të besueshme për inteligjencën artificiale;

b) vlerësimin dhe minimizimin e ndikimit të sistemeve të inteligjencës artificiale mbi mjedisin dhe qëndrueshmërinë, përfshirë përdorimin efikas të energjisë dhe teknikat për projektim, trajnim dhe përdorim efikas të sistemeve të inteligjencës artificiale;

c) promovimin e njohurive dhe aftësive në fushën e inteligjencës artificiale, veçanërisht për personat e përfshirë në zhvillimin, administrimin dhe përdorimin e sistemeve të inteligjencës artificiale;

d) nxitjen e projektimit gjithëpërfshirës dhe të larmishëm të sistemeve të inteligjencës artificiale, përfshirë përmes përfshirjes së ekipeve me diversitet profesional dhe social, si dhe të palëve të interesuara gjatë procesit të zhvillimit;

e) vlerësimin dhe parandalimin e ndikimeve negative ndaj personave ose grupeve në nevojë për mbrojtje të veçantë, përfshirë personat me aftësi të kufizuara, si dhe respektimin e parimit të barazisë dhe mosdiskriminimit.

3. Kodet e sjelljes mund të hartohen nga ofruesit ose përdoruesit e sistemeve të inteligjencës artificiale, individualisht ose nëpërmjet organizatave që i përfaqësojnë ata, përfshirë me pjesëmarrjen e institucioneve publike, organizatave të shoqërisë civile, institucioneve akademike dhe palëve të tjera të interesuara.

4. Kodet e sjelljes mund të zbatohen për një ose më shumë sisteme të inteligjencës artificiale, duke marrë parasysh qëllimin dhe karakteristikat e tyre të përbashkëta.

5. Gjatë nxitjes dhe lehtësimit të hartimit të kodeve të sjelljes, autoritetet kompetente dhe AKSHI marrin në konsideratë nevojat dhe interesat specifike të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, përfshirë ndërmarrjet fillestare (start-up).

Neni 96

Udhëzime për zbatimin e këtij ligji

1. Autoritetet kompetente, në përputhje me fushat e tyre të përgjegjësisë dhe në bashkëpunim me AKSHI-në si autoritet koordinues teknik, mund të hartojnë dhe publikojnë udhëzime për zbatimin praktik të këtij ligji, veçanërisht në lidhje me:

a) zbatimin e kërkesave dhe detyrimeve të përcaktuara në nenet 8 deri në 15 dhe në nenin 25 të këtij ligji;

b) praktikat e ndaluara të përcaktuara në nenin 5 të këtij ligji;

c) zbatimin praktik të dispozitave që lidhen me ndryshimet thelbësore të sistemeve të inteligjencës artificiale;

d) zbatimin praktik të detyrimeve të transparencës të përcaktuara në nenin 50 të këtij ligji;

e) marrëdhënien e këtij ligji me legjislacionin shqiptar të harmonizuar me *acquis* të Bashkimit Evropian, si dhe me legjislacionin kombëtar, me qëllim garantimin e koherencës në zbatimin e tyre;

f) zbatimin e përkufizimit të sistemit të inteligjencës artificiale sipas nenit 3, pika 1, të këtij ligji.

2. Gjatë hartimit të këtyre udhëzimeve, autoritetet kompetente i kushtojnë vëmendje të veçantë nevojave të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, përfshirë ndërmarrjet fillestare (start-up), autoriteteve publike dhe sektorëve që mund të preken më shumë nga zbatimi i këtij ligji.

3. Udhëzimet e parashikuara në këtë nen marrin në konsideratë zhvillimet teknologjike në fushën e inteligjencës artificiale, standardet e harmonizuara dhe specifikimet e përbashkëta të miratuara sipas këtij ligji, si dhe standardet ose specifikimet teknike të zbatueshme në Republikën e Shqipërisë.

4. Autoritetet kompetente mund të përditësojnë udhëzimet e miratuara sipas paragrafit 1 të këtij neni, me iniciativën e tyre ose me kërkesë të institucioneve përgjegjëse, kur kjo vlerësohet e nevojshme për garantimin e zbatimit efektiv të këtij ligji.

KREU XI

Neni 97

Sanksionet administrative dhe masat e zbatimit

1. Autoritetet kompetente, në përputhje me këtë ligj dhe legjislacionin në fuqi për procedurat administrative, përcaktojnë dhe zbatojnë masa administrative dhe sanksione për shkeljet e dispozitave të këtij ligji nga operatorët, përfshirë paralajmërime, masa korigjuese, kufizime administrative dhe gjoba administrative.
2. Sanksionet dhe masat administrative duhet të jenë efektive, proporcionale dhe parandaluese, duke marrë në konsideratë natyrën e veprimtarisë, interesin publik, si dhe interesat dhe kapacitetet ekonomike të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme, përfshirë ndërmarrjet fillestare (start-up).
3. Procedurat për vendosjen, ekzekutimin dhe ankimin e sanksioneve administrative sipas këtij ligji kryhen në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë dhe legjislacionin në fuqi për kundërvajtjet administrative.
4. Mosrespektimi i ndalimeve të praktikave të inteligjencës artificiale të përcaktuara në nenin 5 të këtij ligji dënohet me gjobë administrative nga 5 000 000 (pesë milionë) lekë deri në 40 000 000 (dyzet milionë) lekë.
5. Kur shkelësi është person juridik ose ndërmarrje, masa e gjobës mund të përcaktohet deri në 7% të xhiros vjetore të vitit financiar paraardhës, nëse kjo shumë është më e lartë se kufiri maksimal i gjobës së përcaktuar në paragrafin e parë të këtij neni.
6. Mosrespektimi i dispozitave të mëposhtme nga operatorët ekonomikë ose organet e vlerësimit të konformitetit dënohet me gjobë administrative nga 2 000 000 (dy milionë) lekë deri në 20 000 000 (njëzet milionë) lekë, ose deri në 3% të xhiros vjetore të vitit financiar paraardhës, kur kjo shumë është më e lartë:
 - a) detyrimet e ofruesve sipas nenit 16;
 - b) detyrimet e përfaqësuesve të autorizuar sipas nenit 22;
 - c) detyrimet e importuesve sipas nenit 23;
 - d) detyrimet e shpërndarësve sipas nenit 24;
 - e) detyrimet e përdoruesve sipas nenit 26;
 - f) kërkesat dhe detyrimet e organeve të vlerësimit të konformitetit sipas këtij ligji;

g) detyrimet për transparencë sipas nenit 50 të këtij ligji.

7. Dhënia e informacionit të pasaktë, të paplotë ose mashtrues ndaj autoriteteve kompetente ose organeve të vlerësimit të konformitetit dënohet me gjobë administrative nga 500 000 (pesëqind mijë) lekë deri në 10 000 000 (dhjetë milionë) lekë ose deri në 1% të xhiros vjetore të vitit financiar paraardhës, kur kjo shumë është më e lartë.

8. Për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme, përfshirë ndërmarrjet fillestare (start-up), autoritetet kompetente marrin në konsideratë proporcionalitetin e masës administrative dhe ndikimin ekonomik të saj, duke zbatuar kufijtë më të ulët të gjobave të përcaktuara në këtë nen, kur kjo është e përshtatshme.

9. Gjatë përcaktimit të masës administrative ose të gjobës, autoriteti kompetent merr në konsideratë të gjitha rrethanat relevante të rastit konkret, përfshirë:

- a) natyrën, rëndësinë, kohëzgjatjen dhe pasojat e shkeljes;
- b) numrin e personave të prekur dhe nivelin e dëmit të shkaktuar;
- c) masat administrative të vendosura më parë për të njëjtën shkelje;
- d) madhësinë, xhiron vjetore dhe pozicionin në treg të operatorit;
- e) përfitimet financiare ose shmangien e humbjeve si rezultat i shkeljes;
- f) nivelin e bashkëpunimit të operatorit me autoritetet kompetente;
- g) masat teknike dhe organizative të zbatuara për parandalimin ose minimizimin e dëmit;
- h) mënyrën e zbulimit të shkeljes, përfshirë rastet e vetëraportimit;
- i) karakterin e qëllimshëm ose nga pakujdesia të shkeljes;
- j) çdo masë korrigjuese të ndërmarrë nga operatori për zbutjen e pasojave.

10. Autoritetet publike dhe institucionet shtetërore përgjigjen për shkeljet e këtij ligji në përputhje me legjislacionin në fuqi për përgjegjësinë administrative dhe disiplinore.

11. Vendimet për vendosjen e sanksioneve administrative mund të ankimohen në përputhje me legjislacionin në fuqi për procedurat administrative dhe gjykimin administrativ.

12. Zbatimi i masave administrative sipas këtij neni garanton respektimin e parimit të proporcionalitetit, të drejtës për t'u dëgjuar, të drejtës për informim dhe të drejtës për mjete efektive juridike, në përputhje me Kushtetutën e Republikës së Shqipërisë dhe Kodin e Procedurave Administrative.

13. Autoritetet kompetente mbajnë regjistër për masat administrative dhe sanksionet e vendosura sipas këtij ligji dhe publikojnë periodikisht informacion statistikor, në përputhje me legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale dhe të drejtën e informimit.

Neni 98

Masat administrative ndaj institucioneve dhe autoriteteve publike

1. Autoritetet kompetente, në përputhje me kompetencat e tyre ligjore, mund të vendosin masa administrative dhe gjoha ndaj institucioneve publike, organeve, agjencive dhe personave juridikë publikë që bien në fushën e zbatimit të këtij ligji.

2. Gjatë përcaktimit të vendosjes së masës administrative dhe të shumës së gjobës, merren në konsideratë të gjitha rrethanat përkatëse të rastit konkret, duke përfshirë:

a) natyrën, rëndësinë, kohëzgjatjen dhe pasojat e shkeljes, duke marrë në konsideratë qëllimin dhe përdorimin e sistemit të inteligjencës artificiale, si dhe numrin e personave të prekur ose nivelin e dëmit të shkaktuar;

b) shkallën e përgjegjësisë së institucionit ose autoritetit publik, duke vlerësuar masat teknike dhe organizative të zbatuara;

c) masat e ndërmarra për të parandaluar ose zbutur dëmin ndaj personave të prekur;

d) nivelin e bashkëpunimit me autoritetin kompetent për korrigjimin e shkeljes dhe minimizimin e pasojave negative;

e) ekzistencën e shkeljeve të mëparshme të ngjashme;

f) mënyrën e evidentimit ose raportimit të shkeljes, përfshirë rastet e vetëraportimit;

g) buxhetin dhe kapacitetet financiare të institucionit ose autoritetit publik.

3. Mosrespektimi i ndalimeve të praktikave të ndaluara të inteligjencës artificiale sipas nenit 5 të këtij ligji dënohet me gjobë administrative deri në 15 000 000 (pesëmbëdhjetë milionë) lekë.

4. Mosrespektimi i kërkesave ose detyrimeve të tjera të përcaktuara në këtë ligj, përveç atyre të parashikuara në nenin 5, dënohet me gjobë administrative deri në 7 000 000 (shtatë milionë) lekë.

5. Para marrjes së vendimit përfundimtar, autoriteti kompetent garanton të drejtën e institucionit ose autoritetit publik për t'u dëgjuar dhe për të paraqitur prova, pretendime dhe shpjegime në lidhje me shkeljen e pretenduar, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë.

6. Vendimi bazohet vetëm mbi faktet, provat dhe rrethanat për të cilat palës i është dhënë mundësia të shprehet.
7. Gjatë procedurës administrative garantohen të drejtat e mbrojtjes dhe e drejta për akses në dokumentacionin administrativ, në përputhje me legjislacionin në fuqi për procedurat administrative, mbrojtjen e të dhënave personale dhe mbrojtjen e sekretit tregtar ose informacionit të klasifikuar.
8. Të ardhurat e mbledhura nga gjobat administrative sipas këtij neni derdhen në Buxhetin e Shtetit, në përputhje me legjislacionin në fuqi për menaxhimin financiar dhe buxhetor.
9. Vendosja e masave administrative nuk duhet të cenojë ushtrimin normal të funksioneve publike të institucionit ose autoritetit ndaj të cilit është marrë masa.
10. Autoritetet kompetente mbajnë evidencë për masat administrative të vendosura sipas këtij neni dhe publikojnë periodikisht të dhëna statistikore mbi zbatimin e tyre, në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 99

Gjobat administrative për ofruesit e modeleve të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm

1. Autoriteti kompetent, në përputhje me kompetencat e përcaktuara në këtë ligj, mund të vendosë gjoba administrative ndaj ofruesve të modeleve të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm deri në 3% të xhiros totale vjetore të vitit financiar paraardhës ose deri në 150 000 000 (njëqind e pesëdhjetë milionë) lekë, cilado që është më e lartë, kur konstaton se ofruesi ka kryer me dashje ose nga pakujdesia një nga shkeljet e mëposhtme:
 - a) ka shkelur dispozitat përkatëse të këtij ligji;
 - b) nuk ka përmbushur kërkesat për paraqitjen e dokumentacionit ose informacionit të kërkuar nga autoriteti kompetent, ose ka paraqitur informacion të pasaktë, të paplotë ose mashtrues;
 - c) nuk ka zbatuar masat administrative ose korrigjuese të urdhëruara nga autoriteti kompetent sipas këtij ligji;
 - d) ka refuzuar ose penguar aksesin e autoritetit kompetent në modelin e inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm ose në dokumentacionin teknik të nevojshëm për kryerjen e vlerësimeve dhe verifikimeve përkatëse.

2. Në përcaktimin e masës së gjobës administrative merren në konsideratë natyra, rëndësia, kohëzgjatja dhe pasojat e shkeljes, duke respektuar parimin e proporcionalitetit dhe duke marrë në konsideratë çdo masë korigjuese ose angazhim të ndërmarrë nga operatori për përputhshmëri me këtë ligj.

3. Para marrjes së vendimit për vendosjen e gjobës administrative, autoriteti kompetent i komunikon paraprakisht operatorit të interesuar gjetjet administrative dhe faktet e konstatuara, duke i dhënë mundësinë të paraqesë pretendimet dhe shpjegimet e tij, në përputhje me Kodin e Procedurave Administrative të Republikës së Shqipërisë.

4. Gjobat administrative të vendosura sipas këtij neni duhet të jenë efektive, proporcionale dhe parandaluese.

5. Autoriteti kompetent mban evidencë për masat administrative dhe gjobat e vendosura sipas këtij neni dhe, sipas rastit, informon autoritetet e tjera përgjegjëse për mbikëqyrjen dhe zbatimin e këtij ligji.

6. Vendimet për vendosjen e gjobave administrative mund të ankimohen në gjykatën kompetente administrative, në përputhje me legjislacionin në fuqi për gjykimin administrativ.

7. Këshilli i Ministrave, me propozim të autoriteteve kompetente, miraton rregulla të hollësishme për procedurat administrative, garancitë procedurale dhe mënyrën e zbatimit të masave dhe gjobave administrative të përcaktuara në këtë nen.

Neni 100

Masat korigjuese

1. Kur konstatohet mospërputhje me këtë ligj, autoriteti i mbikëqyrjes së tregut, Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale, AKSHI në cilësinë e Strukturës për IA-në ose autoriteti tjetër kompetent i përcaktuar me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas fushës së përgjegjësisë, urdhëron operatorin që:

a) të sjellë sistemin IA në përputhje brenda një afati të caktuar;

b) të kufizojë përdorimin e sistemit IA;

c) të pezullojë përkohësisht funksionimin e sistemit;

d) të tërheqë sistemin nga tregu;

e) të ndërpresë përfundimisht përdorimin e sistemit IA.

2. Masat duhet të jenë proporcionale, të arsyetuara dhe në përputhje me nivelin e rrezikut.

Neni 101

E drejta e ankimit

1. Subjekti ka të drejtë:

a) të njihet me aktet;

b) të dëgjohet;

c) të paraqesë prova;

d) të marrë vendim të arsyetuar;

2. Vendimet e autoriteteve kompetente janë të ankueshme në gjykatën kompetente.

3. Ankimi nuk pezullon zbatimin e vendimit, përveç rasteve kur vendoset ndryshe nga gjykata.

KREU XII

DISPOZITA PËRFUNDIMTARE

Neni 102

Dispozita kalimtare

1. Sistemet e inteligjencës artificiale që janë hedhur në treg ose janë vënë në shërbim përpara hyrjes në fuqi të këtij ligji mund të vazhdojnë të përdoren, me kusht që të përputhen me kërkesat e këtij ligji brenda një periudhe tranzitore prej 24 muajsh.

2. Ofruesit dhe përdoruesit e sistemeve IA me rrezik të lartë duhet të përshtatin sistemet e tyre në përputhje me këtë ligj brenda 12 muajve nga hyrja në fuqi e tij.

3. Modelet e inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm (GPAI) duhet të përmbushin kërkesat përkatëse brenda 12 muajve nga miratimi i akteve nënligjore përkatëse.

4. Autoritetet kompetente krijohen dhe bëhen funksionale brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e këtij ligji

Neni 103

Aktet nënligjore

1. Këshilli i Ministrave miraton aktet nënligjore për zbatimin e këtij ligji brenda 6 muajve nga hyrja në fuqi e tij, veçanërisht për nenet 5, 6, 7, 9, 11, 28, 29, 30, 44, 52, 57, 58, 60, 62, 64, 65, 70, 71, 95 dhe 98 të projektligjit, përfshirë: rregullat për përdorimin e sistemeve biometrike në kohë reale; organizimin dhe funksionimin e autoriteteve kompetente; ndryshimin e Aneksit III, IV, VI, VII dhe XIII; funksionimin e sistemit të menaxhimit të rrezikut; procedurat e vlerësimit të konformitetit; kodet e praktikës; krijimin dhe funksionimin e sandbox-it rregullator për IA; metodologjinë e

gjobave administrative; regjistrin kombëtar të sistemeve IA; si dhe çdo rregullim tjetër të nevojshëm për zbatimin e këtij ligji

Neni 104

Shfuqizimet

1. Në datën e anëtarësimit të Republikës së Shqipërisë në Bashkimin Evropian, dispozitat e këtij ligji që transpozojnë rregulla të zbatueshme drejtpërdrejt të Rregullores (BE) 2024/1689 shfuqizohen, me përjashtim të dispozitave që rregullojnë organizimin institucional, autoritetet kompetente, bazat e të dhënave/regjistrat kombëtarë, procedurat administrative dhe çështjet për të cilat akti i Bashkimit Evropian u lë hapësirë veprimi shteteve anëtare. Këshilli i Ministrave, brenda 6 muajve nga data e anëtarësimit, miraton listën e dispozitave që mbeten në fuqi ose shfuqizohen, si dhe aktet nënligjore përkatëse.

Neni 105

Dispozita të veçanta

Ky ligj zbatohet pa cenuar:

1. legjislacionin për mbrojtjen e të dhënave personale
2. legjislacionin për mbrojtjen e konsumatorit
3. legjislacionin për sigurinë e produkteve

Neni 106

Hyrja në fuqi

Ky ligj hyn në fuqi 15 ditë pas botimit në Fletoren Zyrtare.

ANEKS I

Ky projektligj është hartuar në përputhje dhe në harmoni me legjislacionin shqiptar në fuqi, në veçanti me:

- Ligjin nr. 43/2023 “Për qeverisjen elektronike”, i ndryshuar;
- Ligjin nr. 100/2024 “Për disa ndryshime dhe shtesa në ligjin nr. 43/2023”;
- Ligjin nr. 124/2024 “Për mbrojtjen e të dhënave personale”, i ndryshuar;
- Ligjin nr. 119/2014 “Për të drejtën e informimit”;
- Ligjin nr. 107/2015 “Për identifikimin elektronik dhe shërbimet e besuara”, i ndryshuar;
- Ligjin nr. 25/2024 “Për sigurinë kibernetike”;
- Ligjin nr. 10/2023 “Për informacionin e klasifikuar”;
- Ligjin nr. 162/2020 “Për prokurimin publik”, i ndryshuar;
- Ligjin nr. 54/2024 “Për komunikimet elektronike”;
- . -Ligjin nr. 10325/2010 ose aktet përkatëse– Legjislacionin për bazat e të dhënave shtetërore dhe ndërveprueshmërinë.
- Ligjin nr. 45/2019, “Për mbrojtjen civile”, të ndryshuar
- Ligji nr. 10 480, datë 17.11.2011 “Për sigurinë e përgjithshme të produkteve joushqimore”,
Rregulloret (KE) Nr. 300/2008,
- (BE) Nr. 167/2013,
- (BE) Nr. 168/2013,
- (BE) 2018/858,
- (BE) 2018/1139
- (BE) 2019/2144

Direktivat 2014/90/BE,

(BE) 2016/797

(BE) 2020/1828 (Akt rreth Inteligjencës Artificiale)

ANEKS II

Lista e veprave penale të përmendura në nenit 5 të këtij ligji(1), pika i parë, pika (h)(iii)

Veprat penale të përmendura në nenit 5 të këtij ligji(1), pika i parë, pika (h)(iii):

- i) terrorizmi,
- ii) trafikimi i qenieve njerëzore,
- iii) shfrytëzimi seksual i fëmijëve dhe pornografia me fëmijë,
- iv) trafikimi i paligjshëm i drogave narkotike ose substancave psikotrope,
- v) trafikimi i paligjshëm i armëve, municioneve ose eksplozivëve,
- vi) vrasja, dëmtimi i rëndë trupor,
- vii) tregtia e paligjshme e organeve ose indeve njerëzore, trafikimi i paligjshëm i materialeve bërthamore ose radioactive
- viii) rrëmbimi, mbajtja e paligjshme nën kontroll ose marrja peng
- ix) krime nën juridiksionin e Gjykatës Ndërkombëtare Penale,
- x) kapja e paligjshme e aeroplanëve ose anijeve,
- xi) përdhunimi,
- xii) krimi mjedisor,
- xiii) grabitje e organizuar ose e armatosur,
- xiv) sabotazhi,
- xv) pjesëmarrja në një organizatë kriminale që merret me një ose më shumë nga veprat e listuara më sipër

ANEKS III

Sistemet e inteligjencës artificiale me rrezik të lartë, të përmendura në nenit 6 të këtij ligji

Sistemet e inteligjencës artificiale (IA) me rrezik të lartë sipas nenit 6 të këtij ligji janë sistemet e IA që përfshihen në ndonjë nga fushat e mëposhtme:

Biometria, sa i përket përdorimit të tyre të lejuar sipas ligjit në Republikën e Shqipërisë

(a) Sistemet për identifikim biometrik në distancë.

Kjo nuk përfshin sistemet e IA që përdoren për verifikim biometrik, që kanë vetëm qëllim konfirmimin se një person i caktuar është personi që pretendon të jetë;

(b) Sistemet e IA të destinuarë për kategorizim biometrik, sipas attributeve ose karakteristikave të ndjeshme ose të mbrojtura, të bazuara në nxjerrjen përfundimesh për këto attribute ose karakteristika;

(c) Sistemet e IA të destinuarë për njohjen e emocioneve.

Infrastruktura kritike: Sistemet e IA të destinuarë për t'u përdorur si komponentë sigurie në menaxhimin dhe funksionimin e infrastrukturës dixhitale kritike, trafikut rrugor, apo në furnizimin me ujë, gaz, ngrohje ose energji elektrike.

Arsimimi dhe trajnimi profesional:

(a) Sistemet e IA të destinuarë për përcaktimin e aksesit ose pranimit, apo për caktimin e personave fizikë në institucione arsimore dhe trajnimi profesional në të gjitha nivelet;

(b) Sistemet e IA të destinuarë për vlerësimin e rezultateve të të nxënës, përfshirë rastet kur këto rezultate përdoren për drejtimin e procesit të të nxënës në institucionet arsimore dhe trajnimi profesional në të gjitha nivelet;

(c) Sistemet e IA të destinuarë për vlerësimin e nivelit të duhur të arsimit që një individ do të marrë ose do të ketë akses, në kontekstin ose brenda institucioneve arsimore dhe trajnimi profesional në të gjitha nivelet;

(d) Sistemet e IA të destinuarë për monitorimin dhe zbulimin e sjelljeve të ndaluara të studentëve gjatë provimeve, në kontekstin ose brenda institucioneve arsimore dhe trajnimi profesional në të gjitha nivelet.

Punësimi, menaxhimi i punonjësve dhe akses në vetëpunësim:

(a) Sistemet e IA të destinuarë për rekrutimin ose përzgjedhjen e personave fizikë, veçanërisht për vendosjen e reklamave të punës të synuara, analizimin dhe filtrimin e aplikimeve për punë, dhe vlerësimin e kandidatëve;

(b) Sistemet e IA të destinuarë për marrjen e vendimeve që ndikojnë marrëdhëniet e punës, promovimin ose ndërprerjen e marrëdhënieve kontraktuale të punës, alokimin e detyrave bazuar në sjelljet individuale ose tiparet personale, apo për monitorimin dhe vlerësimin e performancës dhe sjelljes së personave në këto marrëdhënie.

Akses në shërbime thelbësore private dhe publike dhe përfitime thelbësore:

(a) Sistemet e IA të destinuarë për t'u përdorur nga autoritetet publike ose në emër të tyre për vlerësimin e konformitetit së personave fizikë me kriteret për përfitime dhe shërbime publike thelbësore, përfshirë shërbimet shëndetësore, si dhe për dhënie, uljen, heqjen ose rikthimin e këtyre përfitimeve dhe shërbimeve;

(b) Sistemet e IA të destinuarë për vlerësimin e kredisë së personave fizikë ose për vendosjen e një score kredie, përjashtuar sistemet e IA të përdorura për zbulimin e mashtrimeve financiare;

(c) Sistemet e IA të destinuarë për vlerësimin e rrezikut dhe çmimitarinë në lidhje me personat fizikë në sigurimin e jetës dhe shëndetit;

(d) Sistemet e IA të destinuarë për vlerësimin dhe klasifikimin e thirrjeve emergjente të personave fizikë, apo për përdorim në dërgimin ose përcaktimin e prioritetit në dërgimin e shërbimeve

emergjente të përgjigjes së parë, përfshirë policinë, zjarrfikësit dhe ndihmën mjekësore, si dhe sistemet e triage për pacientët emergjentë.

Zbatimi i ligjit, sa i lejon ligji përkatës i Republikën e Shqipërisëose ligji kombëtar:

- (a) Sistemet e IA të destinuara për t'u përdorur nga autoritetet e zbatimit të ligjit, ose në emër të tyre, ose nga institucionet, organet, Strukturat apo agjencitë e Republikën e Shqipërisë në mbështetje të tyre, për vlerësimin e rrezikut që një person fizik të bëhet viktimë e veprave penale;
- (b) Sistemet e IA të destinuara për t'u përdorur nga autoritetet e zbatimit të ligjit, ose në emër të tyre, apo nga institucionet, organet, Strukturat ose agjencitë e Republikës së Shqipërisë si poligrafë ose mjete të ngjashme;
- (c) Sistemet e IA të destinuara për vlerësimin e besueshmërisë së dëshmive gjatë hetimit ose ndjekjes penale;
- (d) Sistemet e IA të destinuara për vlerësimin e rrezikut që një person fizik të kryejë ose përsërisë një veprë penale, jo vetëm në bazë të profilizimit sipas nenit 3 të këtij ligji(4), apo për vlerësimin e tipareve të personalitetit, karakteristikave apo sjelljes së mëparshme kriminale të personave ose grupeve;
- (e) Sistemet e IA të destinuara për profilizimin e personave fizikë sipas nenit 3 të këtij ligji(4) gjatë zbulimit, hetimit ose ndjekjes penale.

Menaxhimi i migracionit, azilit dhe kontrollit kufitar, sa i lejon ligji përkatës i Republikën e Shqipërisëose ligji kombëtar:

- (a) Sistemet e IA të destinuara për përdorim nga autoritetet publike kompetente ose në emër të tyre, apo nga institucionet, organet, Strukturat ose agjencitë e Republikës së Shqipërisë si poligrafë ose mjete të ngjashme;
- (b) Sistemet e IA të destinuara për vlerësimin e rrezikut, përfshirë rrezikun e sigurisë, rrezikun e migracionit të parregullt ose rrezikun shëndetësor, që paraqitet nga një person fizik që synon të hyjë ose ka hyrë në territorin e një Shteti Anëtar;
- (c) Sistemet e IA të destinuara për ndihmën ndaj autoriteteve publike kompetente në shqyrtimin e kërkesave për azil, vizë apo leje qëndrimi dhe ankesave përkatëse, për konformitetin e personave fizikë që aplikojnë për status, përfshirë vlerësimet e besueshmërisë së dëshmive;
- (d) Sistemet e IA të destinuara për zbulimin, njohjen ose identifikimin e personave fizikë në kuadër të menaxhimit të migracionit, azilit ose kontrollit kufitar, përjashtuar verifikimin e dokumenteve të udhëtimit.

Administrimi i drejtësisë dhe proceset demokratike:

- (a) Sistemet e IA të destinuara për t'u përdorur nga autoriteti gjyqësor ose në emër të tij për të ndihmuar në hulumtimin dhe interpretimin e fakteve dhe ligjit, dhe në aplikimin e ligjit për një grup konkret faktesh, ose në mënyrë të ngjashme në zgjidhjen alternative të mosmarrëveshjeve;
- (b) Sistemet e IA të destinuara për të ndikuar në rezultatin e një zgjedhjeje ose referendumit ose në sjelljen e votimit të personave fizikë gjatë ushtrimit të të drejtës së tyre të votës në zgjedhje ose referendume. Kjo nuk përfshin sistemet e IA ku rezultatet nuk ekspozohen drejtpërdrejt tek

personat fizikë, si mjetet e përdorura për organizimin, optimizimin ose strukturimin e fushatave politike nga pikëpamja administrative ose logjistike.

ANEKS IV

Dokumentacioni teknik i referuar në nenit 11 të këtij ligji(1)

Dokumentacioni teknik i referuar në nenit 11 të këtij ligji(1) duhet të përmbajë së paku informacionin vijues, sipas rastit, për sistemin përkatës të IA-së:

Përshkrimi i përgjithshëm i sistemit të IA-së, duke përfshirë:

- (a) Qëllimin e tij të synuar, emrin e ofruesit dhe versionin e sistemit që tregon lidhjen me versionet e mëparshme;
- (b) Si sistemi i IA-së ndërvepron, ose mund të përdoret për të ndërvepruar me harduerin ose softuerin, përfshirë sistemet e tjera IA që nuk janë pjesë e sistemit IA vetë, ku është e aplikueshme;
- (c) Versionet e softuerit ose firmuerit përkatës, dhe çdo kërkesë lidhur me përditësimet e versioneve;
- (d) Përshkrimin e të gjitha formave në të cilat sistemi i IA-së vendoset në treg ose vihet në shërbim, si paketat e softuerit të integruara në harduer, shkarkimet, ose API-të;
- (e) Përshkrimin e harduerit ku synohet të funksionojë sistemi i IA-së;
- (f) Kur sistemi i IA-së është një komponent i produkteve, fotografitë ose ilustrimet që tregojnë tiparet e jashtme, shënjimimin dhe strukturën e brendshme të atyre produkteve;
- (g) Përshkrimin bazik të ndërfaqes së përdoruesit të ofruar për deployer-in;
- (h) Udhëzimet për përdorim për deployer-in, dhe përshkrimin bazik të ndërfaqes së përdoruesit të ofruar për deployer-in, ku është e aplikueshme.

Përshkrimi i detajuar i elementeve të sistemit IA dhe i procesit të zhvillimit të tij, duke përfshirë:

- (a) Metodatat dhe hapat e kryer për zhvillimin e sistemit IA, duke përfshirë, kur është e rëndësishme, përdorimin e sistemeve ose mjeteve të trajnuara paraprakisht nga palë të treta dhe mënyrën se si ato janë përdorur, integruar ose modifikuar nga ofruesi;
- (b) Specifikimet e dizajnit të sistemit, pra logjika e përgjithshme e sistemit IA dhe e algoritmeve; zgjedhjet kryesore të dizajnit përfshirë arsyetimin dhe supozimet e bëra, përfshirë për personat ose grupet e personave për të cilët sistemi është i destinuar; zgjedhjet kryesore të klasifikimit; për çfarë është projektuar sistemi për të optimizuar, dhe rëndësia e parametrave të ndryshëm; përshkrimi i rezultatit të pritur dhe cilësisë së rezultateve të sistemit; vendimet lidhur me çdo kompromis teknik të bërë për të përmbushur kërkesat e vendosura në Kapitullin III, Seksioni 2;
- (c) Përshkrimi i arkitekturës së sistemit duke shpjeguar se si komponentët e softuerit ndërtohen ose ndërveprojnë me njëri-tjetrin dhe integrohen në përpunimin e përgjithshëm; burimet kompjuterike të përdorura për zhvillim, trajnim, testim dhe validim të sistemit IA;
- (d) Kur është e rëndësishme, kërkesat për të dhëna në termat e fletëve të të dhënave që përshkruajnë metodologjitë dhe teknikat e trajnimit dhe setet e të dhënave të përdorura për

trajnim, përfshirë një përshkrim të përgjithshëm të këtyre seteve të dhënash, informacion rreth origjinës, gamës dhe karakteristikave kryesore; mënyra si janë marrë dhe përzgjedhur të dhënat; procedurat e etiketimit (p.sh. për mësimin e mbikëqyrur), metodologjitë e pastrimit të të dhënave (p.sh. zbulimi i të dhënave anormale);

- (e) Vlerësimi i masave të mbikëqyrjes njerëzore të nevojshme në përputhje me nenin 14 të këtij ligji, përfshirë vlerësimin e masave teknike të nevojshme për të lehtësuar interpretimin e rezultateve të sistemeve IA nga deployer-at, në përputhje me nenin 13 të këtij ligji(3), pika (d);
- (f) Kur është e aplikueshme, përshkrim i detajuar i ndryshimeve të paracaktuara në sistemin IA dhe performancën e tij, së bashku me gjithë informacionin relevant lidhur me zgjidhjet teknike të adoptuara për të siguruar konformitetin të vazhdueshme të sistemit IA me kërkesat përkatëse të vendosura në Kapitullin III, Seksioni 2;
- (g) Procedurat e validimit dhe testimit të përdorura, duke përfshirë informacion për të dhënat e validimit dhe testimit të përdorura dhe karakteristikat kryesore të tyre; metrikat e përdorura për të matur saktësinë, qëndrueshmërinë dhe konformitetin me kërkesat e tjera përkatëse të vendosura në Kapitullin III, Seksioni 2, si dhe ndikimet potenciale diskriminuese; regjistrat e testimit dhe të gjitha raportet e testimit të datuara dhe të nënshkruara nga personat përgjegjës, përfshirë edhe për ndryshimet e paracaktuara të përmendura në pikën (f);
- (h) Masat e sigurisë kibernetike të vendosura;

ANEKS V

Deklarata e Përputhshmërisë së Republikës së Shqipërisë

Deklarata e konformitetit së Republikës së Shqipërisë, e referuar në nenin 47 të këtij ligji, duhet të përmbajë të gjithë informacionin vijues:

Emri dhe lloji i sistemit IA dhe çdo referencë tjetër e qartë që lejon identifikimin dhe gjurmueshmërinë e sistemit IA;

Emri dhe adresa e ofruesit ose, kur është e aplikueshme, e përfaqësuesit të autorizuar të tyre;

Deklaratë që deklaron konformitetin së Republikës së Shqipërisë, e referuar në nenin 47 të këtij ligji, është nxjerrë nën përgjegjësinë e vetme të ofruesit;

66. Deklaratë që sistemi i IA-së është në përputhje me këtë Ligj dhe, nëse është e aplikueshme, me çdo ligj tjetër relevant në Republikën e Shqipërisë që parashikon nxjerrjen e deklaratës së konformitetit së Republikës së Shqipërisë, e referuar në nenin 47 të këtij ligji;

Kur sistemi i IA-së përfshin përpunimin e të dhënave personale, deklaratë që ai sistem IA përputhet me legjislacionin në fuqi për të dhënat personale;

Referenca për çdo standard të harmonizuar relevant që është përdorur ose çdo specifikim tjetër të përbashkët në lidhje me të cilin bëhet deklarimi i konformitetit;

Kur është e aplikueshme, emri dhe numri i identifikimit të organit të notifikuar, përshkrimi i procedurës së vlerësimit të konformitetit që është kryer, dhe identifikimi i certifikatës së lëshuar;

Vendi dhe data e nxjerrjes së deklaratës, emri dhe funksioni i personit që e ka nënshkruar, si dhe një tregues për kë, ose në emër të kujt, është nënshkruar, dhe nënshkrimi.

ANEKS VI

Procedura e vlerësimit të konformitetit bazuar në kontrollin e brendshëm

Procedura e vlerësimit të konformitetit bazuar në kontrollin e brendshëm është procedura e vlerësimit të konformitetit bazuar në pikat 2, 3 dhe 4.

Ofruesi verifikon që sistemi i menaxhimit të cilësisë i vendosur është në përputhje me kërkesat e nenit 17 të këtij ligji.

Ofruesi shqyrton informacionin e përfshirë në dokumentacionin teknik për të vlerësuar konformitetin e sistemit IA me kërkesat thelbësore përkatëse të përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2.

Ofruesi gjithashtu verifikon që procesi i dizajnit dhe zhvillimit të sistemit IA dhe monitorimi i tij pas-mbikqyrjes, siç i referohet neni 72, janë në përputhje me dokumentacionin teknik.

ANEKS VII

Përputhshmëria bazuar në një vlerësim të sistemit të menaxhimit të cilësisë dhe një vlerësim të dokumentacionit teknik

Hyrje

Përputhshmëria bazuar në një vlerësim të sistemit të menaxhimit të cilësisë dhe një vlerësim të dokumentacionit teknik është procedura e vlerësimit të konformitetit bazuar në pikat 2 deri në 5.

Përmbledhje

Sistemi i miratuar i menaxhimit të cilësisë për dizajnin, zhvillimin dhe testimin e sistemeve IA në përputhje me nenit 17 të këtij ligji do të shqyrtohet në përputhje me pikën 3 dhe do t'i nënshtrohet mbikëqyrjes siç përcaktohet në pikën 5. Dokumentacioni teknik i sistemit IA do të shqyrtohet në përputhje me pikën 4.

Sistemi i menaxhimit të cilësisë

3.1. Aplikimi i ofruesit duhet të përfshijë:

- (a) emrin dhe adresën e ofruesit dhe, nëse aplikimi dorëzohet nga një përfaqësues i autorizuar, gjithashtu emrin dhe adresën e tyre;
- (b) listën e sistemeve IA të mbuluara nën të njëjtin sistem të menaxhimit të cilësisë;
- (c) dokumentacionin teknik për secilin sistem IA të mbuluar nën të njëjtin sistem të menaxhimit të cilësisë;
- (d) dokumentacionin lidhur me sistemin e menaxhimit të cilësisë që duhet të përfshijë të gjitha aspektet e renditura në nenit 17 të këtij ligji;
- (e) përshkrimin e procedurave në vend për të siguruar që sistemi i menaxhimit të cilësisë mbetet i përshtatshëm dhe efektiv;
- (f) një deklaratë të shkruar që i njëjti aplikim nuk është dorëzuar në ndonjë organ tjetër të njoftuar.

3.2. Sistemi i menaxhimit të cilësisë do të vlerësohet nga organi i notifikuar, i cili do të përcaktojë nëse ai plotëson kërkesat e referuara në nenit 17 të këtij ligji. Vendimi do t'i njoftohet ofruesit ose përfaqësuesit të tij të autorizuar. Njoftimi do të përmbajë përfundimet e vlerësimit të sistemit të menaxhimit të cilësisë dhe vendimin e arsyetuar të vlerësimit.

3.3. Sistemi i menaxhimit të cilësisë siç është miratuar do të vazhdojë të zbatohet dhe të mirëmbetet nga ofruesi në mënyrë që të mbetet i përshtatshëm dhe efikas.

3.4. Çdo ndryshim i synuar në sistemin e miratuar të menaxhimit të cilësisë ose në listën e sistemeve IA të mbuluara prej tij do t'i komunikohet organit të notifikuar nga ofruesi. Ndryshimet e propozuara do të shqyrtohen nga organi i notifikuar, i cili do të vendosë nëse sistemi i modifikuar i menaxhimit të cilësisë vazhdon të plotësojë kërkesat e referuara në pikën 3.2 ose nëse është i nevojshëm një rivlerësim. Organi i notifikuar do t'i njoftojë ofruesin për vendimin e tij. Njoftimi do të përmbajë përfundimet e shqyrtimit të ndryshimeve dhe vendimin e arsyetuar të vlerësimit.

Kontrolli i dokumentacionit teknik

4.1. Përveç aplikimit të referuar në pikën 3, ofruesi do të dorëzojë një aplikim pranë një organi të notifikuar të zgjedhur prej tij për vlerësimin e dokumentacionit teknik që lidhet me sistemin IA që ofruesi ka ndërmend të vendosë në treg ose të vërë në shërbim dhe i cili mbulohet nga sistemi i menaxhimit të cilësisë i referuar në pikën 3.

4.2. Aplikimi do të përfshijë:

(a) emrin dhe adresën e ofruesit;

(b) një deklaratë të shkruar që i njëjti aplikim nuk është dorëzuar në ndonjë organ tjetër të notifikuar;

(c) dokumentacionin teknik të referuar në Aneksin IV të këtij ligji.

4.3. Dokumentacioni teknik do të shqyrtohet nga organi i notifikuar. Kur është e rëndësishme, dhe e kufizuar vetëm në atë që është e nevojshme për të përmbushur detyrat e tij, organit të notifikuar do t'i jepet akses i plotë në setet e të dhënave të trajnimit, validimit dhe testimit të përdorura, duke përfshirë, kur është e përshtatshme dhe në kushtet e masave të sigurisë, përmes API-së ose mjeteve dhe mënyrave teknike përkatëse që mundësojnë akses në distancë.

4.4. Në shqyrtimin e dokumentacionit teknik, organi i notifikuar mund të kërkojë që ofruesi të sigurojë dëshmi shtesë ose të kryejë teste të mëtejshme për të mundësuar një vlerësim të duhur të konformitetit së sistemit IA me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2. Në rast se organi i notifikuar nuk është i kënaqur me testet e kryera nga ofruesi, organi i notifikuar do të kryejë vetë drejtpërdrejt testet e përshtatshme, sipas rastit.

4.5. Kur është e nevojshme për të vlerësuar konformitetin e sistemit IA me rrezik të lartë me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2, pasi të jenë shterur të gjitha mjetet e tjera të arsyeshme për verifikimin e konformitetit dhe ato të kenë rezultuar të pamjaftueshme, dhe me një kërkesë të arsyetuar, organit të notifikuar do t'i jepet gjithashtu akses në modelet e trajnimit dhe të trajnuara të sistemit IA, duke përfshirë parametrat e tij përkatës. Ky akses do të jetë në përputhje me ligjet ekzistuese në Republikën e Shqipërisë për mbrojtjen e pronës intelektuale dhe sekretet tregtare.

4.6. Vendimi i organit të notifikuar do t'i njoftohet ofruesit ose përfaqësuesit të tij të autorizuar. Njoftimi do të përmbajë përfundimet e vlerësimit të dokumentacionit teknik dhe vendimin e arsyetuar të vlerësimit. Kur sistemi i IA-së është në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2, organi i notifikuar do të lëshojë një certifikatë të vlerësimit të

dokumentacionit teknik të Republikës së Shqipërisë. Certifikata do të tregojë emrin dhe adresën e ofruesit, përfundimet e shqyrtimit, kushtet (nëse ka) për vlefshmërinë e saj dhe të dhënat e nevojshme për identifikimin e sistemit IA.

Certifikata dhe anekset e saj do të përmbajnë të gjithë informacionin përkatës për të mundësuar vlerësimin e konformitetit të sistemit IA dhe për të lejuar kontrollin e sistemit IA gjatë përdorimit, kur është e aplikueshme.

Kur sistemi i IA-së nuk është në përputhje me kërkesat e përcaktuara në Kapitullin III, Seksioni 2, organi i notifikuar do të refuzojë lëshimin e certifikatës së vlerësimit të dokumentacionit teknik në Republikën e Shqipërisë dhe do ta informojë aplikantin në përputhje, duke dhënë arsyet e detajuara për refuzimin.

. Kur sistemi i IA-së nuk plotëson kërkesën lidhur me të dhënat e përdorura për trajnimin e tij, do të jetë i nevojshëm trajnim i ri i sistemit IA para aplikimit për një vlerësim të ri të konformitetit. Në këtë rast, vendimi i arsyetuar i vlerësimit të organit të notifikuar që refuzon lëshimin e certifikatës së vlerësimit të dokumentacionit teknik në Republikën e Shqipërisë do të përmbajë konsiderata specifike mbi cilësinë e të dhënave të përdorura për trajnim të sistemit IA, veçanërisht mbi arsyet e mos-konformitetit.

4.7. Çdo ndryshim në sistemin IA që mund të ndikojë në konformitetin e sistemit IA me kërkesat ose qëllimin e tij të synuar do të vlerësohet nga organi i notifikuar që ka lëshuar certifikatën e vlerësimit të dokumentacionit teknik të Republikës së Shqipërisë. Ofruesi do të informojë organin e tillë të notifikuar për qëllimin e tij për të bërë ndonjë nga ndryshimet e përmendura, ose nëse merr dijeni për ndodhjen e këtyre ndryshimeve. Ndryshimet e synuara do të vlerësohen nga organi i notifikuar, i cili do të vendosë nëse ato kërkojnë një vlerësim të ri të konformitetit në përputhje me nenin 43 të këtij ligji(4) ose nëse mund të trajtohen me anë të një shtese të certifikatës së vlerësimit të dokumentacionit teknik të Republikës së Shqipërisë. Në këtë rast të fundit, organi i notifikuar do të vlerësojë ndryshimet, do ta njoftojë ofruesin për vendimin e tij dhe, kur ndryshimet miratohen, do t'i lëshojë ofruesit një shtesë të certifikatës së vlerësimit të dokumentacionit teknik të Republikës së Shqipërisë.

Mbikëqyrja e sistemit të miratuar të menaxhimit të cilësisë

5.1. Qëllimi i mbikëqyrjes së kryer nga organi i notifikuar i referuar në pikën 3 është të sigurojë që ofruesi përputhet me kushtet dhe kërkesat e sistemit të miratuar të menaxhimit të cilësisë.

5.2. Për qëllime vlerësimi, ofruesi do t'i lejojë organit të notifikuar akses në ambientet ku zhvillohet dizajni, zhvillimi dhe testimi i sistemeve IA. Ofruesi gjithashtu do të ndajë me organin e notifikuar të gjitha informacionet e nevojshme.

5.3. Organi i notifikuar do të kryejë auditime periodike për të siguruar që ofruesi mban dhe zbaton sistemin e menaxhimit të cilësisë dhe do t'i sigurojë ofruesit një raport auditimi. Në kuadër të këtyre auditimeve, organi i notifikuar mund të kryejë teste shtesë të sistemeve IA për të cilat është lëshuar një certifikatë e vlerësimit të dokumentacionit teknik të Republikës së Shqipërisë.

ANEKS VIII

Informacioni që duhet dorëzuar gjatë regjistrimit të sistemeve të IA me rrezik të lartë në përputhje me nenin 49 të këtij ligji

Seksioni A — Informacioni që duhet dorëzuar nga ofruesit e sistemeve të IA me rrezik të lartë në përputhje me nenin 49 të këtij ligji(1)

Informacioni i mëposhtëm duhet të dorëzohet dhe më pas të mbahet i azhurnuar për sistemet e IA me rrezik të lartë që do të regjistrohen në përputhje me nenin 49 të këtij ligji(1):

Emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të ofruesit;

Kur dorëzimi i informacionit bëhet nga një person tjetër në emër të ofruesit, emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të atij personi;

Emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të përfaqësuesit të autorizuar, kur është e zbatueshme;

Emri tregtar i sistemit IA dhe çdo referencë tjetër e paqartë që mundëson identifikimin dhe gjurmueshmërinë e sistemit IA;

Një përshkrim i qëllimit të synuar të sistemit IA dhe i komponentëve dhe funksioneve të mbështetura nga ky sistem IA;

Një përshkrim bazik dhe i shkurtër i informacionit të përdorur nga sistemi (të dhëna, inpute) dhe logjika e tij e funksionimit;

Statusi i sistemit IA (në treg, ose në shërbim; nuk vendoset më në treg/në shërbim, tërhequr);

Lloji, numri dhe data e skadencës së certifikatës së lëshuar nga organi i notifikuar dhe emri ose numri i identifikimit të atij organi të notifikuar, kur është e zbatueshme;

Një kopje e skanuar e certifikatës së referuar në pikën 8, kur është e zbatueshme;

Çdo Shtet Anëtar në të cilin sistemi i IA-së është vendosur në treg, vënë në shërbim ose është bërë i disponueshëm në Republikën e Shqipërisë;

Një kopje e deklaratës së konformitetit të Republikës së Shqipërisë, të referuar në nenin 47 të këtij ligji;

Udhëzime elektronike për përdorim; ky informacion nuk duhet të jepet për sistemet e IA me rrezik të lartë në fushat e zbatimit të ligjit ose menaxhimit të migracionit, azilit dhe kontrollit kufitar, të referuara në Aneksin III të këtij ligji, pika 1, 6 dhe 7;

Një URL për informacion shtesë (opsionale).

Seksioni B — Informacioni që duhet dorëzuar nga ofruesit e sistemeve të IA me rrezik të lartë në përputhje me nenin 49 të këtij ligji

. Informacioni i mëposhtëm duhet të dorëzohet dhe më pas të mbahet i azhurnuar për sistemet e IA-së që do të regjistrohen në përputhje me nenin 49 të këtij ligji:

Emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të ofruesit;

Kur dorëzimi i informacionit bëhet nga një person tjetër në emër të ofruesit, emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të atij personi;

Emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të përfaqësuesit të autorizuar, kur është e zbatueshme;

Emri tregtar i sistemit IA dhe çdo referencë tjetër e paqartë që mundëson identifikimin dhe gjurmueshmërinë e sistemit IA;

Një përshkrim i qëllimit të synuar të sistemit IA;

Kushti ose kushtet sipas nenit 6 të këtij ligji(3) mbi bazën e të cilave sistemi i IA-së konsiderohet jo me rrezik të lartë;

Një përmbledhje e shkurtër e arsytimit mbi bazën e të cilave sistemi i IA-së konsiderohet jo me rrezik të lartë në zbatimin e procedurës sipas nenit 6 të këtij ligji(3);

Statusi i sistemit IA (në treg, ose në shërbim; nuk vendoset më në treg/në shërbim, tërhequr);

Çdo Shtet Anëtar në të cilin sistemi i IA-së është vendosur në treg, vënë në shërbim ose është bërë i disponueshëm në Republikën e Shqipërisë.

Seksioni C — Informacioni që duhet dorëzuar nga përdoruesit e sistemeve të IA me rrezik të lartë në përputhje me nenin 49 të këtij ligji(3)

Informacioni i mëposhtëm duhet të dorëzohet dhe më pas të mbahet i azhurnuar për sistemet e IA me rrezik të lartë që do të regjistrohen në përputhje me nenin 49 të këtij ligji(3):

Emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të përdoruesit;

Emri, adresa dhe të dhënat e kontaktit të personit që dorëzon informacionin në emër të përdoruesit;

URL e hyrjes së sistemit IA në bazën e të dhënave të Republikës së Shqipërisë nga ofruesi i tij;

Një përmbledhje e gjetjeve të vlerësimit të ndikimit në të drejtat themelore të kryer në përputhje me nenin 27 të këtij ligji;

Një përmbledhje e vlerësimit të ndikimit në mbrojtjen e të dhënave të kryer në përputhje me nenin 35 të këtij ligji të Ligjs ose nenin 27 të këtij ligji, siç përcaktohet në nenin 26 të këtij ligji(8) të këtij ligji, kur është e zbatueshme.

ANEKS IX

Informacioni që duhet dorëzuar gjatë regjistrimit të sistemeve të IA me rrezik të lartë të listuara në Aneksin III të këtij ligji në lidhje me testimin në kushte reale në përputhje me nenin 60 të këtij ligji

Informacioni i mëposhtëm duhet të dorëzohet dhe më pas të mbahet i azhurnuar në lidhje me testimin në kushte reale që do të regjistrohet në përputhje me nenin 60 të këtij ligji:

Një numër unik identifikimi i vetëm në nivel Republikës së Shqipërisë për testimin në kushte reale;

Emri dhe të dhënat e kontaktit të ofruesit ose ofruesit të ardhshëm dhe të përdoruesve të përfshirë në testimin në kushte reale;

Një përshkrim i shkurtër i sistemit IA, qëllimi i tij i synuar, dhe informacion tjetër i nevojshëm për identifikimin e sistemit;

.Një përmbledhje e karakteristikave kryesore të planit për testimin në kushte reale;

Informacion mbi pezullimin ose përfundimin e testimit në kushte reale.

ANEKS X

Aneksi për sistemet e mëdha të TI-së në fushën e lirisë, sigurisë dhe drejtësisë zbatohet vetëm për atë që aktet përkatëse janë transpozuar ose janë të zbatueshme në Republikën e Shqipërisë, sipas marrëveshjeve ndërkombëtare ose akteve të përafrimit.

Sistemi i Informacionit Schengen

.Ligji për të Huajt-Ligji nr. 79/2021 “Për të huajt”

. Ligji për Kontrollin Kufitar-Ligji nr. 71/2016 “Për kontrollin kufitar” (i ndryshuar)

Ligji për Policinë e Shtetit-Ligji nr. 108/2014 (i ndryshuar)

Ligji për Mbrojtjen e të Dhënave Personale-Ligji nr. 124/2024 (i ndryshuar)

Marrëveshje ndërkombëtare / acquis Schengen

Shqipëria është në proces përafrimi me:

Schengen acquis

rregulloret e BE për SIS (p.sh. 2018/1860, 1861, 1862)

Sistemi i Informacionit për Vizat

Ligji për të Huajt-Ligji nr. 79/2021

Ligji për Kontrollin Kufitar-Ligji nr. 71/2016

VIS mbështetet në:

Visa Information System Regulation (EC) No 767/2008

Ligji për Mbrojtjen e të Dhënave Personale-Ligji nr. 124/2024 (i ndryshuar)

Sistemi i Hyrjes/Daljes

Ligji nr. 71/2016 “Për kontrollin kufitar”, i ndryshuar

Ligji nr. 79/2021- “Për të huajt”

Ligji nr. 108/2014- “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar

Ligji për Mbrojtjen e të Dhënave Personale-Ligji nr. 124/2024 (i ndryshuar)

Regullorja (EU) 2017/2226

Rregullon:

regjistrimin e hyrjes/daljes

tejkalimin e qëndrimit (overstay)

të dhënat biometrike

Visa Information System Regulation (EC) No 767/2008

Sistemi Evropian i Informacionit dhe Autorizimit të Udhëtimit

Ligji nr. 71/2016 “Për kontrollin kufitar”, i ndryshuar

Ligji nr. 79/2021- “Për të huajt”

Ligji nr. 108/2014- “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar

Ligji për Mbrojtjen e të Dhënave Personale-Ligji nr. 124/2024 (i ndryshuar)

Rregullorja (BE) 2018/1240 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit,

Rregullorja (BE) 2018/1241 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit,

Sistemi Evropian i Informacionit mbi Rekordet Penale për shtetasit e shteteve të tjera dhe personat pa shtetësi

Ligji nr. 79/2021- “Për të huajt”

Ligji nr. 108/2014- “Për Policinë e Shtetit”, i ndryshuar

Ligji për Mbrojtjen e të Dhënave Personale-Ligji nr. 124/2024 (i ndryshuar)

Rregullorja (BE) 2019/816 e Parlamentit Evropian dhe Këshillit, datë 17 prill 2019, për krijimin e një sistemi të centralizuar për identifikimin e Shteteve Anëtare që mbajnë informacion mbi dënimet për shtetasit e shteteve të tjera dhe personat pa shtetësi (ECRIS-TCN) për të plotësuar Sistemën Evropiane të Informacionit mbi Rekordet Penale dhe ndryshuar Ligjin (BE) 2018/1726 (FZ L 135, 22.5.2019, fq. 1).

ANEKS XI

Dokumentacioni teknik i përmendur në nenin 53 të këtij ligji(1), pika (a) — dokumentacioni teknik për ofruesit e modeleve të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm

Seksioni 1

Informacioni që duhet të jepet nga të gjithë ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm

Dokumentacioni teknik i përmendur në nenin 53 të këtij ligji(1), pika (a), duhet të përmbajë të paktën informacionin e mëposhtëm, sipas rastit dhe në përputhje me madhësinë dhe profilin e rrezikut të modelit:

Përshkrim i përgjithshëm i modelit të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm, përfshirë:

- (a) detyrat që modeli ka për qëllim të kryejë dhe llojin e sistemeve të IA-së në të cilat mund të integrohet;
- (b) politikat e përdorimit të pranueshëm që zbatohen;
- (c) data e publikimit dhe metodat e shpërndarjes;
- (d) arkitektura dhe numri i parametrave;
- (e) modaliteti (p.sh. tekst, imazh) dhe formati i hyrjeve dhe daljeve;
- (f) licenca.

Përshkrim i detajuar i elementeve të modelit të përmendur në pikën 1 dhe informacion përkatës mbi procesin e zhvillimit, përfshirë këto elemente:

- (a) mjetet teknike (p.sh. udhëzimet për përdorim, infrastruktura, veglat) të nevojshme që modeli të integrohet në sisteme të IA-së-je;
- (b) specifikimet e dizajnit të modelit dhe procesit të trajnimit, përfshirë metodologjitë dhe teknikat e trajnimit, zgjedhjet kryesore të dizajnit përfshirë arsyet dhe supozimet e bëra; për çfarë modeli është ndërtuar të optimizohet dhe rëndësinë e parametrave të ndryshëm, sipas rastit;

- (c) informacion mbi të dhënat e përdorura për trajnim, testim dhe validim, kur është e aplikueshme, përfshirë llojin dhe origjinën e të dhënave dhe metodologjitë e përzgjedhjes (p.sh. pastrim, filtrim, etj.), numrin e pikave të të dhënave, përmasën dhe karakteristikat kryesore; mënyrën si janë marrë dhe përzgjedhur të dhënat, si dhe të gjitha masat për të zbuluar papërshtatshmërinë e burimeve të të dhënave dhe metodat për të identifikuar paragjykime të mundshme, kur është e aplikueshme;
- (d) burimet kompjuterike të përdorura për të trajnuar modelin (p.sh. numri i operacioneve me presicion të lartë), koha e trajnimit dhe detaje të tjera të rëndësishme që lidhen me trajnimin;
- (e) konsumimi i njohur ose i vlerësuar i energjisë së modelit.

Shënim: Në lidhje me pikën (e), nëse konsumimi i energjisë së modelit nuk është i njohur, ai mund të bazohet në informacionin për burimet kompjuterike të përdorura.

Seksioni 2

Informacion shtesë që duhet të jepet nga ofruesit e modeleve të IA-së me qëllim të përgjithshëm që përbëjnë rrezik sistemik

Përshkrim i detajuar i strategjive të vlerësimit, përfshirë rezultatet e vlerësimit, bazuar në protokollet dhe veglat publike të disponueshme për vlerësim, ose ndryshe në metodologji të tjera vlerësimi. Strategjitë e vlerësimit duhet të përfshijnë kriteret e vlerësimit, metrikat dhe metodologjinë për identifikimin e kufizimeve.

Kur është e aplikueshme, përshkrim i detajuar i masave të zbatuara për kryerjen e testeve kundërshtuese të brendshme dhe/ose të jashtme (p.sh. teste me grupe të posaçme - “red teaming”), adaptimeve të modelit, përfshirë përafrimin (alignment) dhe përshtatjen e mëvonshme (fine-tuning).

Kur është e aplikueshme, përshkrim i detajuar i arkitekturës së sistemit, duke shpjeguar se si komponentët softuerikë ndërtohen ose ushqehen nga njëri-tjetri dhe integrohen në përpunimin e përgjithshëm.

ANEKSI XII

Informacioni i transparencës sipas nenit 53 të këtij ligji(1), pika (b) — dokumentacioni teknik për ofruesit e modeleve të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm për ofruesit zinxhirë që e integrojnë modelin në sistemin e tyre të IA-së

Informacioni i përmendur në nenin 53 të këtij ligji(1), pika (b) duhet të përmbajë të paktën sa vijon:
1.Përshkrim i përgjithshëm i modelit të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm, duke përfshirë:

- (a)detyrat që modeli synon të kryejë dhe lloji dhe natyra e sistemeve të inteligjencës artificiale në të cilat mund të integrohet;
- (b)politikat e përdorimit të pranueshëm që janë të zbatueshme;
- (c)data e lëshimit dhe metodat e shpërndarjes;
- (d)mënyra se si modeli ndërvepron, ose mund të përdoret për të ndërvepruar, me pajisje harduerike ose softuerike që nuk janë pjesë e vetë modelit, kur është e aplikueshme;

- (e) versionet e softuerëve përkatës që lidhen me përdorimin e modelit të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm, kur është e aplikueshme;
- (f) arkitektura dhe numri i parametrave;
- (g) modaliteti (p.sh. tekst, imazh) dhe formati i të dhënave hyrëse dhe dalëse;
- (h) licensa për modelin.

2. Përshkrim i elementeve të modelit dhe procesit të zhvillimit të tij, duke përfshirë:

- (a) mjetet teknike (p.sh. udhëzime për përdorim, infrastrukturë, vegla) të nevojshme që modeli i inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm të integrohet në sistemet e inteligjencës artificiale;
- (b) modaliteti (p.sh. tekst, imazh, etj.) dhe formati i hyrjeve dhe daljeve dhe madhësia e tyre maksimale (p.sh. gjatësia e dritares së kontekstit, etj.);
- (c) informacion mbi të dhënat e përdorura për trajnimin, testimin dhe validimin, kur është e aplikueshme, duke përfshirë llojin dhe origjinën e të dhënave dhe metodologjitë e përpunimit.

ANEKSI XIII

Kriteret për përcaktimin e modeleve të inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm me rrezik sistematik sipas nenit 51 të këtij ligji

Për qëllimin e përcaktimit se një model i inteligjencës artificiale me qëllim të përgjithshëm ka aftësi ose ndikim të barasvlerëshëm me ato të përcaktuara në nenin 51 të këtij ligji(1), pika (a), Këshilli i Ministrave do të marrë parasysh kriteret e mëposhtme:

- (a) numri i parametrave të modelit;
- (b) cilësia ose madhësia e grupit të të dhënave, për shembull e matur përmes numrit të njërive (tokens);
- (c) sasia e llogaritjes së përdorur për trajnimin e modelit, e matur në operacione me presje lundruese (FLOPs) ose e treguar përmes një kombinimi variablesh të tjera, si kostoja e vlerësuar e trajnimit, koha e vlerësuar e nevojshme për trajnimin, ose konsumi i vlerësuar i energjisë për trajnimin;
- (d) modalitetet e hyrjes dhe daljes së modelit, si p.sh. tekst-në-tekst (modelet e mëdha të gjuhës), tekst-në-imazh, multimodaliteti, dhe pragjet më të avancuara për të përcaktuar aftësitë me ndikim të lartë për secilin modalitet, si dhe lloji specifik i hyrjeve dhe daljeve (p.sh. sekuencat biologjike);
- (e) vlerësimet dhe testimet e standardizuara për aftësitë e modelit, përfshirë: numrin e detyrave që mund të kryejë pa trajnim shtesë, përshtatshmërinë për të mësuar detyra të reja e të ndryshme, niveli i autonomisë dhe shkallëzueshmëria, mjetet që ka në dispozicion;
- (f) nëse ka ndikim të lartë në tregun e brendshëm për shkak të shtrirjes së tij, gjë që do të konsiderohet e tillë kur i është vënë në dispozicion të paktën 10,000 përdoruesve të regjistruar me seli në Republikën e Shqipërisë;
- (g) numri i përdoruesve përfundimtarë të regjistruar.

Autoritetet kompetente për zbatimin e këtij ligji janë: Agjencia Kombëtare e Shoqërisë së Informacionit (AKSHI), në cilësinë e autoritetit koordinues dhe Strukturës për IA-në; autoriteti përgjegjës për mbikëqyrjen e tregut; Komisioneri për të Drejtën e Informimit dhe Mbrojtjen e të Dhënave Personale; autoriteti njoftues; si dhe autoritetet e tjera të përcaktuara me vendim të Këshillit të Ministrave, sipas fushës së përgjegjësisë.